

Göran fångar solen med stöd

MILJÖN. Göran Seffer i Mariehamn är riktigt nöjd med de två solfångare han installerat på taket till huset vid Idrottsgatan. Dessutom får han landskapsstöd för åtgärden.

SIDAN 2

Nästan tre års fängelse för grovt barnsexbrott

Många fler fall där barn utnyttjats utreds som bäst av polisen

NYHETER. Ovillkorligt fängelse i två år och tio månader. Det blev straffet för den 50-åriga man som våren 2007 grovt utnyttjade sin sambos då 14-15-åriga dotter sexuellt. Mannen ska också betala ett stort skadestånd till flickan, nästan 30.000 euro.

I en unik bilaga till domen förklarar tings-

domare **Gustaf A. Nymalm** och tingsrätten varför man fattade beslutet att inte hålla rättegången bakom stängda dörrar, något som tidigare skett så gott som automatiskt när det handlat om sexbrott och särskilt när offret varit ett barn.

–Det var ett bra beslut, kommenterar le-

dande landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** som länge talat för större öppenhet.

Han berättar att många fler rättsfall där barn utsatts för övergrepp är på väg till rätten. Flera fall utreds som bäst av polisen, och bara under hösten väcktes åtal i tre fall.

SIDAN 4

Vårdavgifterna vid ÅHS höjs

NYHETER. Högkostnadsskyddet inom Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) för 18-65-åringar höjs kraftigt, men skyddet för personer under 18 och över 65 sänks från 125 till 120 euro. Det lägre högkostnadsskyddet inbegriper även personer som är heltidssjukpensionärer.

Annars är det höjningar över så gott som hela linjen från och med den 1 februari. Ett besök på hälsocentralen höjs från 16 till 20 euro och ett vårddygn kostar snart 14 euro istället för 11.

Landskapsregeringen klubbade igenom de nya avgifterna nästan helt i linje med ÅHS-styrelsens förslag.

SIDAN 18

Johanna ritade moské för Rinkeby

Som 24-årig icke-muslimsk kvinna är Johanna Wickström en ganska osannolik kandidat till att rita en moské. Foto: ERKKI SANTAMALA

NYHETER. Åländska arkitekten **Johanna Wickströms** fascination för den arabiska kulturen och det arabiska språket gjorde att hon landade sitt första arkitektuppdrag: en moské.

Premiärverket ska uppföras i Stockholmsförorten Rinkeby. SIDAN 19

Trafikministern tvivlar på tunneln

NYHETER. Landskapsregeringen ansöker om ny miljögranskning för kärnbörning. Samtidigt uttrycker trafikministern **Veronica Thörnroos** (C) en uppgivenhet över tunnelprojektet. –Jag tror inte att vi kommer vidare med den aktuella sträckan. Man borde stoppa här och se på andra alternativ. SIDAN 5

Kalasar under invigningen. Ytternäs skolas elevordförande Rasmus Karlsson, 6B, Samuel Sommarström, 5A, Viktor Storsved, 5C, Richard Johansson, 4C, och Robert Guilford, 5B, är nöjda med skolmatsalens nya ansikte. Rasmus gav däremot underkänt för stolarna som är obe-kväma. Foto: ERKKI SANTAMALA

En invigning som frestade på

REPORTAGE. Stora öppna fönster som bär in ljuset från den tillbyggda delen och glänsande rostfritt i köket. Så ser numera Ytternäs skolas matsal och kök ut. I går var det invigning.

–Det är fint, riktigt fint, tycker eleven **Robert Guilford** i klass 5B.

Prislappen för kalaset, med tårta på köpet, ligger på en miljon euro. All köksutrustning är splitter ny och konsten inne

samt utomhus står **Juha Pykäläinen** för.

Konstnären har valt djurmotiv till sina verk för att väcka barnens intresse samtidigt som det verkar i kunskapslyfte. SIDAN 23

Nina Backlund, 49, "annorlika"

Äntligen

FREDAG

Annika Orre

Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

”Får jag det här att fungera och inget börjar krångla så sköter anläggningen sig helt själv.”

GÖRAN SEFFER

Nu väntar Göran Seffer på våren

Solvärme för familjens vatten

– Jag är riktigt nöjd. Jag har sett att solvärmesystemet fungerar. Dessutom har landskapet gett stöd.

Det säger Göran Seffer vid Idrottsgatan i Mariehamn.

I augusti i fjol ansökte familjen Seffer om stöd för solvärmesystem från landskapet.

Sedan läste Göran in sig på ämnet, kollade runt på nätet och köpte två solfångare på sammanlagt cirka 10 kvadratmeter för uppvärmning av tappvatten, ackumulatortank på 750 liter och styrenhet för anläggningen där han fann det förmånligaste priset.

Vid halvmulet väder

– Än så länge har jag erfarenhet bara från hösten, men så mycket hann jag märka att varmvattnet räcker om solen skiner. Solfångaren fungerar också när det är halvmulet, men efter tre helmulna dagar så måste man nog producera varmvattnet på något annat sätt.

I Görans fall är det oljeeldning.

– Orsaken till att jag skaffade solfångarna var i första hand miljön. Det kändes onödigt att pannan skulle gå på sommaren bara för att värma tappvatten.

Cirka 8.000 euro

På kanske tio års sikt räknar han med att få tillbaka investeringskostnaden. Göran har gjort en hel del av jobbet själv och sparat pengar på så sätt, men för en anläggning av den här storleken ska man vara beredd att lägga ut cirka 8.000 euro. I dag är landskapsbidraget maxbidrag för egna-hus-solfångare 2.200 euro.

– Ackumulatortanken stod för nästan halva totalkostnaden eftersom fackhjälp krävdes. Den som redan har en tillräckligt stor tank hemma

Solvän. Göran Seffer vid Idrottsgatan väntar ivrigt på vårsolen. I höstas installerade han solfångare för tappvattnet på taket. I handen håller han reservdelar - två rör av samma slag som solfångarna är uppbyggda av.

kommer betydligt billigare undan, tipsar han.

Numera får man också dra av en stor del av arbetskostnaderna för installation av miljövänliga uppvärmningssystem från skatten tack vare det hushållsnära avdraget.

Under snön

Just nu ligger solfångarna under snön på hustaket i väntan på vårsolen. Så fort snön har smält är anläggningen redo att börja värma vattnet. Taket ligger mot sydväst och lutningen är 35 grader – inte det allra bästa ur solfångarsynpunkt – men effektminskningen är inte så värst stor.

– För våra behov räcker det bra.

Solpanelerna kan också ställas på marken och kan då riktas rakt mot söder och luta 45 grader som är det optimala. Men då krävs att inga träd

Ackumulatortank. Arbetet är inte helt slutfört kring tanken på 770 liter där varmvattnet samlas i väntan på användning. På väggen till vänster sitter styrenheten.

eller hus skuggar dem.

– Jag är nöjd. Får jag det här att fungera och inget börjar krångla så sköter anläggningen sig helt själv.

Styrenhet. Solfångaranläggningen fungerar automatiskt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Nya regler för solvärmestödet

Landskapet höjer stödet för solvärmesystem för egna-hus och utvidgar stödet till att gälla också flerfamiljshus. De nya reglerna trädde i kraft 7 januari.

Syftet med solvärmestödet är att minska utsläppen av växthusgaser till atmosfären. Ju fler som använder naturliga energikällor i stället för fossila, desto mindre utsläpp.

Så här fungerar stödet:

■ Privattpersoner och juridiska personer (bolag) som äger byggnaden kan få stödet.

■ Endast bostäder för permanent boende stöds – inte fritidshus. Stödberättigade är hus med en eller flera bostäder och hus där det finns minst en bostad på minst 30 kvadratmeter.

Högst 40 procent

■ Stödet kan utgöra högst 40 procent av godkända kostnader, högst 2.200 euro för enbostadshus och högst 15.000 euro för flerbostadshus. Stöd beviljas för installation på både nybyggda och befintliga byggnader.

■ Till solvärmesystemet räknas solfångare, ackumulatortank, styrenheter, värmeväxlare och installationsmaterial. Solceller för elproduktion är inte stödberättigade.

■ Stödberättigade kostnader är både material och arbetskostnader för installationen. Stödet kan frysas inne om det finns oklarheter kring betalningar av lönerelaterade avgifter och skatteinnehållningar.

■ Installation får inte påbörjas förrän stödet har beviljats. Stödet betalas i efterskott mot fakturor. Inspektion görs vid behov. Den som fått stöd är skyldig att redovisa energitågningen i bostaden upp till fem år efter att den nya anläggningen tagits i bruk.

■ Stödansökan kan lämnas in när som helst under året.

Kravet som ställs på solfångarna är att de måste avge minst 1.000 kWh vid 50 grader och de måste anslutas till ackumulatortank. För tankar mindre än 500 liter ges inget stöd.

Ansökningsblankett finns på landskapsregeringens hemsida.

Bostadslåneinspektör **Sten Eriksson** hoppas att framför allt stödet till flerfamiljshus ska vara ett ”hyfsat lockbete”.

– Alla andra stödformer för nya uppvärmningssystem har tagits bort, förklarar han.

Bra värma vatten

Att värma tappvattnet med hjälp av solfångare är ett bra sätt att minska åtgången av fossil energi, säger han.

– Om man räknar grovt över året så går en tredjedel av energin i ett hus åt till att värma tappvattnet.

Nytt är också att pensionärer kan få stöd för solvärmesystem via det stödssystem som avser reparation av bostad. Stödet är inkomstprövat.

Sten Eriksson påpekar att det spelar stor roll hur solfångarna placeras – helst rakt mot söder och med 45 graders lutning.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Fakta/Solvärmestöd

■ Alla anordningar som man söker stöd för ska vara typgodkända (CE-märkta) inom EES-området.

■ Solfångare måste fylla de krav som ställs enligt provningsstandarden EN 12976.

■ Exempel på granskade

och godkända solfångare finns på Sveriges provnings- och forskningsinstitutets hemsidor:

http://www.sp.se/sv/units/energy/Documents/ETk/For-teckning_P-markta_och_ov-riga_solfangare.pdf

- DET ÄR BARA PRISET SOM SKILJER -

BILLIGARE LIVSMEDEL...

SPARhallen
Uncle Ben's
LÅNGKORNIKT RIS
1 kg **2,97** /st

SPARhallen
Danisco
STRÖSOCKER
1 kg **0,89** /st

SPARhallen
Ullmo
ABBORRFILÉ
600 g **6,62** /st

SPARhallen
Skivad
JÄTTEFRANSKA
Pägen, 1 kg **2,31** /st
5% fiber

SPARhallen
Skivad
JÄTTERASKER
Pägen, 1 kg **2,31** /st
6% fiber, 18% fullkorn

... HELT ENKELT!

KYCKLINGFILÉSTRIMLOR
Honung, 400g, Atria **3,23** /st

BASTURÖKT SKINKA
350g, Atria **2,81** /st

www.sparhallen.aland.fi

Öppet: vardagar 8-20, lördag och söndag 10-18

SPARhallen

Strängare regler. Snart kan det vara förbjudet att skåla in det nya året på Torget. En majoritet i stora utskottet vill liksom lagutskottet se ett förbud.

Fotomontage: ERKKI SANTAMALA

Slutskålat på Torget

Ingen champagne på Torget på nyårsafton. Inget skålande utanför Ålands Lyceum vid studentexamen.

Det blir konsekvensen när ett nytt lagförslag snart klubbas i lagtinget.

I landskapsregeringens förslag till ny ordningslag fanns en öppning till att man, så länge alkoholintaget inte stör andra, ska få dricka alkohol i parker och andra jämförbara ställen.

Ett enigt lagutskott är däremot för ett förbud. Också en majoritet av stora utskottets ledamöter—**Gun Carlsson** (C), **Leo Sjöstrand** (Lib), **Gunnar Jansson** (Lib), **Torsten Sundblom** (Lib), **Roger Slotte** (C) och **Barbro Sundback** (S)—går in för den strängare linjen.

Anders Eriksson (ÄF), **Fredrik Karlström** (Ob) och **Johan Ehn** (FS) reserverade sig mot beslutet. De anser att "lagstiftaren kriminaliserar medborgare som till exempel vid firande av högtider som studentexamen och nyår tillsammans vill höja ett glas champagne utanför Ålands Lyceum eller på stadens torg".

Polisen hinner inte

Förbudet kommer inte att nämnvärt påverka totalkonsumtionen på Åland, menar Eriksson, Karlström och Ehn. Folk kommer även i fortsättningen att dricka champagne på Torget vid tolvslaget på nyår, och polisen kommer att ha svårt att följa upp saken.

"Vi tycker att det är dålig lagstiftning att med öppna ögon gå in för att förbjuda sånt som man helt uppenbarligen från myndigheternas sida inte kommer att kunna tillse att följs".

Lagtinget kommer nu att röstas om saken.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Kulturtjänst i Jomala utreds

■Kultursekreterartjänsten i Jomala dras inte in ännu. Fullmäktige beslöt i september att tjänsten skall dras in men kommunstyrelsen konstaterar att frågan inte har beretts i enlighet med kommunallagen.

Kommunstyrelsen har därför beslutat att inte verkställa fullmäktiges beslut utan att i stället skicka ärendet till biblioteks- och kulturnämnden för utlåtande.

Fullmäktiges vill dra in tjänsten eftersom kultursekreterarens arbetsuppgifter har minskat bland annat eftersom Bondbröllopet har lagts på is tillsvidare. (tt-s)

Liberalerna om Mise:

Inte nedläggning men nystart

Nya tag med krav på lägre avgifter, regional anpassning och kanske ett helt nytt namn för att få acceptans.

Det är liberalernas åsikt om Mise. Kraven har mjuknat något sedan fjolårets hot om nedläggning.

Det var i mars i fjol som liberalerna, med partiordföranden och lantrådet **Viveka Eriksson** i spetsen, föreslog att kommunalförbundet Ålands miljöservice Mise skulle monteras ner. Nedläggningen skulle påbörjas redan vid årsskiftet 2009-2010.

—Mise kommer aldrig att få acceptans bland invånarna. Det är dags att bygga upp någonting nytt där man hör samman invånarnas verkliga behov och skapar ett renhållningssystem som upplevs som logiskt och praktiskt, och även är kostnadsmässigt väl förankrat och begripligt, skrev Viveka Eriksson då i ett pressmeddelande.

Utspelet väckte både förundran och beundran bland ålänningarna.

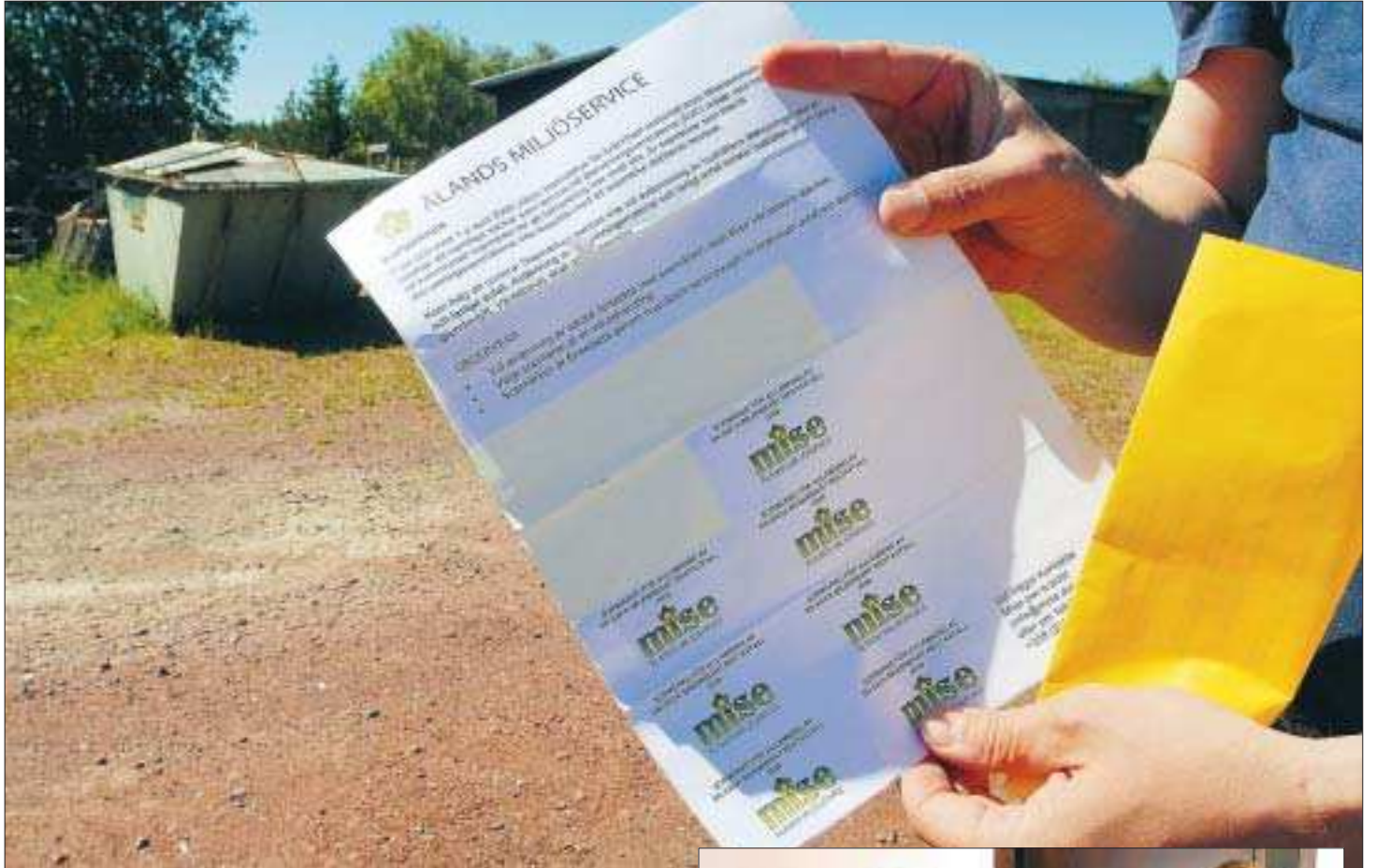
Kravlista

Någon konkret nedläggning av Mise är inte dock inte på gång i dagsläget, men mycket kommer att avgöras på kommunförbundets vårstämman.

Under hösten har nämligen många av medlemskommunerna endera valt att gå ur Mise, men kan tänka sig gå med igen om vissa krav uppfylls, eller ställt krav och hotat att gå ur Mise om inte kraven uppfylls. Tidsfristen har satts till vårstämman.

Medlemskommunernas kravlista på Mise stämmer till flera punkter överens med den kravlista som liberalerna diskuterat inom partiet, bland annat på en speciell "Mise-chatt" på internet, och därtill skickat ut till alla partimedlemmar.

Kravlistan delades ut till medias representanter i går, när

Försvinna i framtiden? Varken sopmärkena eller namnet Mise kommer att finnas kvar i framtiden om liberalerna får som de vill. Det får dock fortsättningsvis gärna finnas en samordnad avfallshantering.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Liberalerna på Åland kallade till pressinformation.

Måste accepteras

—Utgångspunkten är den samma som i mars, det måste till en nystart, en nyordning som kan accepteras av medborgarna, säger Viveka Eriksson, som berättar man arbetat aktivt med frågan under hela året, dels inom alla nivåer i det egna partiet men även med andra partier och genom nära kontakt med Mise, där **Jan Lindgrén** (Lib) är styrelseordförande.

Förutom partiordförande är även viceordförande **Mats Perämaa**, andre viceordförande **Katrin Sjögren** och

partisekreterare **Christina Johansson-Gammals** på plats.

Ser framåt

—Initiativet om att samordna avfallshanteringen kom ju från början från gräsrotsnivå, från kommunerna, men sedan har vi ju sett att resultatet Mise blev bara pannkaka, säger Katrin Sjögren.

Alla tre i presidiet talar sig dock varma för vikten av samarbete på området även i fortsättningen, och hur det nu gäller att sluta titta bakåt på alla misstag och i stället ta nya tag för framtiden.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Gav uppdatering. Partisekreterare Christina Johansson-Gammals, andre vice ordförande Katrin Sjögren, ordförande Viveka Eriksson och vice ordförande Mats Perämaa kallade till pressinfo om Mise och kommunal utveckling.

Foto: MARIA PALME

Fakta/Liberala kravlistan på Mise

- Prisnivån ska sänkas så att grundavgiften ligger runt 80 euro. Detta ska ske bland annat genom rationalisering. Proans ska komma i gång och nya upphandlingar ska göras gällande hantering av sorterat återvinningsmaterial.
- Differentierade avgifter. Grundavgift för en, två, tre eller fyra personers hushåll.
- Så kallad ekoavgift på samtliga bostäder och fritidshus.
- Den som själv för sitt restavfall till återvinningscentralerna, ÅVC, betalar bara för inlämnad mängd avfall.
- Genom en nystart och nytt namn ska medborgarna få ny acceptans för verksamheten.

Liberalerna föreslår sammanslagning på servicenivå

Exempelvis nytt socialförbund för ökad integritet och kompetens

Socialvård enligt samma modell som Ålands hälso- och sjukvård, alltså flytta ansvaret från kommunerna till en gemensam takorganisation.

Det är en idé som liberalerna presenterar, när de lyfter fram frågan om kommunal utveckling inför valet.

Efter Mise-chatten startar Liberalerna på Åland en kommunalchatt, där fokus ska ligga på hur de åländska kommunerna ska klara av att sköta invånarnas service.

—Vi kommer snart att ha ett medlemsmöte där vi planerar den här diskussionen, men vi vill även ha igång den allmänna debatten, säger liberalernas ordförande **Viveka Eriksson** och hänvisar till det kommunprogram som partiet godkände redan våren 2005.

Valfråga

Den sociala sektorns verk-

samhet lyfts av fram som ett speciellt komplext och problematiskt område av liberalerna.

Enligt partiprogrammet skulle specialområden, som barnskydd och missbrukarfrågor, bli gemensamt för hela Åland enligt den modell som primär- och sjukvårdens ÅHS fungerar i dag. "Ålands social- och omsorgsförbund" kallas takorganisationen i programmet.

—Vi tror dessa frågor blir viktiga inför nästa val. Jag har redan fått påstötta från medlemmar gällande de här frågorna och till och med redan mottagit skriftliga förslag på upplägg, säger Viveka Eriksson.

I dagsläget samarbetar kommunerna inom flera område, bland annat genom kommunförbund eller genom att köpa tjänster.

—Det finns problem med alla modeller, men vi står vid ett vägskepp nu. Något måste

göra, säger **Katrin Sjögren**.

Och det är samarbete på olika serviceområden, inte geografiska sammanslagningar av kommuner, som partiledningen vill sätta fokus på i diskussion.

—Angående antalet kommuner kan det finnas tre olika åsikter redan bland oss tre i presidiet, säger Viveka Eriksson, och får medhåll av Katrin Sjögren och **Mats Perämaa**.

—Men det blir nog förändringar i framtiden, säger Viveka Eriksson.

Kontroversiellt

—Det är väldigt politiskt kontroversiellt att ta till piska och lagstiftning, till exempel gällande kommuners storlek. I stället bör man använda ekonomiska morötter för att locka till samarbete, säger Katrin Sjögren.

Enligt liberalerna skulle ökat samarbete inte bara löna sig ekonomiskt utan

Socialt samarbete. Med basen i Ålands omsorgsförbund kunde ett nytt "Ålands social- och omsorgsförbund" bildas för gemensamt arbete inom till exempel barnskydd, missbrukarvård och specialomsorg. Behörigheten kunde överföras från kommunerna till landskapet.

Montage: ERKKI SANTAMALA

även leda till ökad kvalitet och kompetens samt bättre skydd av integriteten.

—Vi måste komma ifrån det som sker nu i små kommuner, att man vet precis

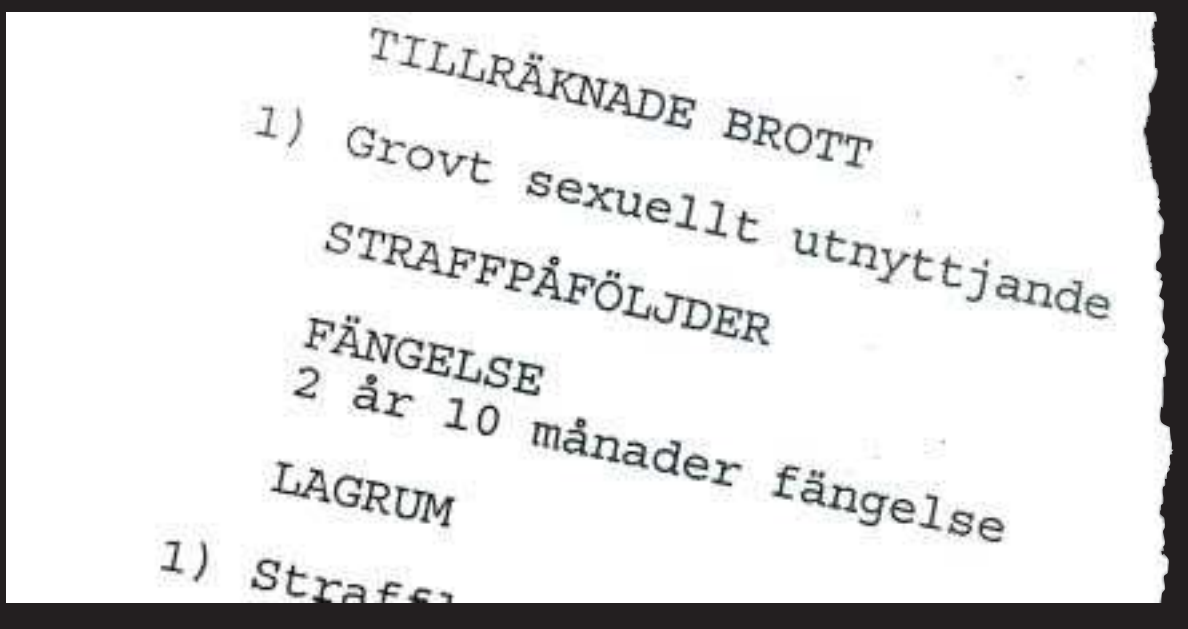
vilken person som kostar när man läser budgeten, säger Viveka Eriksson.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Långt fängelsestraff för grovt sexbrott mot barn

Dömd. Den 50-åriga mannen dömdes till två år och tio månaders ovillkorligt fängelse för att ha utnyttjat en lindrigt förståndshandikappad flicka, sambons dotter, sexuellt. Bilden är arrangerad. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Mannen ska betala 27.800 euro för sveda, värk och lidande

Den man som åtalats för grovt sexuellt utnyttjande av barn dömdes i går till ovillkorligt fängelse i två år och tio månader.

Tingsrätten anser att brottet var synnerligen allvarligt eftersom flickan stått i beroendeställning till mannen.

Mannen, 50 år gammal i dag, dömdes för att åtminstone fyra gånger haft samlag med sin sambos i dag 17-åriga dotter som har en lindrig utvecklingsstörning. Tingsrätten har fastställt tiden för brotten till tre veckor i mars och april 2007 när flickan var 14-15 år.

Mannen har bland annat legat naken med flickan i sängen, kysst henne, vidrört och slickat hennes könsorgan och fått utlösning i hennes närhet. Själv har mannen bestridit penetration, men rätten konstaterade att sådan penetration som uppfyller lagens defini-

tion på samlag hade förekommit några gånger.

Flera vittnen hördes. Bland annat berättade de att flickans utveckling stannat av och att hennes inställning till män blivit klart avvisande på grund av det hon varit med om. Tingsrätten uppfattar flickans berättelse som tillförlitlig.

"Graden rätt mild"

Mannen medgav sexuellt utnyttjande av barn men nekade till att brottet var grovt. Han berättade under rättegången att han försökt vara extra snäll mot flickan eftersom han upplevt att hon hade problem med sin utvecklingsnivå och hade få vänner.

Han ansåg att förhållanden hade påverkat flickans berättelse och att hon var lätt påverkbar. Han medgav en viss form av sexuellt utnyttjande, men ansåg att graden var rätt mild eftersom flickan enligt honom tidigare utnytt-

jats av en annan person på ett grövre sätt.

Utnyttjandet hade börjat när flickans mamma tillfälligt var borta en natt. Sista gången var dagen när ett barn döptes och mamman var ute. Därför kunde gärningstiden fastställas.

Brutit förtroendet

Tingsrätten konstaterar att mannens gärningar har varit extra grymma när han brutit det förtroendefulla förhållande som uppstått mellan honom och flickan och att det han gjort uppfyller definitionen för grovt brott.

Mannens önskemål om sinnesundersökning avslogs. Rätten konstaterar att mannen väl kunde ha insett vad han gjorde och att han handlade fel.

Han dömdes att betala 27.800 euro till flickan för sveda, värk och lidande – exakt den summa som yrkades.

Mannen hade medgett 2.500 euro. Mamman, som hade yrkat på 1.000 euro i skadestånd, får inget.

Straffpraxis

Rätten har funderat noga på straffet och hänvisar till den utredning av praxis som Högsta domstolen gjort. HD har granskat saken under åren 2000-07 och publicerade sin utredning i slutet av fjolåret. På basis av utredningen har liknande gärningar bestraffats med fängelse i minst två och ett halvt år. De strängaste straffen, tio års fängelse, har dömts ut där antalet övergrepp varit större än tio och där övergreppen har pågått i flera år.

Mannen fick ingen strafflindring. Han ska förutom skadeståndet betala flickans rättegångskostnader på drygt 2.400 euro.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Landskapsåklagare Jens-Erik Budd:

Bra med insyn i sexbrottsmål

– Jag har i olika sammanhang talat för offentlighet i sexbrottsmål. Det här var ett bra beslut.

Så kommenterar ledande landskapsåklagare Jens-Erik Budd tingsrättens unika beslut att inte per automatik gå med på begäran om att rättegången skulle ske bakom stängda dörrar.

– Om huvudförhandlingen hålls bakom lyckta dörrar och alla handlingar hemligstämplas i 60 år så kan ingen granska någonting. Samtidigt beläggs åklagaren med munkavle och kan inte kommentera, säger han.

Budd hoppas att tings-

rättens beslut innebär ett trendbrott och att samma öppenhet kan börja tillämpas här som i svenska domstolar.

– I Sverige är till exempel alla våldtäktsärenden öppna i motsats till Finland där de är slutna. I Sverige förekommer ingen debatt om att öppenheten skulle vara särskilt skadlig för brottsoffren. I annat fall skulle en sådan debatt förekomma.

Han påpekar att rikets nya offentlighetslag kräver att domstolarna tänker själva och inte automatiskt går med på vad parterna begär.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Många barnsexbrott på väg till tingsrätten

Grovt sexuellt utnyttjande av barn, försök till sexuellt utnyttjande av barn och andra övergrepp mot barn har genomgått eller ska genomgå åtalsprövning.

Enbart under hösten väcktes åtal i tre fall. En 70-årig man åtalas för försök till sexuellt utnyttjande av barn i två olika mål och en man i 60-årsåldern åtalas för grovt sexuellt utnyttjande av barn.

– I det senare fallet handlar det om en gärning som inträffade för ett tiotal år sedan. Att ärendet kommer upp så här långt efteråt beror på att anmälan gjorts när barnet blivit vuxet. Det är inte ovanligt att det går så, säger ledande landskapsåklagare Jens-Erik Budd.

Ett sexbrott mot barn preskriberas tidigast tio år efter att barnet blivit myndigt enligt den lag som trädde i kraft 2006.

Åtal har väckts i ytterligare två fall av sexuellt utnyttjande, men inte mot barn.

Fler fall väntar

Åklagaren berättar att ännu fler fall av övergrepp mot barn som bäst utreds av polisen.

– Tre barnmål är på kommande snart och minst lika många till är under utredning. Polisen har satsat hårt på att utreda barnmålen under de senaste åren och vi kallas till möte direkt när en anmälan kommer in.

Ofta handlar det om övergrepp som begåtts långt tillbaka i tiden. (ao)

Ny öppenhet kring sexbrott

Sexbrott ska inte automatiskt sekretessbeläggas i tingsrätten eftersom det innebär att också den onda gärningen, åtminstone delvis, inte blir offentlig.

Det skriver Ålands tingsrätt och tingsdomare Gustaf A. Nymalm i en unik bilaga till domen om grovt sexuellt utnyttjande av barn.

När rättegången inleddes anhöll flickans biträde om att förhandlingen skulle ske bakom stängda dörrar och att allt rättegångsmaterial skulle sekretessförklaras. Ingen motsatte sig – utom domstolen som med hänvisning till samhällsutvecklingen förklarade rättegången öppen med undantag för skriftliga utlåtanden samt polisförhören och

förhören i rätten med flickan.

För förhören gäller sekretessen till 2021 och för expert- och läkarutlåtanden till 2069 – alltså 60 år.

I bilagan framgår också att tingsrätten sa nej till mannens biträde Gard Larpes begäran om att få ställa frågor om flickans tidigare sexualliv eller huruvida hon tidigare hade varit sexuellt utnyttjad. Uppgifterna saknade relevans, ansåg rätten.

Mamman behövde inte svara på frågan om hon kände till om dottern tidigare varit offer för sexuellt utnyttjande. Åklagaren hade meddelat att det finns ett ärende för åtalsprövning där det är möjligt att modern kommer att åtalas för medhjälp till grovt sexuellt utnyttjande. (ao)

Gudingen är en av färjorna på södra linjen.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Inga löften om skärgårds- trafiken

■ –Naturligtvis lyssnade de och nickade, men de kunde inte lova något.

Det blev resultatet av Kökars och Sottungas uppvaktning på torsdagen av landskapsregeringen angående de sparkrav som drabbar skärgårdstrafikens Södra linje. Kökars kommundirektör **Kurt Forsman** var med.

–Vår synpunkt är att se långsiktigt på skärgårdstrafiken. Man kan inte slå ut samhällen. För Kökar och Sottunga är turismen en stor näring. Om sommarturlistan genomförs drabbar det turismen hårt.

Forsman säger att det innebär katastrof för Kökar om turismen minskar med 20 procent.

–Tänk om detsamma hände Åland, det skulle också vara en katastrof.

Hur går ni vidare nu?
–Vi har inte klubban, det är landskapsregeringen som har klubban men vi har kämpar så långt som det är möjligt i detta.

I uppvaktningen deltog Kökars och Sottungas kommunfullmäktigeordföranden, kommunstyrelseordföranden och kommundirektörer. (ns)

Flera trafikbrott på Ålandsvägarna

■Polisen har haft fullt upp att tillrättavisa trafikanter den här veckan. I onsdags körde en bilist på Doktorsvägen i Mariehamn på en sträcka där fordonstrafik inte är tillåten. Samma dag sladdade en förare omkring i korsningen Nygatan-Ålandsvägen vilket polisen uppfattade som både onödigt och störande inom tätort. Bilisten är misstänkt för äventyrande av trafiksäkerheten.

I tisdags kolliderade två bilar i korsningen Hammarlandsvägen-Östanträskvägen. Föraren som svängde ut från sistnämnda väg glömde bort väjningsplikten och körde in i bilen som kom längs Hammarlandsvägen. Inga personskador uppstod.

I korsningen Havsgatan-Mariegatan lyckades en bilist inte hålla sig på vägen, utan körde av och förstörde ett trafikmärke. Därefter smet den misstänkte från platsen. (mt)

Skattemeddelande kommer i mars

■**LAGTINGET.** Det dröjer ännu ett tag innan landskapsregeringens skattemeddelande, där man redogör för vilken utveckling man vill se på Åland i beskattningsfrågan, ligger på lagtingsledamöternas bord.

–Lagtinget får meddelandet i mars, berättar lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib).

Lagtinget håller sitt sista plenum den 20 januari. Därefter är det uppehåll till den 1 mars. (ak)

Trafikministerns tunneltvivel:

”Tror inte man kommer vidare”

Samtidigt som landskapsregeringen åter begär miljögranskning för kärnborrning uttrycker trafikministern Veronica Thörnroos (C) en uppgivenhet över tunnelprojektet.
–Med facit i hand borde vi ha tittat på fler alternativ innan vi bestämde oss.

Landskapsregeringen vill ha en ny miljögranskning för kärnborrning djupare än 60 meter samt seismiska undersökningar i Vessingsboda i Lemland. ÅMHM:s tidigare beslut var oklart, menar Thörnroos.

–Det är ett ickebeslut. Det är mycket ”å ena sidan, å andra sidan”.

Syftet med granskningen är att kunna klarlägga i vilka fall väglagen eller vattenlagen ska gälla. Enligt landskapsregeringens uppfattning är det väglagen som ska styra planeringen av framtida kommunikationsleder i landskapet. Landskapsregeringen skriver i sin ansökan:

”En förutsättning för att kunna upprätta en miljökonsekvensbedömning som motsvarar de krav som uppställs i landskapslagen om miljökonsekvensbedömning är att de planerade undersökningarna kan utföras och att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet således konstaterar att åtgärderna är tillåtna i sig och antingen konstaterar att Ålands landskapsregering innehar rådgighet med stöd av väglagen eller tillerkänner Ålands landskapsregering rådgighet med stöd av vattenlagen.”

Stor frustration

I väntan på nytt besked från ÅMHM drar processen ut på tiden. Ett motstånd finns dessutom både politiskt och bland markägarna, något Veronica Thörnroos har förståelse för.

–Skulle det här vara vid min

udde skulle jag också vara frustrerad och förtvivlad.

I onsdags höll projektets styrgrupp möte.

–Det präglades av en frustration över miljökonsekvensbedömningen och att den inte motsvarar förväntningarna, berättar Thörnroos.

Dödfött projekt

Tunnelprojektet i dess nuvarande form är dödfött, menar ministern. Man borde ha tittat på fler alternativ innan man bestämde sig för att satsa på den nuvarande sträckningen, säger hon.

–Jag tror inte att vi kommer vidare med den aktuella sträckan. Man borde stoppa här och se på andra alternativ.

Dessutom finns endast 100.000 euro reserverade i årets budget.

–Det finns inga pengar i år. Hela korttruttsprocessen står stilla.

Att ÅMHM prövar vilken lag som ska gälla för projekt vid eller under vatten är ändå viktigt, tycker hon. Det med tanke på framtida undersökningar inför infrastrukturella satsningar.

Privata initiativ

Tunnelutredaren **Otto Hojar** säger i torsdagens Nya Åland att han kontaktats av personer med både kompetens och kapital som är intresserade av att bygga Föglötunneln i privat regi. Veronica Thörnroos har inte själv fått några sådana propåer men säger att det är ”väldigt positivt och stimulerande” om det finns privata intressenter som är villiga att gå in i projektet.

–Men det är steg två.

Först måste frågan om markundersökningarna lösas.

–Det rusar inte fram det här projektet, konstaterar Veronica Thörnroos.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Många hinder. Inga pengar, motstånd från markägarna och en frustration över att landskapsregeringen inte kan gå vidare med undersökningarna. Korttruttsprocessen står stilla, säger trafikminister Veronica Thörnroos (C).
Foto: ERKKI SANTAMALA

Lurade till sig pengar under nio månader

En anmälan har kommit in till polisen där två personer misstänks för bidragsfusk. Under nio månader har de lurat till sig utkomststöd genom att ge falska uppgifter till socialbyrån i Jomala.

Ärendet är sekretessbelagt, så socialchef **Kerstin Borenus** vid Jomala kommun kunde inte svara på några ingående frågor. Hon hänvisade istället till polisen, som inte svarade under gårdagen.

De uppgifter som finns tillgängliga är än så länge det som framgår i polisanmälan. Två personer har lämnat felaktiga uppgifter till socialkansliet i Jomala, fått utkomststöd och misstänks för bedrägeri. Fuskets ska ha skett under en period på nio månader, mellan den 1 augusti 2008 och 4 april följande år.

Stora belopp

Socialdirektör **Susanne Lehtinen** i Mariehamn, som betalar ut stora summor årligen i utkomststöd, säger att

den i utkomststöd, säger att det handlar om stora belopp när det görs en polisanmälan. Senaste ärendet i Mariehamn som handlade om subventionsbedrägeri upptäcktes för nära ett år sedan och summan låg på flera tusen euro.

Hur lätt är det att fuska till sig bidrag?

–Beslut görs varje månad då kontoutdrag och kvitton behövs, så vi kontrollerar allt noggrannt. Men vi är ju inga detektiver, så man får lita på att det vi får stämmer.

Men kontrollerar ni att exempelvis inkomstuppgifterna är riktiga?

–Nej, vi ringer inte till några arbetsplatser.

Hur vanligt är det med denna typ av bedrägerier på Åland?

–Jag tror inte det är så vanligt, men det sker ibland.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Okänd summa. Två personer, misstänkta för bidragsfusk, har polisanmälts efter att de gett felaktiga uppgifter och sedan fått utkomststöd av Jomala kommun.
Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Fakta/ Så fungerar utkomststödet

■Utkomststöd är ett tillfälligt ekonomiskt stöd till den eller dem vars inkomster inte räcker till för en skälig levnadsnivå.

■Stödet har en fast grunddel som är avsedd för matutgifter och andra regelbundna utgifter. Grunddelens storlek beror på familjens storlek. Utöver grunddelen kan man beroende på situationen få ekonomisk hjälp för till exempel boendest

gifter, hälsovårdsutgifter, begravningskostnader samt för flyttning till annan kommun.

■Rätten till utkomststöd för kommunens invånare är reglerad i lag och summan beräknas genom att sökandens inkomster dras av från utgifterna. Mellanskillnaden är den summa som sedan betalas ut.

Källa: mariehamn.ax

Patrik Dahlblom
Epost: patrik.dahlblom@nyan.ax
Telefon: 528 451

Vi firar 1-15 år Gratulerar 50 år

Rickard Borg på Lindstigen i Mariehamn fyller 13 år imorgon den 16 januari. Han gratuleras av mamma, Erik och David.

Hanna Blomqvist i Jomala Österkalmare fyller 5 år i morgon, lördagen den 16 januari. Mamma och pappa gratulerar.

Ingrid Dahlén på Sadelvägen i Mariehamn fyller 2 år i morgon, lördagen den 16 januari. Farmor och farfar gratulerar.

Ludwig Nordqvist i Finström Godby fyller 8 år i dag, fredagen den 15 januari. Mamma, pappa, Petra och mormor gratulerar.

TACK

Ett varmt Tack till alla som hedrat minnet av

Linnéa Hellström

De anhöriga

STEFAN MATTSSON
Namn: Matts Stefan Mattsson
Född: Den 18 januari i Jomala Karrböle.
Bor: Saltvik Kvarnbo.
Familj: Sambo **Margareta Johansson**, och katterna Nisse och Ludde.
Gör: Vaktmästare på Vikingahallen i Jomala.
Intressen: Sport – jubilarer skidar och springer och ser mycket fotboll på tv. Han gillar djur, god mat, **Bruce Springsteen** och annan gubbrock, och att umgås med familjen.
Födelsedagen: Då är han bortrest. Men det kan bli en födelsedagsfest i efterskott i sommar.

Döda

SAIMA KARLSSON

Pensionerade kontoristen **Saima Borghild Viola Karlsson** från Mariehamn avled den 13 januari 2010, i en ålder av 90 år. Hon var född den 5 juli 1919 på Hamnholmen i Saltvik som femte barnet i en syskonskara på sex. Under en lång följd av år arbetade Saima Karlsson för fru Göta Erlandsson som drev restaurang Socis, samt även Nautical Club och Böndernas hus vissa perioder. Ensam skötte Saima kontorsarbetet för restaurangerna. Hon var noggrann och pliktrogen i sitt yrke och uppskattad av sin arbetsgivare.

Barndomshemmet på Hamnholmen var henne mycket kärt och sommartid vistades hon så mycket som möjligt där. Hon tog också hand om sin mor som i många år bodde tillsammans med henne i Mariehamn.

Saima Karlsson var försynt och tillbakadragen, trivdes bäst hemmavid och i syskonkretsen. Hon tyckte om att handarbete och läsa så länge det var möjligt. De senaste åren har hon tillbringat i Trobergshemmet.

Närmast sörjande är systemen **Eva**, samt syskonbarn med familjer.

Kvällsgudstjänst i St Mårtensgården

■ Årets första förbön och sångtillfälle i Mariehamns församling hålls på söndag kväll kl 18.00 i St Mårtensgården.

Gudstjänsterna har firats varje månad de senaste tre åren. Det ska vara en lugn och enkel gudstjänst med möjlighet att anonymt lägga fram konkreta böneämnen, en stunds tyst meditation och möjlighet till ljusständning. Numera firas även nattvard.

I vanliga fall ingår taizésånger i gudstjänsten. På söndag sjunger man andra sånger eftersom förmiddagens gudstjänst i St Görans kyrka råkar vara en taizégudstjänst.

Obscura utsåg Årets bild 2009

Fotografen bakom årets bild 2009, utsedd av Fotoklubben Obscura, är Valter Ulenius.

Fotoklubben har haft årets första styrelsemöte och medlemsmöte och där tog man bland annat fram vinnarna i tävlingen. På delad andra plats kom **Berit Sundman** och Valter Ulenius. Hela 49 bilder deltog i tävlingen.

Till årets fotograf valdes **Maria Palme**. (js)

Delad andraplats.
Foto: BERIT SUNDMAN

Delad andraplats.
Foto: VALTER ULENIUS

Årets bild.

Foto: VALTER ULENIUS

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Hallstavik 15.1, Gdynia 17.1, Lybeck 18.1, Braviken 20.1, Hallstavik 22.1.
Birka Exporter: Braviken 15.1, Amsterdam 18.1, Chatham 19.1, Braviken 25.1.

Birka Transporter: Braviken 17.1, Hallstavik 19.1, Amsterdam 22.1, Chatham 23.1.
Birka Shipper: Raumo 21.1.
Birka Carrier: Göteborg 16.1, Bilbao 19.1, Antwerpen 22.1.
Birka Express: Helsingfors 16.1, Immingham 19.1, Hull 20.1, Antwerpen 21.1, Amsterdam 22.1.
Birka Trader: Antwerpen 15.1, Helsingfors 18.1, Raumo 19.1, Hull 23.1.

Godby Shipping

Link Star: Mariehamn t.o.m. 31.3.
Midas: Gdynia 18.1, Raumo 20.1, Gdynia 25.1, Raumo 27.1, Gdynia 1.2, Raumo 3.2, Gdynia 8.2.
Mimer: Raumo 19.1, Kotka 21.1, Amsterdam 25.1, Rouen 27.1, Raumo 2.2, Kotka 4.2, Amsterdam 8.2.
Miranda: Rostock 16.1, Hull 18.1, Amsterdam 19.1, London 20.1, Kotka 25.1, Rostock 30.1, Hull 1.2, Antwerpen 2.2, London 3.2.
Misana: Kotka 22.1, Raumo 26.1, Hull 30.1, Ferrol 2.2, Santander 3.2, Kotka

10.2.
Misida: Ferrol 19.1, Santander 20.1, Kotka 27.1, Raumo 2.2, Santander 9.2.
Mistral: Kotka 18.1, Rostock 23.1, Antwerpen 25.1, London 26.1, Kotka 1.2, Rostock 6.2, Antwerpen 8.2, London 9.2.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: St. Nazaire 18.1.
Auto Bank: St. Nazaire 19.1.
Auto Bay: Santander 11.1.
Borden: Upplagd i Åbo.
Bravaden: St. Petersburg.18.1.
Estraden: Harwich 18.1.
Fingard: Upplagd i Åbo.
Klenoden: Åbo 18.1.
Najaden: Rochefort 20.1.
Nordgard: Grangemouth 18.1.
Norking: I trafik Zeebrugge/Tilbury.
Norqueen: I trafik Zeebrugge/Tilbury.
Norsky: I trafik Zeebrugge/Teesport.
Norstream: I trafik Zeebrugge/Teesport.
Ostgard: Paldiski 18.1.
Seagard: Fredrikshamn 18.1.
Swegard: Gävle 20.1.
Sydgard: Tornio 18.1.
Trenden: Hallstavik 18.1.
Westgard: Tornio 20.1.

Rederi ab Gustaf Erikson
ms Ahtela: Mariehamn.

■ **Stenhård F:ma** heter ett företag registrerat av **Fred Lindberg** i Mariehamn. Bolaget ska syssla med markarbeten, stenläggning och fastighetsskötsel.

En tanke för dagen

Glädjen, skratet är det kortaste avståndet mellan människor. Ibland brukar vi dumt säga att den bästa glädjen är skadeglädjen. Den glädjen bör vi avskaffa för skadeglädje är ingen egentlig glädje. Att älska människors svagheter är inte svårt. Men att dela varandras glädje? När vi ser andra människors svagheter är det lätt att känna sig en smula överlägsen. Ingen är förmer än någon annan! Alla är vi lika inför Gud. Det är detta Jesus vill påminna oss om i texterna för andra söndagen efter trettondagen. Jesus uppenbarar sin gudomliga kraft i det att han delar vår glädje och vår sorg och smärta.

Det är lättare att se ned på en människa än upp till en människa. Det skall vi också kunna vända på. Jag stod en gång i Stockholms Stadsbibliotek på barnavdelningen. Jag ville låna några böcker till barnbarnen. Jag ställde mig framför datorn på biblioteket för att välja en bok. Jag stod en stund och tittade på tangenterna på datorn när en liten pojke, knähög 5-6 år, kom fram till mig.

”Skall jag hjälpa farbror?”, undrade han. Javisst får du det ,blev mitt svar. Så här gör man, sa han. Så fick jag mina böcker. Tänk vad de små kan om datorer, mobiltelefoner och allting med knappar! Vi har så mycket att lära oss av våra barn och barnbarn. Framförallt det att för dem har alla barn samma värde.

Vid bröllopet i Kana var det Jesu mor som fick lära sig och lära andra att Jesus kan det vi människor inte kan.”Så gjorde Jesus det första av sina tecken. Han uppenbarade sin härlighet, och hans lärjungar trodde på honom.” Joh.2:11

KARL-ERIK NYLUND

OBS! Det händer

FREDAG 15.1 FILMFESTIVAL

■■■ **Alandica kl 18.00.** Filmfest fyr Alle II. Invigning och mingel.

■■■ **Alandica kl 19.30.** "Allt om min far". Norge 2002, 75 min.

NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Hagge.

■■■ **Dinos bar kl 22.00.**

Dökött.

■■■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.

LÖRDAG 16.1 DANS

■■■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Jive.

■■■ **Hammarland Hammarbo kl 20.00.** Bjarne Ekblom.

FILMFESTIVAL

■■■ **Alandica kl 11.00.**

Filmfest fyr Alle II. Jenny, Gud och tystnaden". Sverige 2009, 58 min.

■■■ **Alandica kl 12.20, 13.05 och 13.40.** "Filmen om Sam", Sverige 2009, 46 min. "Transplosive". Island 2006, ca 25 min. "Take my sex away". Sverige 2007, 12 min.

■■■ **Alandica kl 14.15.**

"Stråkarnir okkar (Eleven men out)". Island 2005, 85 min.

■■■ **Alandica kl 15.45.** Diskussion om en diskussion om filmfestens tema "I utkanten av regnbågen" – hur är det att leva i marginalen av en redan marginaliserad grupp, att vara minoritet inom minoriteten?

■■■ **Alandica kl 18.00-22.00.** Mingel till musik av/med Johan Henriksson och Emil Grönvall.

■■■ **Alandica kl 19.00.**

"Góðir gestir (Family reunion)". Island 2007, 21 min. "Hannah Free". USA 2009, 86 min.

■■■ **Indigo kl 22.00.** Efterfest Fyr Alle.

NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Coverbandet Steam.

■■■ **Dinos bar kl 22.00.**

Dökött.

■■■ **Godby hotell kl 21.00.** Trubadur/Dj Möller.

■■■ **Parks bar kl 22.00.**

Soulproject/Åland All Stars.

Åländskt 11-manna soulband.

■■■ **Pub Bastun kl 20.00.**

Åländsk musik, Låmori och Jakob Sundström.

TV

■■■ **FST5 kl 15.55.** Lokal-tv-fönstret. Åland 24s kulturreporter Katarina Gäddnäs samtalar med författaren Leo Löthman.

SÖNDAG 17.1 FILMFESTIVAL

■■■ **Alandica kl 11.00.**

Filmfest fyr Alle II. "Anders als die Andern". Tyskland 1919, 50 min. "Jules & Jim". Frankrike 1962, 105 min. "The Crying game". Storbritannien 1992, 110 min. "If these walls could talk 2". USA 2000, 96 min.

TV

■■■ **FST5 kl. 13.40.** Retro-rock. En dokumentär om fin-

Kultband. Dökött, med bland annat låten "Tuttar överallt" bakom sig, spelar på Dinos fredag opch lördag. Ifjol gav de ut skivan "Årets album" med låtar som "Fis ej", "ICA-Kjell" och "Tore Gud". Foto: www.myspace.com/dokott

Dans. Jive spelar till dansen i Arkipelags restaurang på lördag. Foto: www.jive.nu

landssvensk rock på 80-talet, med bland andra åländska **Good Evening Manchester** och **Stäni Steinbocks** band **Kra**. Programmet kan också ses på svenska Yles hemsida.

MÅNDAG 18.1

BOKCAFÉ

■■■ **Röda Korsgården kl 14.00.** Bokcafé med Doris Ingman, "Krigstida knep och surrogat" av Jouni Kallio-niemi.

NY UTSTÄLLNING

■■■ **Finströms bibliotek kl 18.30.** Fotoutställning med några bilder ur Inga-Britt Wiktorssons bok "Bonus - min katt, min skatt". Hon berättar om boken, om hur idén föddes och hur den kom till.

NÖJE

■■■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■■■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.**

Retrospektiv utställning med grafik av Bror-Erik Elfsberg (1949-1992). Pågår till den 30 januari.

Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag 10-14.

■■■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**

"Fönster mot ljuset" – tavlor av Stig Petrone. Pågår till 30 januari.

Öppet tisdag-fredag kl 11-17, lördagar 11-14.

■■■ **Mariehamns stadsbibliotek.**

"Bilder från en annan värld". Verk av Katrina Tapio, studerande för andra året vid linjen Media och kommunikation. Pågår till 17 januari.

Öppet måndag-fredag kl 10-20, lördagar 10-16.

■■■ **Sjökvarteret Österhamn.**

En levande marin miljö med båtbyggeri, smide och annat hantverk jämte museum och restaurang. Här finns hamn för traditionella skutor och träbåtar med 300 m kaj och det mesta i serviceväg. Öppet måndag-fredag kl 9-11.

■■■ **Ålandstrafikens väntsal.**

Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i. Öppet måndag-fredag kl 9-17.

■■■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.

■■■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**

Torget

Utställning om Ålandsfårets historia. Utställningen består av texter och bilder samt ull, skinn och hantverk av Ålands-får. Pågår till 31 januari.

Specialsalen, Konstmuseet

"2 RUM". Vad blir resultatet när fyra kreatörer får skapa fritt och inreda två rum med föremål ur museets samlingar? Tillsammans skapar form-givare Eva-Jo Hancock och arkitekt Simon Vannan ett rum, likaså inredningsarkitekt Bettina Ingves tillsammans med konstnär Kjell Ekström. Pågår till 28 februari.

Visning av alla verk (11 st) ur samlingarna av Victor Westerholm. Även tavlan över Eckerö postbrygga från Ålands lagtings samling. Pågår till 4 april. Öppet tisdagar och torsdagar 10-20, onsdagar och fredagar 10-16, lördag-söndag kl 12-16. Måndagar stängt.

FINSTRÖM

■■■ **Finströms bibliotek.**

Fotoutställning med några bilder ur Inga-Britt Wiktorssons bok "Bonus - min katt, min skatt". Pågår till 4 februari. Öppet måndag-torsdag kl 12-20.

FÖGLÖ

■■■ **Föglö bibliotek.**

"Tvättakta återvinning".

Konstutställning av Hannele Ögård-Forsman. Pågår hela januari.

Öppet måndagar kl 10-13 och kl 16-19, onsdagar 10-13 och torsdagar kl 18-21.

JOMALA

■■■ **Jomala bibliotek.**

"Årets skiftningar i akvarell" – konstnärerna Birgitta Åkerholm, Anneli Liljeroos och Ann Gustafsson visar trettio-fyra akvarellmålningar. Pågår till 12 februari. Öppet måndag-torsdag kl 14-20.

KÖKAR

■■■ **Kökar bibliotek.**

Annamaija Varjonen ställer ut Kökar-målningar. Öppet tisdagar 12-14, onsdagar 14-19 och torsdagar 10.30-13.30.

SUND

■■■ **Sunds bibliotek.**

Ritva Vasama ställer ut sin samling av blomvaser. Sunds skola klass 1-2 har forskat om rymden. Höstfärger. Akvareller av Tosarby daghem avd.3 1-3 år. Höstträd. Barnen i familjedagvården i Sund har använt höstlöv i sina konstverk. Öppet måndag och torsdag kl 17.30-20.30, tisdag 10-16.

VÄRDÖ

■■■ **Strömshögskolan.**

Cathrin Blombergs mormors/Lisa Blombergs spetsar och farmors/Valborg Karlssons frivolté-arbeten.

ÅLANDS SYNSKADADE

Ålands synskadades julfest firades på Restaurang Pommern den 18 december med traditionellt julbord. Det var över 30 personer som deltog i den stämningsfulla julfesten. Föreningen uppvaktade två medlemmar med presentkort för ideellt arbete under året, genom ordförande **Bern Löfman**. Ålands lucia med tärnor förhöjde stämningen och framförde vackra julsånger. Även allsång stod på programmet, som leddes av styrelsemedlemmen **Viva Holm** och till gitarrspel av **Börje Troberg**, den nyvalda ordförande för 2010. En sparbössa cirkulerade vid borden och de insamlade medlen går till Ålands Synskadades fadderbarn i Estland.

VÄSTRA SUNDS MARTHA-FÖRENING

Kom ihåg att anmäla er till Medis kursen "Kaffepåsens nya liv". Startar lördag 23 jan kl 14.00 i Sunds grundskola. **Barbro Laurén** leder kursen. Anmäl er till Medis tel 531 620 senast måndag 18 jan. Man kan även hoppa på kursen vid tillfälle nr 2 den 6 febr. Det finns att läsa om kursen i Medis katalogen att läsa på sid 38.

NORRA ÅLANDS PENSIONÄRER

Lunchträff på Solbacka den 3 februari kl.13.00 med dans & allsång,

Kom ihåg

■■■ **Bahaisamfundet i Mariehamn:** En andaktsstund med texter och musik för alla intresserade söndag 17.11 kl 19.00 i Vretens café.

■■■ **Demensföreningen på Åland:** Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga, inleds för vårterminen söndag 17.1 kl 16.00-18.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Det finns plats för nya deltagare. Följande tillfällen hålls den 21.2, 21.3, 25.4 och 23.5. Frågor och nyanmälan riktas till demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, 0457 548 3818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax

■■■ **Folkdansarna på Åland:** Nu kör vi igång igen. Inkommande tisdag kl 18 i Alandica, teatersalen. Kom med och dansa! ring Berit 43877 om du vill ha info. Kurs i historiska danser ordnas den 13-14 februari. Mer info senare.

■■■ **Folkhälsan i Eckerö:** Motionsdansen börjar fredag 15.1 kl 19.30 på Ekeborg. Bugg en halvtimme före kl 19.00.

■■■ **Folkhälsan i Finström:** Yoga startar söndagar kl 19.00 i Godby högstadieskola.

■■■ **Folkhälsan i Finström:** Motionsdansen på Karl Ers onsdag 20.1 kl 19.30.

■■■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Styrelsemöte onsdag 21.1 kl 17.30 på Godby Idrottscenter. Alla styrelsemedlemmar välkomna.

■■■ **Mariehamns Marthaförening:** Styrelsemöte torsdag 21.1 kl 17.30 i Villa Carita.

■■■ **Mariehamns pensionärsförenings** Månadsträff onsdag 20.1 kl 14.00 i Margaretagården. Fripes repris, Jörgens Tyckor & Tänkors, Mats Stenlund kåserar, presentation av styrelsen 2010, allsång, lekar, Dagens kaffe-med-bröd-sponsor Andersbanken informerar om aktuellt för pensionärer.

lotteri m.m. Vi avnjuter Stures goda fisksoppa tillredd på Brustabacksvis. Kaffe med Inga-Lills kakbit, och till soppan Inga-Lills hemvete. Måltidsdryck finns. Mat inkl. kaffe kostar 10 euro. Buss avgår från Mariehamns busshållplats samt från Strömshögskolan i Vårdö, pris, 5 ruro t/r. Färdplan med tider fås vid din anmälan till Viking Line buss, tel 26311 Även de som kör själva skall anmäla sig senast fredagen den 29 januari. För musiken svarar; på dragspel Kalle, Jan-Olof, Boje, Christer, gitarr Uffe, trummor, Strands Håkan, sång & bas, Mangelbo Richard. Varmt Välkomna.

PUSSELFAMILJEN

Har du en sommarstuga att låna ut eller att hyra ut till föreningen PusselFamiljen under sommaren 2010? En stor del av föreningens medlemmar har mycket låga inkomster och får vända på slantarna för att få pengarna att räcka till det allra nödvändigaste. Att åka med barnen på en semesterresa är inte att tänka på. Många medlemmar har inte heller tillgång till sommarstuga på Åland så att föräldrar och barn kan få möjlighet till att byta miljö och ladda batterierna. PusselFamiljens styrelse vill därför efterhöra möjligheten att i första hand få låna eller att hyra en strandnära stuga på fasta Åland för sina medlemmar. Det skulle vara mycket värdefullt för ensamförsörjare att få tillgång till att åtminstone en vecka på sommaren kunna leva lite stugliv med barnen. Om du har eller känner någon som har en ledig stuga som kan lånas eller hyras förmånligt, hör av dig till ordförande **Ann Eriksson**, tel nr 0457-343 18 83 eller info@pusselfamiljen.ax

Man behöver inte vara medlem för att komma med på månadsträffen.

■■■ **Mellersta Finströms marthaförening:** Årsmöte tisdag 19.1 kl 19.00 i Marthastugan/Breidablick. Alla med!

■■■ **Norra Ålands pensionärer:** Lunchträff på Solbacka onsdag 3.2 kl.13.00 med dans & allsång, lotteri m.m. Färdplan med tider fås vid din anmälan till Viking Line buss, tel 26311 Även de som kör själva skall anmäla sig senast fredag 29.1.

■■■ **Power Club & Teen Smart:** Måndagsklubben fortsätter och startar nu 18 januari. Se hemsidan för datum på klubbkvällarna!

■■■ **Röda korsgården:** Blodtrycksmätning för pensionärer tisdag 19.1 kl 10- 12.00

■■■ **Tittut:** Föräldra-barn-gruppen Tittut för små barn med funktionshinder träffas på S:t Märtensgården i Mariehamn, varannan måndag udda veckor under 2010. Årets första träff är på måndag 18.1 kl 10.00-12.00. Ingen förhandsanmälan behövs. Välkomna! Kontaktförälder: Mia Grönlund tel: 0457-3135562.

■■■ **ÅBSK:** Förlängt anmälningsdatum till Vinterfesten. Nytt 17.1.

■■■ **Ålands intresseförening för psykisk hälsa-Reseda:** Resedas Månadsmöte tisdagen (!) 19.1 kl 18.00 på Handicampen. Vi samlas för att diskutera och förbereda frågor till träffen med FPA.

■■■ **Ålands folkhögskolas elevförbund:** Elevförbundsmöte lördag 6.2 kl 13.00. Du är jubilar i år om du gick ditt första år på skolan under något av dessa år: 1929-30, 1939-40, 1949-50, 1959-60, 1969-70, 1979-80, 1989-90 och 1999-2000. Sök upp dina klasskamrater och meddela skolans kansli hur många från er klass som vill delta.

■■■ **Ålands kenneldistrikt:** Ögonlysning och patellaudersökning arr. lördag 30.1. Anmälningar till Lillevi Hagberg, tfn 328 530, helst kvällar.

Skolmaten

Vecka 3, 18-22 januari

Godby

Måndag: Mannagrynsgröt, bröd och pålägg.

Tisdag: Salsafärs med majs, tacosås och tortilla.

Onsdag: Lax Provence, potatis och pestocremefraish.

Torsdag: Indisk kycklinggryta, ris och sallad.

Fredag: Korvsoppa, bröd och ost.

Kyrkby och Vikingaåsen

Måndag: Pytt i panna och sallad.

Tisdag: Ugnsfärs, gräddsås, potatis och sallad.

Onsdag: Ugnsbakad sejfilé med limesås, potatis och sallad.

Torsdag: Karelsk stek, potatis och sallad.

Fredag: Kycklingsoppa.

Mariehamns stads grundskolor

Måndag: Pytt i panna och stekt ägg.

Tisdag: Stekt griskött, potatismos och kokta grönsaker.

Onsdag: Köttfärsfrestelse.

Torsdag: Kebab, tomatås och ris.

Fredag: Fisksoppa, ost, bröd och frukt.

Salladsbuffé alla dagar.

Kyrkoherden och rånförsöket intresserade media i riket

Sommarens misslyckade försök till värdestransport väckte stor uppmärksamhet i finskspråkig media 2009. I december var fallet med Mariehamns avsatte kyrkoherde den mest omskrivna nyheten.

Antalet medieträffar för sökordet ”Ahvenanmaa” i finskspråkiga media under 2009 var 4142, 694 fler än året innan, det visar Ålandskontorets översikt. Juli månad toppade statistiken med 485 träffar, en tredjedel handlade då om värdestransportränet som kom av sig och det dramatiska flyktförsöket. Händelsen var den mest publicerade enskilda Ålandsnyheten under året. De ovanligt låga bensinpriserna, som i januari spred sig från de åländska bensinmackarna även till fastlandet, noterades i 73 artiklar. På sjön hände det en hel del brott och olyckor som berörde Åland och som hamnade på tidningsspalterna. En misstänkt gruppvåldtäkt på Birka Paradise, roderfel på Silja Europa och oljeutsläppet i Skärgårdshavet var de mest kommenterade händelserna.

Vrakfynd Fyndet av det ryska U-båtsvraket från Vinterkriget och ett annat vrakfynd nära Märket väckte stor uppmärksamhet på fastlandet, 66 notiser berättade om vraken. I april hittades glasskärvor i matvaror köpta även i åländska butiker, vilket resulterade i 60 medieträffar. Åland och svenskans ställning i Finland, Lissabonfördraget, den åländska skarvjakten och beachvolleyturneringen nådde också över 30-strecket. Överlägset mest under året skrevs det igen om IFK Mariehamn. Lagets lyckade

Omskrivet. Stockholmsadvokaten Michael Lindén och en av mopedrånarna på väg in till rättegången. Foto: ERKKI SANTAMALA

säsong resulterade i hela 409 artiklar i den finskspråkiga pressen. Medieintresset för IFK ökade markant från år 2008 då laget figurerade i 286 tidningsartiklar.

Mordhotet Ålandskontorets översikt visar att det i december 2009 registrerades 226 medieträffar för sökordet Ahvenanmaa. Borgå domkapitlets beslut att avsätta Mariehamns kyrkoherde **Jan-Erik Karlström** från sin tjänst väckte mediernas intresse på fastlandet. 25 finskspråkiga tidningar skrev om det ovanliga fallet. Hotet mot Axxell-skolan

orsakade en stor polisoperation på Kimitoön i Egentliga Finland. Flera polispatruller och en helikopter letade efter en åländsk elev som misstänktes för hotet. 14 tidningar rapporterade om händelsen. Tidningen Kauppalehti publicerade tre större artiklar om Åland i december. Presentationen i november av fyra framgångsrika åländska företag återgavs i tidningens bilaga Menestyjät Extra i början av december. I en positiv, mer allmän analys om Åland i mitten av månaden konstaterades att ålänningar behärskar konsten att dra åt samma håll när det gäller. Tidningen

gratulerar Åland för det goda slutresultatet, men uppmanar samtidigt Åland att inte glömma bort det finska språket. Den tredje långa artikeln handlade om PAF och redogjorde för spelbolagets framtidsplaner på den internationella spelmarknaden.

Svenskans ställning Iltahti återkom till den livliga diskussionen som pågick i november om Åland och svenskans ställning i Finland. Ålänningar och fastlänningar borde fundera över hur samlevnaden kunde utvecklas. Åland är en viktig del av landet och ett framgångsrikt Åland förstärker hela Finland, skrev tidningen.

Redaktör **Matti Heikura** i tidningen Kaleva var av en annan åsikt. Varför skulle vi inte ge Åland självständighet om det är vad ålänningar vill ha, frågade han i sin kolumn och hänvisade även till de talrika inläggen på nätsidorna där Åland anses vara en stödslukande del av Finland som man gott kan klara sig utan. En solskenshistoria från den åländska djurvärlden fick utrymme i 15 finskspråkiga rikstidningar kring jultiden, katten Linus hittade hem efter att ha varit spårlost försvunnen i ett och ett halvt år. Detta rapporterar alltså Ålandskontoret i Helsingfors. □

Hallå där

Hallå där, golfklubbens ordförande Dick Lundqvist.

Hur ser ni på motståndet mot Stornäset?

–Vi koncentrerar oss på den ansökan som vi har lämnat in men vi respekterar naturligtvis att man kan ha olika åsikter. Efter att Ämnäprojektet föll sade landskapsregeringen i samband med en debatt att vi bör ha markfrågan löst för att kunna komma vidare. Stornäset kunde lösa den frågan, får vi nej så får vi. **Känns det jobbigt att driva ett projekt som väcker så pass mycket kritik?** –Är det så mycket kritik? Tomma tunnor låter mest och det är också självklart att en grupp som är liten skall skramla för att göra sig hörd. **Har golfklubben haft kontakt med motståndarna?** –Nej, varken de eller vi har tagit kontakt. **Tänker ni ta kontakt?** –Nej, det är ingenting som vi har planerat.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Stornäset i LR först nästa vecka

■Det blev ingen diskussion i går i landskapsregeringen om golfklubbens ansökan om att få utnyttja landskapets mark på Stornäset i Kastelholm för att anlägga en golfbana. Inte heller den namnlista som har samlats in i protest mot golfplanerna var på agendan. –Vi hann helt enkelt inte med frågan och flyttade därför fram den till torsdag nästa vecka, säger näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C). Mattsson kan formellt fatta enskilt beslut om golfklubbens ansökan ett valja att det tas på regeringsnivå. –Jag har i det här skedet valt att först se om förslag kan omfattas av hela landskapsregeringen. Om hela landskapsregeringen nu skulle ta beslut bör också alla andra beslut i frågan i framtiden tas på den nivån, säger Mattsson. (tt-s)

Krossade rutor på Torggatan

■Polisen har fått in en anmälan om skadegörelse. Två fönster-rutor ska ha krossats på fastigheten Torggatan 6 någon gång den 24-26 oktober. Vid en bankautomat vid Torggatan söndrade någon dagarna innan jul ett lampglas. (mt)

Nyan rättar

■Ett ord föll bort i torsdagens artikel om Röda korsgården. Under mellanrubriken ”Inte billigare” ska meningen lyda: ”Jansson konstaterar att det inte blir en billigare lösning för samhället om staden övertar allting.”

Åländska sossar på toppmöte

Skattelättnader som gynnar dem som kan spara räddar inte Finland ur lågkonjunkturen. Bland annat det diskuterades på ett socialdemokratiskt toppmöte i Helsingfors. Camilla Gunell och Anders Hallbäck representerade de åländska socialdemokraterna.

Ålands socialdemokraters ordförande **Camilla Gunell** och partisekreterare **Anders Hallbäck** deltog i ett möte med de nordiska socialdemokraternas ledare i Helsingfors i onsdags. Mötet arrangerades av arbetarrörelsens nordiska samarbetskommitté SAMAK. I mötet deltog förutom de nordiska (S)-ledarna även fackliga ledare från de nordiska länderna. På mötet konstaterade man att det krävs stora in-

satser mot arbetslösheten, en ny stabilitet inom finanssektorn och en fortsatt stark nordisk insats för klimatet, skriver Ålands socialdemokrater i ett pressmeddelande. Man diskuterade också skatteåtgärder för att stimulera konsumtionen som håller samhället igång under en lågkonjunktur. –De exempel vi ser är Finland och Sverige som är styrda av borgerliga regeringar som satsar på skattelättnader, säger Camilla Gunell om diskussionerna. Det gynnar dem som har det bra och kan spara och ökar inte köpkraften och konsumtionen. Med riktade skattelättnader når man dem som går ut och konsumerar. **Vad fick du med dig för färdkost för Åland?** –Skatterna kan vi inte styra på Åland, men det borde

finnas en färdig beredskap för arbetslöshet. Det är viktigt att inte en enda ungdom blir utanför. Gunell ser att det bör finnas studie- eller praktikplatser åt ungdomar så att alla har en sysselsättning. –Det är den klassiska socialdemokratiska metoden mot lågkonjunktur, att en stark offentlig sektor kan klara lågkonjunkturen bättre. **Turistnäringen** Det man också kan göra på Åland för att mota lågkonjunkturen är att kraftfullt rusta upp turistnäringen. Byggbranschen kunde gynnas om man också hade arbete för mindre byggbolag och inte bara för de stora anser Gunell. Efter mötet bjöds alla deltagare in till president **Tarja Halonens** tjänstebo-

Möttes i Helsingfors. Nordiska socialdemokratiska ledare möttes i Helsingfors. Från vänster Camilla Gunell (Åland), Dagur B Eggertsson (Island), Jens Stoltenberg (Norge), Jutta Urpilainen (Finland), Mona Sahlin (Sverige) och Helle Thorning-Schmidt (Danmark). Foto: SDP

stad Talludden. Presidenten berättade tillsammans med Norges **Jens Stoltenberg** om sina intryck av klimatmötet i Köpenhamn. Under dagen passade Camilla Gunell på att bjuda in både Finlands (S)-ord-

förande **Jutta Urpilainen** och Sveriges (S)-ordförande **Mona Sahlin** till Åland.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Riddare. Sten-Gunnar Lindblom (tv) mottog i torsdags en kunglig orden av generalkonsul Bertil Jobeus.
Foto: PRIVAT

Byggnadsingenjör fick kunglig orden

Byggnadsingenjör Sten-Gunnar Lindblom mottog i torsdags under en högtidliga ceremoni riddartecknet av Kungliga Nordstjärneorden.

Utdelningen ägde rum i Sveriges generalkonsulat i Mariehamn av generalkonsul Bertil Jobeus. Beslutet att utnämna

Lindblom till riddare av Kungliga Nordstjärneorden togs av kung Carl XVI Gustaf på Stockholms slott i november.

Sten-Gunnar Lindblom har i 24 år verkat som teknisk rådgivare åt Statens fastighetsverk i Sverige och generalkonsulatet.

– Ordenstecknet skall ses som uppskattning av Sten-

Gunnar Lindbloms insatser. Notabelt i sammanhanget är att hans far var Statens fastighetsverks förre rådgivare, skriver Jobeus i ett pressutskick.

Närvarade vid ceremonin gjorde också förvaltarna Bengt Krantz och Mathias Övelius från Statens fastighetsverk. (mt)

REA PÅ MIO!

Nu är den stora rean i full gång på Mio. Upp till 50% rabatt. Välkommen och fynda!

Patricia Åkerberg i konditoriet bullar upp med nya fastlagsdelikatesser varje dag.

Fastlagsbullar

Nygräddade fastlagsbullar med smak av kardemumma, fyllda med mandelmassa och grädde - en ren njutning.

Finns även med sylt och som laktosfritt alternativ.

Låt Er väl smaka. Finns i din butik.

– Nybakat, gott, sex dagar i veckan!

Mariehamn Lövdalsvägen. 018-317 44. Mån-ons 9-17.30. Tor 9-19. Fre 9-17. Lör 10-14. Erbjudandena gäller 2/1-1/2 och kan ej kombineras med andra erbjudanden. Lokala avvikelser kan förekomma. Vi reserverar oss för eventuell slutförsäljning. Mer info på mio.se. Välkommen att fynda! **Nyhet: Torsdagsöppet till kl 19!**

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Enda sättet att undvika kulturkrockar är att enkelrikta stora delar av befolkningen.
Svenske skådespelaren **STIG JOHANSSON**.

Påpekar vikten av nordiskt samarbete

–Ni har ett väldigt levande och brett kulturliv här med tanke på litenheten.

Det sa Theodor Bjursell från Nordiska kulturfonden i Köpenhamn som i går fanns på plats på Nordens institut i Mariehamn för att informera ålänningarna om hur man skriver lyckade ansökningar då man söker pengar till olika projekt.

Han hade fullt program hela dagen i går, Theodor Bjursell som besökte Åland för att bland annat ge allmän information om Nordiska kulturfonden till ålänningarna, berätta om hur man skriver en bra ansökan, och diskutera enskilda projekt med åländska kulturutövare.

–Vi har i dag diskuterat fem olika projekt med folk som har kommit hit till Nordens institut, berättar institutets informatör **Maria Jonsson**.

–Mest handlar det om att människor vill komma hit och testa sina idéer.

–Jag har överlag en positiv bild av åländska kulturprojekt, säger Bjursell.

–Det finns ett mer levande, aktivt kulturliv här än vad man kan tänka sig på en så pass liten ort som Åland ju är.

Samarbete

Det aktiva kulturlivet märks bland i ansökningarna som kommer in till Nordiska kulturfonden. Faktum är att Åland har flest giltighetsförklarade projekt i hela Norden. Det kan bero bland annat på Ålands läge mellan Finland och Sverige, tror Bjursell.

På besök. Direktkontakten med kulturutövarna är viktig för de som arbetar inom olika kulturfonder, tycker Maria Jonsson på Nordens institut som i går bjöd in Theodor Bjursell från nordiska kulturfonden i Köpenhamn.

–För att söka projektpengar hos oss krävs att man är tre nordiska regioner med i projektet som samarbetar. Som regioner räknas de nordiska länderna, plus Åland, Färöarna och Grönland. Men sen är Åland en spännande region också.

Som exempel på projekt som förra året beviljats stöd av Nordiska kulturfonden nämner Jonsson Joeloperan, Franciskusdagarna och Fotoklubben Obscuras fotofestival.

–Sen ska man komma ihåg att kulturprojekt alltid ger ringar på vattnet och bidrar

till nya projekt och utvidgade samarbeten. Ta fallet med Joeloperan till exempel. Nu planeras det för att den ska ut på turné.

Guldposition i Norden

Bjursell anser att kulturutövare i Norden har ett guldäge då man här kan söka pengar och stipendier dels regionalt, dels nordiskt.

–EU finns också, men dit vänder man sig kanske i sista hand, säger han.

Nordiska kulturfonden får in ungefär 1000 ansökningar om året. Av dem är ungefär hälften inriktade på musik-

projekt i olika former. Teater och dans är också två stora områden.

Förra året delade fonden ut ca 30 miljoner danska kronor till olika projekt runtom i Norden, och då bistår de oftast projekt med en del av finansieringen.

Kulturchefen sakkunnig

Kulturfonden har sakkunniga personer anlitate i alla regioner som värderar projektet och dess seriositet. På Åland fungerar stadens kulturchef **Tom Eckerman** som sakkunnig.

–Sen har vi en nordisk sty-

relse som beslutar vilka projekt som ska tilldelas pengar, förklarar Bjursell.

I går kväll höll Bjursell en föreläsning på Nordens institut i Mariehamn i hur man skriver lyckade ansökningar till fonden, och intresset för den var stort.

–Det allra viktigaste är att vara ute i god tid med sin ansökan, säger Bjursell.

–Läs också instruktionerna om hur man ska skriva själva ansökan noga, tipsar han.

TEXT OCH FOTO:
JESSICA SUNDBERG
kultur@nyan.ax

Hallå där

Hallå där **Marc Svahnström** som är med i den nyskrivna pjäsen **Bunden** som har premiär på Svenska teatern i Helsingfors i kväll.

Hur känns premiärnerverna?

–Jo tack, de känns väl bra. Det är alltid lite extra spännande att testa nyskrivet material inför en publik, men vi har haft genrep några gånger och där verkar

publiken ha varit nöjd och vi har fått god feedback, så det ska väl fungera och gå vägen får man optimistiskt hoppas.

Vad kan du berätta om pjäsen?

–Det är alltså en nyskriven pjäs av debutanten **Tomas Jansson** som handlar om en far och en son som försöker närma sig varandra. De vill nå varandra, men det är inte helt lätt alla gånger.

Jag spelar varken far eller son, utan alla de andra rollerna. Jag är med på scen hela tiden i hela skeendet och har väl lite som uppgift att föra pjäsen vidare kan man säga. De andra rollerna spelas av **Mikael Andersson** och **Henrik Heselius**. De spelar alltså fadern och sonen. Jag tycker det här har varit en väldigt intressant pjäs som har varit rolig att göra för mig.

Vad är det som är extra spännande med nyskrivet material?

–Det är ganska sällan jag som skådis får möjligheten att arbeta med nytt material. Nytt material erbjuder helt obegränsade möjligheter och man vet som sagt aldrig riktigt hur det ska fungera inför en publik eftersom det aldrig har spelats upp för någon tidigare. Den aspekten är väl egentligen både positiv och negativ, men fram för allt blir materialet mer spännande att arbeta med.

Hur länge spelas pjäsen?

–Den kommer att spelas på Svenska teatern under hela våren. 26 föreställningar har vi inplanerat allt som allt.

Då får jag önska lycka till på premiären!

–Tack så mycket.

JESSICA SUNDBERG
kultur@nyan.ax

Anmälan till Konstrundan

2010 startar i helgen. Konstrundan anordnas för tredje gången i år i hela Svenskfinland, och med den vill man stöda konsten i de finlands-svenska regionerna och ge konstnärerna en möjlighet att marknadsföra sig själva och också sälja sin konst. Årets konstrunda går av stapeln vid månadsskiftet juli-augusti.

Projektets huvudman är Åbolands hantverk r. f. och åländska konstnärer, hantverkare och formgivare som är intresserade av att delta i rundan kan höra av sig till Ålands konstförening, Ålands slöjd- och konsthantverk eller till **Peter Winquist** på Eckerö post- och tullhus. Deltagarna i Konstrundan 2010 offentliggörs vecka 11. □

Filmfest Fyr Alle har ändrat

en del i programmet. På grund av ett sent avhopp kommer den planerade paneldiskussionen kring temat hbt inom idrotten som skulle ha ägt rum klockan 15.45 i Alandica i morgon att skjutas fram till senare i vår, meddelar man från Regnbågsfyren. Diskussionens ersätts i stället med en diskussion kring filmfestens tema I utkanterna av regnbågen och kommer att handla om hur det är att leva i marginalen av en redan marginaliserad grupp, att vara minoritet inom minoriteten. Denna frågeställning och olika tabuområden inom såväl samhället som filmvärlden kommer att diskuteras. I diskussionen deltar bland annat professor i litteraturvetenskap **Dagný Kristjánsdóttir**, ungdomsledare **Mio Sommardahl**, och präst **Jon Lindeman**. Som diskussionsledare fungerar ordförande för Regnbågsfyren, **Maria Antman**. □

Det åländska bandet L´Amori

spelar på Pub Bastun i morgon lördag. Dessutom har de med sig ett förband, i form av **Jakob Sundström**. L´Amori är ett band som har funnits i drygt två år. De spelar, enligt sig själva, passionerad hårdrock och deltog bland annat i förra årets Unga band. På lördag kväll klockan 20 är det insläpp till konserten, och inträdet till den är gratis. □

Dokumentärfilm

visas på Ålands museum på måndag klockan 18.30 i filmsalen. To shoot an elephant heter filmen som kommer att visas på hundratals olika platser världen över. Dokumentären visar med starka bilder det Gaza som omvärlden stängdes ute ifrån, då utländska journalister inte tilläts resa in i Gaza efter krigets början den 27 december 2009. Filmen visas exakt ett år efter sista dagen på Israels "Operation gjutet bly".

–Dagen är vald för att påminna världen om vad som hände under dessa 22 dagar och att uppmärksamma världen om att Gaza fortfarande är under blockad, skriver **Lotta Angergård** i ett pressmeddelande. □

KONSTNÄRER, FORMGIVARE, KONSTHANTVERKARE

Under Konstrundan 30.7-1.8 öppnar konstnärer i hela Svenskfinland sina verkstäder och ateljéer för allmänheten.

Intresserad av att delta?

Ansök om att vara med i Konstrundan senast 19.2.2010

Deltagarna i Konstrundan 2010 offentliggörs vecka 11.
Deltagaravgiften är 40 euro.

Foto:Deltagare 2009

Mer information om Konstrundan 2010 och anmälan via
www.konstrundan.fi eller
(0457 5244 000) Peter Winquist

Ålands kulturdelegation lediganslår 2010 års **landskapsunderstöd för kulturprojekt av engångskaraktär** att sökas av projektgrupper om minst två personer samt i landskapet hemmahörande föreningar och organisationer.

Understöd beviljas inte för genomförda projekt.

Ansökningstider är **senast 1.2, 30.4 samt 30.9**. Ansökningar som gäller musikinspelningar inlämnas senast 30.9.

Ansökan görs på särskild blankett som tillsammans med riktlinjer fås från kulturbyrån eller på internet www.kultur.ax och riktas till Ålands kulturdelegation, PB 1060, AX-22 111 MARIEHAMN.

För närmare information kontakta kulturbyrån, tel 25 000 eller kulturinfo@regeringen.ax

Äntligen

FREDAG

■ TITTES TRÄDGÅRD

■ KRÖNIKA

■ SERIER

■ NÖJE

Nina Backlund, 49,
"annorlika"

ÄNTLIGEN FREDAG TIPSAR

Lyssnar på: Local Natives debutalbum Gorilla Manor. Turligt nog kommer de till Debaser i slutet av januari.

För övrigt... i helgen är det Art's Birthday Party på Södra Teatern som gäller. Bland annat spelar OP:L Bastards från Finland.

Maria Nykvist, sportchef.

Lyssnar på: Tear Stained Eye, höjdpunkten på **Son Volts** debutplatta Trace.

För övrigt... blev slutet på amerikanska Life On Mars visserligen annorlunda än det engelska originalet, men en rejäl besvikelse.

Patrik Dahlblom, familjeredaktör.

Lyssnar på: Brittisk electropop i form av hipa bandet La Roux. Sångerskan **Elly Jacksons** röst får mig att bara vilja höra mer och mer av dem. Skulle jag råka tröttna får jag väl gå vidare i populärmusiksträsket med Lady Gaga eller någon annan schysst brud man kan välja bland från skvalradion.

För övrigt... är det rätt trevligt att få visa sin nuna på Nyans tidningssidor

Jessica Sundberg, reporter.

Tittar på: Ebbe – The movie, dokumentären om den svenska journalisten a.k.a. "förbrytarkungen" **Ebbe Carlsson**. Ett minst sagt intressant stycke svensk historia.

För övrigt... har choklad allt man behöver här i livet. Värme, kärlek, näring. Allt.

Cecilia Lindvall, nyhetsreporter.

NINA BACKLUND, 49, "ANNORLIKA"

Duracellkaninen

som laddas med pennan

Hon räds inte utmaningar och tycker att "själv är bäste dräng". Men samma person som gav henne det modet blev också orsaken till att hela hennes värld ställdes på huvudet.

Ordet "annorlika" uppfann Nina Backlund 1987. Det betyder att man är likadan som alla andra men ändå lite annorlunda.

Nina Backlund är precis som Lotta på Bråkmakargatan, hon "kan nästan allting". Framförallt är hon inte rädd för att försöka. När hon blev ombedd att jobba som grafisk designer på dataföretaget Rox på 1980-talet tackade hon ja, trots att hon inte över huvud taget hade någon datorvana.

–Det tog länge innan jag slutade fråga om det var okej att knäppa på skärmen före jag startade datorn, minns Nina.

Bortförklaringen "jag vet inte hur man gör" finns inte i Ninas värld, vill hon få något gjort gör hon det själv. En attityd som fortfarande är ganska otypisk hos kvinnor, och speciellt på 1960-talet då hon växte upp. Hon vågar mycket och det tackar hon sin pappa för.

–Han kanske var en knasig pappa annars men han gjorde ingen skillnad på pojkar och flickor när det kom till kroppsarbete. På den tiden skulle man annars mest hålla sig undan om man var flicka, säger Nina.

Hennes pappa har präglat en stor del av hennes liv. När Nina var fyra år flyttade hon och hennes familj från Österbotten till Åland där pappan hade fått

jobb som läkare. Den äldre generationen minns honom som en omtyckt doktor som gjorde ett bra jobb. Särskilt mycket "pappatid" fick inte Nina och hennes lillebror eftersom deras pappa jobbade sju dagar i veckan, med jour dygnet runt. På 60-talet hade öns inte många läkare som kunde dela på arbetsbördan.

Som 10-årig flicka upplevde Nina något som kom att påverka hela hennes personlighet. Det visade sig att doktor Backlund inte var någon riktig läkare, han jobbade utan giltiga papper. Straffet för ett sådant brott var på den tiden landsförvisning och Ninas pappa tvingades att flytta till Sverige. Han försvann hastigt ur hennes liv, av anledningar som kan vara svåra för en 10-åring att förstå. Men hon kände sveket som hennes mamma upplevde och hon påverkades av de många skrivierna i tidningarna.

–Det är först nu, när jag snart är 50, som jag har lämnat det bakom mig. Jag är inte längre "doktor Backlunds dotter", jag är min egen person, säger Nina.

Det tog länge innan hon insåg att hon inte hade någon anledning att känna skyldig för vem hennes pappa var.

Hur Nina var som barn har hon lite svårt att svara på. Minnena från barndomen är få,

något hon tror att beror på de jobbiga händelserna. Hon vet att det goda självförtroende hon har idag inte alltid har funnits, det har vuxit fram längs vägen. I ungdomen var hon "den man slängde handväskan åt på krogen". Inte för att det är något hon är bitter över, det är någons uppgift att vakta väskorna också, som hon säger.

Hon vet också att hon redan som liten var konstnärlig, den händiga och konstnärliga ådran ligger i hennes mammas släkt. Nina visar ett självporträtt av sin mamma, det är en vacker men vemodig kvinna på bilden.

Ett minne Nina har är hur hon läser sin mammas Allt i hemmet tidningar. Hur hon fascinerats av de vackra husen på bilderna.

–Jag brukade tejpa ihop en massa A 4 papper och tecknade stora hotellkomplex på dem, berättar Nina.

Hennes dröm var att bli arkitekt. Men startsträckan till Ninas studier blev för lång. När hon var 15 år, och skulle börja gymnasiet, dog hennes pappa, mormor och bästisens pappa och lillebror alla under samma år. Hon kände sig vilsen och fick ingen hjälp. Att studera blev för tungt och hon hoppade av efter första året.

–Det var faktiskt jättejobbigt, jag hade visioner och kände att jag kastade bort dem, säger hon.

Nina låg inte på latsidan för det, det ligger inte för henne.

Hon gick den skapande linjen på Ålands folkhögskola, inte så mycket för papprens skull som för att ta en kreativ paus. Att studera på högre nivå var något man aldrig talat om hemma. Hennes pappa, som ju tyckte att flickor kunde arbeta lika hårt som pojkar, var förvånansvärt konservativ när det kom till studier för flickor.

–Min lillebrors framtid planerades redan på bb, mina studier var oväsentliga, säger hon. Det är märkligt att förutsättningarna ska vara så väsensskilda.

Efter ett år på folkhögskolan utbildade hon sig till läkarsekreterare och arbetade vid Ålands centralsjukhus och Ålands folkhälsoförbund fram till 1983, då hon kände att det var dags för skolbänken igen. Efter den treåriga merkonominlinjen på Ålands folkhögskola som hon gled igenom med högsta betyg, fortsatte hon vid fyllda 26 till handelshögskolan vid Åbo Akademi. Hon var helt på det klara med att ekonomistudier inte var något för henne, men ville bevisa att det var möjligt. En termin räckte gott och väl och efter det blev det alltså Rox, ett arbete som passade henne bra.

1993 öppnade hon sedan sin egen reklambyrå som blev framgångsrik och som fortfarande finns kvar.

–Bara man har intresset klarar man vad som helst, det har jag bevisat för mig själv förbannat många gånger, säger Nina.

För tillfället är Nina sjukskriven för utmattningssyndrom, det har hon varit till och från under tio års tid. Hela livet har hon känt att hon behöver bevisa något och slutar inte arbeta förrän det säger stopp.

–Jag är som en duracellkanin som går och går för fullt tills batterierna tar slut.

Hon sätter sig framför den öppna spisen i det mysiga vardagsrummet, tänder en cigarett, och funderar lite. Erkänner sedan att hon i det här skedet inte skulle ha något emot att hoppa av arbetslivet, för att ha tid och ork att ägna sig åt sitt "Ruckel" som hon delvis har ritat och reviderat med egna händer.

Även om hon många gånger funderat över vad hon vill göra i livet har hon aldrig tvekat inför vad hon vill vara. Hon har aldrig längtat bort från Åland, aldrig haft den där vandringslusten. Hon vill stå med gummistöv-larna i jorden och måla på huset. Och hon tror att hon skulle klara sig alldeles utmärkt på den lilla pension hon tjänat ihop.

–Jag behöver inga Thailand-resor eller damtidningar för att vara lycklig, säger hon.

Det hon behöver är att få hålla på med sitt hantverk och sitt skrivande. Hon har skrivit dagbok regelbundet sedan hon var liten. Nu har hon tagit skrivandet ett steg längre och skriver böcker som hon publicerar på internet. I *Limerickar att le åt* har hon samlat riktiga fräckisar

Fakta/Nina Backlund

Född: i Österbotten

Bor: I "Rucklet" i Mariehamn

Familj: 13-åriga dottern Amanda.

Tror på: Einstein, jag har fötterna för stadigt på marken för att tro på gud.

Drömmar om: att hitta den där pusselbiten som saknas, hittills har alla karlar varit felsågade.

som nästan kräver 18-års åldergräns. Romanen *Mors lilla Ulli* är en fiktiv bok om hur en manschettbrottslings handlingar kan påverka anhörigas liv i minst lika stor omfattning som brott begångna av rena våldsvärkare.

–Men läser man boken och känner till historien om min pappa är det nog ganska uppenbart att min egen bakgrund har inspirerat mig.

Nu har hon fullt upp med att skriva en humoristisk roman i Bridget Jones-stil, fast med en dam på 60+ i huvudrollen. Dessutom kräver hennes blogg en hel del skrivtid.

Sin egen framtid ser hon som ett oskrivet blankt blad.

–Livet är som en Twistpåse, man vet aldrig vad man får, säger Nina.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: STEFAN ÖHBERG

Adjö till ett dåligt liv.

34⁰⁰
(607,14/kg)

1,13€
per dag

Din rabatt 17 %
(riktpris 38,70)

32⁰⁰
(253,97/kg)

Din rabatt 22 %
(riktpris 48,70)

38⁰⁰
(317,67/kg)

0,16€
per dag

9⁵⁰

“- Redan korrigering av en sak kan leda till bättre livskvalitet, men ibland behövs en total förändring av levnadsvanorna. I båda fallen får du både råd och hjälp hos oss.”

Leila Pokka, Life handlare

Prester mera!

KP 2000 Total är ett naturligt alternativ när man vill öka den manliga prestationsförmågan. Den sexuella lusten och förmågan ökar med KP 2000. **60 tabl.**

Stark D-vitamin

Bioteekin Teho D Plus Llinfröoljan främjar upptagningen av fettlösligt D-vitamin. D-vitaminet är av den lättupptagliga D-3 formen. **60 kaps.**

Energi till vintern!

E-EPA 500 mg och E-EPA 650 mg Starka och effektiva fiskoljekapslar. Innehåller för organismen nödvändiga omega-3 fettsyror. **120 kaps.**

Hudens inre vård

Bactosan Clear Complexion mot orenheter i huden, mot finnar, akne och andra hudproblem. Resultaten börjar synas redan under de två första veckorna. **40 kaps.**

22⁰⁰

Stöder viktkontrollen

Liposinol hjälper till att hålla kontroll över det dagliga kaloriintaget. Den patenterade växtfibrersammansättningen har en enastående förmåga att binda fetter. Minskar aptiten och sänker blodets kolesterolvärden. **60 tabl.**

26⁰⁰

Rena din kropp

MethodDraine Slim renar kroppen, minskar vikten, avlägsnar celluliter och balanserar blodsockret. **På köpet Nestemin 60 tabl.**

33⁰⁰

Lindring vid hosta och snuva

Carolus Mixtura Åtta örter mot hosta, minskar irritationen i halsen och löser upp slem. Passar för hela familjen. **200 ml**

12⁹⁰
(64,50/l)

Ur gängorna?

Ferronol Ett starkt järnmultivitaminpreparat mot trötthet och kraftlöshet. Magvänlig och smakar bra. För hela familjen, passar även för gravida och ammande. **500 ml**

16⁹⁰
(33,80/l)

För din hälsa

AntiWir Utvecklad av finländska sakkunniga och professorer. AntiWir hjälper kroppens naturliga försvarsmekanismer att bekämpa skadliga faktorer. Ta AntiWir med på resan. **60 tabl.**

20⁵⁰

Töm tarmarna!

Fructolax När magen och tarmarna känns ovanligt förstoppade ta Fructolax. Preparatet främjar tarmfunktionen skonsamt men effektivt. **12 kuber.**

8⁰⁰
(66,67/l)

24 kuber 14,00 € (58,33/kg)

Snigelextraktkräm för huden!

Baba de Caracol -snigelextraktkräm förnyar huden och skyddar mot åldersförändringar. Reparerar skador som förorsakats av solen, avlägsnar ärr, leverfläckar och rynkor. **100 ml.**

44⁰⁰

Figurel CLA 80 + krom

Konjugerad linolsyra eller CLA (Conjugated Linolic Acid) behövs för bl.a musklerna och fettämnesomsättningen. Krom minskar effektivt godisbegäret. **150 kaps.**

21⁰⁰
(182,61/kg)

Erbjudandena är i kraft till 24.01.2010.

Life MARIEHAMN
Torggatan 6, Magazin
22100 Mariehamn
Tel. (018)17 390

Naturligt är du starkare.

Life

KRÖNIKA

Gay Canada Gay!

Ja, jag tycker också att det är för jävligt med den där svenska vargjakten, men det är historia nu – vi kan väl istället rikta blickarna mot en annan förföljd grupp? Okej? Bra.

För just nu borde vi faktiskt bry oss lite om Kanadas manliga konståkare.

I våras gick nämligen det kanadensiska konståkningsförbundet Skate Canada ut med en kungörelse: Männens konståkning måste bli mer macho.

Detta för att locka mer ”vanlig” publik till konståkningsarenorna under OS i Vancouver. Fler killar i huvtröja och keps, färre killar med målade naglar och tröjor som blottar ena axeln, alltså.

Jo, det är alldeles sant.

Konståkningen skulle ”avbögifieras”.

Förbundet ville att alldeles för ”kreativa” (byråkratiska för ”gay”) tävlingsdräkter skulle undvikas. Dessutom knuffades några kända konståkare ut i offentlighetens ljus – OS-medaljören **Elvis Stojko**, bland andra – där de lovade att den manliga konståkningen verkligen är jättemanlig.

Jag vet inte hur det gick till på detaljnivå. Kanske förbundet skickade antifjolltorpeder till träningsarna: ”Snyggt jobbat på isen, verkligen. Men är du säker på att du vill ha den där fjåsiga volangkragen på dig? Det vore ju trist om någon i publiken inte gillade den... och slog dig på knät med ett järnrör... eller hur?”

Jag förstår inte Skate Canada.

Manlig konståkning är ju redan en stenhård, manlig sport.

Låt oss för skojs skull göra en liten jämförelse med konståkningens lite fjolligare kusin, hockeyn.

”Låt oss för skojs skull göra en liten jämförelse med konståkningens lite fjolligare kusin, hockeyn.

■ **Skadorna.** Konståkande ryssen **Alexei Yagudin** tvingades efter tusentals dödsföraktande piruetter och landningar ersätta sin svårt slitna höft – med en höft av titan. Yagudins kropp är idag så full av järnskrot att han anses vara en större metallfyndighet än Kiruna. Efter höftbytet fortsatte han ändå åka på toppnivå i flera år.

En av hockeyns mest kända skador är **Peter Forsbergs** fot. Den grusade nästan hans karriär. Men inte för att den kapats av en motståndarskridsko eller blivit demolerad av en skenande bandvagn. Nej då. Foten är ”dynamisk”. Den ändrar storlek. Och då får ”Foppa” aj-aj när han spelar. Det är allt. Det är klart att det är synd om honom, men en dynamisk fot är inte mycket att sätta emot en höft som hade fått Terminator att ärga av avund.

■ **Farorna.** Okej, hockeyspelare kan få revben knäckta, och somliga drar på sig den där smygande dumheten som drabbar vissa lagsportande män som tillbringat all sin fritid i omklädningsrum. Det låter väl lite småfarligt. Men ställ det mot konståkningen, där en betydande del av den manliga eliten dog i slutet av 80-talet. I aids. Exakt. I rest my case.

■ **Manligheten.** Manlig konståkning attraherar många fler öppet homosexuella än hockeyn. Men bara för att man har sex med andra män är man väl inte mindre manlig? Sex utan en enda jädra kvinna involverad –det borde väl ändå räknas som en väldigt manlig företeelse?

Det ska bli kul att se Kanadas konståkarsnubbar i OS. Undrar om de låtit sig avfjollifieras?

Man borde bjuda in några polare när det är dags. Knäcka några bärs, kolla konståkning och vara sig själv för en stund. Och kanske skandera ”Gay Canada Gay!” då och då för att stötta.

Det vore lite fint.

Passions frukt: Söt och fruktig frisk smak, man känner passionssmaken, väldigt vackert dekorerad.

Mynta: Påminner om After Eight, dock slätare i smaken, mild och krämig.

Lime: Luktar lime, mjuk och söt/syrlig i smaken, frisk eftersmak.

Kola fleur de salt: Otrolig smaksättning, den söta kola tas ner av saltet till en fantastisk smakupplevelse.

Kardemumma: Luktar kardemumma, god konsistens, lite julig.

En buffé av h

Nöjes gästredaktion, elever från Ålands yrkesskolas media- och kommunikationslinje, älskar choklad. De bestämde sig därför för att provsmaka en massa mumsiga praliner. Resultatet har ni här!

Testpanelen ryser av den omvälvande atmosfären på chokolateriet Amorina. Det är en bra stämning längst in i lokalen, musiken strömmar ut ur högtalarna, och de härliga dofterna får det att vattnas i munnen.

Testpanelen får ett antal praliner att smaka på och var och en kommer med en egen historia. Innehavaren **Mercedes Winquist** berättar att minsta lilla detalj kan ha stor betydelse för smaksättningen.

Kräver tålamod

Det är inte lätt att göra en pralin, det krävs mycket eftertanke och framför allt tålamod. Vissa sorters praliner kan ta upp mot tre dagar till en vecka att göra beroende på hur mycket som måste förberedas. Det krävs också ett smaksinne samt en bred insikt i vad olika människor kan tänkas tycka om, och lite fantasi för att få allt att gå ihop. Vissa blandningar kanske man bara rynkar på näsan åt medan andra genast låter lockande. Man skall inte låta sig luras eller avskräckas av pralinernas beskrivning eller utförande, man måste våga ta steget och prova.

Det var svårt att välja favoriter bland pralinerna men till slut lyckades panelen utse sina favoriter. Vinnarna blev chili, kardemumma, kola med fleur de salt, och passionsfrukt.

SARA BERNE

Söta saker. Lite mörk choklad ibland är bra för både själen och kärlekslivet. Foto: ELIN KARLSSON

Fotnot: Pralinerna finns att köpa på chokolateriet Amorina i Mariehamn.

NÖJES GÄSTREDAKTION FRÅN YRKESSKOLAN ÄR:

Sara Bernes favoritpralin: Passionsfrukt
Elin Karlssons favoritpralin: Chili
Amira Boughdiris favoritpralin: Kola med fleur de salt
Patric Söderbergs favoritpralin: Kardemumma

KRÖNIKA/ SARA BERNE

En älskare att räkna med!

Jag tar en liten bit choklad varje dag, det är min last denna lilla chokladbit. Jag har fått för mig att choklad är nyttigt och bra för min hälsa i lagom mängd, trots allt kommer ju chokladen från naturen vilket gör denna lilla godbit till en nyttig bit, för det mesta från naturen ska ju vara bra för en.

Ur en synvinkel kan man se den lilla chokladbiten jag äter per dag som en partner. Den säger aldrig åt mig att jag är tjock, å andra sidan berättar den inte hur vacker jag är heller. Men den väntar ihärdigt på mig tills jag kommer hem, den lockar mig med sin ljuva doft och exotiska yttre, sedan tillfredställer den mig en stund och sen är den helt slut.

Jag älskar verkligen choklad, det har jag gjort ända sedan barnsben då jag smakade choklad för första gången. Redan då snärjde den mig med sin charm. Skulle man kunna vara gift med chokladen skulle jag

förmodligen varit bortgift sedan flera år tillbaka, men som i alla äktenskap finns det alltid någon part som vill dra isär kärleksparret och rykten och fördomar dyker upp ur tomma intet.

Som det här att man skulle få finnar om du ligger hemma framför tv:n en kväll och snaskar på din favoritchocklad, det låter ju lika illa som om din partner skulle klistra på dig blemmorna efter att ni rumlat runt i sängen.

Men det är ju så att när chokladen eller rättare sagt kakaobönan introducerades i världen ansågs den vara en lyxartikel, den var lika mycket värd som guld och var den finaste gåva man kunde ge till gudar och kungar. Lite senare blev den en väldigt populär dryck i de ädlare kretsarna som ett afrodisiakum, de rika bjöd sina älskare och älskarinnor på denna ljuva dryck för att kunna känna så stor tillfredställelse som möjligt.

Apelfrukt: Skarp och sk i smaken, bra kombination för dem som gillar lite mörkare choklad.

Chili: Mjuk och smälter i munnen, inte stark alls men med ett litet efterstänk av svag chili längst in på tungan.

Honungsapelsin: Mjuk konsistens, frisk apelsin smak.

Rom från Venezuela: Sötbesk, en lite vuxnare smak

ärligheter

VISSTE DU ATT...

...choklad innehåller aminosyran fenyletylamin som tros vara afrodisiakisk och sägs kunna bota baksmälla. Detta ämne frigörs naturligt i kroppen när man är förfälskad.
 ...deprimerade människor kan i stället för att äta antidepressiva mediciner äta mörk choklad.
 ...fyra till fem bitar 70-procentig choklad varje dag gör att blodkärlen lättare expanderar vilket minskar risken för hjärtinfarkt.
 ...choklad är inte allergiframkallande. Bara de som redan är allergiker kan drabbas av chokladallergi och frekvensen är mycket låg.
 ...choklad inte ger akne. Ungdomar med anlag för akne behöver därför inte avstå från choklad.

...det finns chokladfilmer

- **Kalle och chokladfabriken** med Johnny Depp
- **Chocolat** med Johnny Depp och Juliette Binoche
- **Better Than Chocolate** med Wendy Crewson Christina Cox och Karyn Dwyer

...och chokladböcker

- **Chokladfabriken** av Annika Edestrand och Helena Ullstrand, innehåller det mesta du behöver veta om choklad.
- **Choklad - det ljuva livet**, handlar om chokladens historia och om

Amira Boughdiri.

Patric Söderberg.

Man kan bara tänka sig att det som är så vanligt i dag var någonting man bara kunde drömma om förr, om man då inte var rik eller av adlig börd. Har chokladen blivit för vanlig? Var finns romantiken och erotiken i chokladen idag?

Chokladen är så vanligt förekommande i dag att man slänger en chokladkaka till höger och vänster som en snabb lösning när någon fyller år eller som en enkel lösning bara för att de flesta älskar choklad. Men nu pratar jag ju inte om något massproducerat från Fazer eller Marabou, utan den äkta varan som du bara kan njuta av en bit i taget, med dess underbart handgjorda yttre. Jag tänker fortsätta med min vana, med min älskade chokladbit varje dag. Hur skulle man inte kunna, när chokladen gjort så mycket gott genom åren sedan dess uppkomst?

En helt fantastisk skapelse som alltid får mig att må som en egen gud.

ENKÄT

1. Vilken är din favoritchoklad?
2. Hur ofta äter du choklad?

Peter, 40 år, Finström.
 1. Fazer blå och Geisha.
 2. Varannan vecka.

Victor Jonsson, 21, Göteborg.
 1. Vit choklad.
 2. En gång i veckan.

Nina Lindholm, 21 år, Gävle.
 1. Fazer Mjölchoklad.
 2. Inte så ofta. Varannan månad.

Britt-Marie Lundberg, 65, Jomala.
 1. 70% Mörk choklad.
 2. En gång i veckan.

FRÅGELÅDAN

Mercedes Urbano-Winquist diver det nyöppnade chocolateriet Amorina i Mariehamn. Hon vill inspirera ungdomar att få ut mer av livet, annars är det mest choklad som gäller för henne.

Vilket är det värsta stället på jorden?

– Det värsta ställe är där man är när man är rädd.

Om du måste välja en religion att följa resten av livet, vilken skulle du välja?

– Jag är själv katolik, men man bygger upp sin egen tro och väljer hit och dit. Men jag känner att jag måste tro på något.

Vad gör du helst en solig sommar dag?

– Jobbar. Men om jag verkligen är ledig går jag helst upp i Getabergen och njuter av utsikten.

Till vilket årtal skulle du resa om det fanns en tidsmaskin?

– Till tiden före Columbus, till Nordamerikas indianer.

Varför sjunger du i duschen?

– För att det är roligt, det är så jag avrundar dagen när vattnet bara rinner och de är varmt och avslappnade. Dessutom så sjunger jag på spanska efter-

som det är mitt modersmål.

Vad vill du se mera av på Åland?

– Lumparland, känner inte till den kommunen så bra.

Vilket djur skulle du allra minst vilja vara?

– En hyena, de är falska och skrattar äckligt.

Vad dricker du helst?

– Apelsinjuice med havtorn, en riktig vitaminbomb.

Vem skulle du förfölja om du var en stalker?

– Gordon Ramsey, jag har drömt om honom också.

Hur raggar du?

– Jag har min **Peter** så jag behöver inte ragga, men för att flörta lite extra med honom så använder jag mina ögon och händer.

Är det fel att äta kött?

– Inte om det är närproducerat.

Varför behövs bus-sar?

– För att föräldrar inte ska behöva skjutsa sina barn överallt. Om flera ska till samma ställe är de lättare att ta bussen än att åka med varsin bil.

Vilken är din favoritfrukt?

– Ananas och mini-bananer.

TEXT: AMIRA BOUGHDIRI
FOTO: ELIN KARLSSON

ROCKY

HÄLGE

En njutningsinriktad fröutmaning...

... och pålitliga gamla katalogfavoriter

Den egentliga julaftonen är nu då frökatalogerna en efter en dimper ner i postlådan.

Min favorit sedan några år tillbaka, Jelittos katalog, har fått en allvarlig utmanare i den lilla pärla som Konnässörsklubben vid Göteborgs botaniska trädgård ger ut.

Det kostar ingenting att bli medlem i Göteborgs botaniska trädgårds exklusiva fröklubb, **Konnässörsklubben**.

För detta ingenting får man en frökatalog med det sannolikt mest exotiska sortimentet av frön som överhuvudtaget finns på marknaden.

Årets tema är träd och buskar och listan på frön under den rubriken innehåller nästan hundra olika sorter.

Katalogen är en njutning också om man inte tänker beställa något. Den är lärorik eftersom alla de sorter som du inte ens visste att existerade presenteras beskrivande.

Usama bin Laden

Katalogen är också rolig att läsa.

Jag lär mig att trädgårdens fröinsamlare 1983 hittade en unik try (*Lonicera caucasica ssp. govaniana*) i det område i Pakistan "där Usama bin Laden och grabbarna nu troligen håller till".

Tio år senare hittade de vaktelbäret (*Gaultheria sp.*) i Yunnan i Kina på ett 4.300 meter högt berg som troligen ingen annan västerländsk botanist tidigare har besökt.

Och så vidare, och så vidare. Vill man försöka sig på att driva upp verkliga träd- och buskrariteter är detta alltså den absoluta katalogen nummer ett.

Kliar så attans

Ett par trädfrön gick det bara inte att bläddra förbi men min huvudsakliga beställning från Konnässörsklubben blir i år inom kategorin sommarblommor.

Klubben erbjuder ett 60-tal sommarblommor som alla har valts ut med noggrannhet.

–En del gamla favoriter dyker åter upp, men vi bjuder också på några nyheter som verkligen bör få det att klia i ett och annat grönt finger...

Jodå, det klia så attans! Den som vill ha sin beskärda del av den klådan behöver bara gå in på www.gotbot.se och klicka på Konnässörsklubben under fliken försäljning. Medlemskapet är som sagt gratis och inte heller fröna är dyra.

Tuvtåtel. Deschampsia cespitosa 'Pixie Fountain' .

Foto: JELITTO

Kvanne. Angelica x hybrida 'Ebony'. Foto: RARA VÄXTER

Adlumia. Adlumia fungosa. Foto: RARA VÄXTER

Den största beställningen är dock i år igen från tidigare storfavoriten **Jelitto**.

Då Jelittos perennkatalog kom tog det mig en hel dag att läsa, drägla, vraka och välja. Sedan tog det ytterligare en halv dag till att, med ångest i hjärtat, radera en tredjedel från beställningslistan så att också vi människor skall rymmas att bo i hemmet senare i vår...

Kärleken till Jelitto bygger på goda erfarenheter med pålitliga frön med hög grobarhetsfaktor, det enorma sortimentet och patenterade Jelitto Gold Nugget Seed, de färdigt köldbekämpade sorterna, som förenklar arbetet oerhört.

Rosa skönhet

Jelitto lanserar som vanligt flera helt egna nyheter, bland annat en liten rosa skönhet, backsip-

pan *Pulsatilla vulgaris* 'Pearl Bells' och tuvtåteln *Deschampsia cespitosa* 'Pixie Fountain' .

Jelittos sortiment med pryd-nadsgräs är större än någonsin och jag har inte hittat någon annan fröfirma som kan slå dem på fingrarna.

Den fina katalogen, som är användbar också som uppslagsverk, kan beställas gratis på www.jelitto.com.

Förtjusande aklejoj

Ingen frösäsong inleds längre utan en noggrann koll av också några andra favoriter.

Plants of Distinction (www.plantsofdistinction.co.uk) har över 120 nya sommarblommor och perenner i sin katalog. Här finns bland annat en serie med alldeles förtjusande dubbla aklejoj.

Plants of Distinction har också lyckats komma över frön till den ytterst sällsynta

Backsippa. Pulsatilla vulgaris 'Pearl Bells' .

Foto: JELITTO

sydafrikanska spektakulära blomman *Ixia viridiflora* 'Jade Green'. Det är en "måste ha"-växt.

Vitrosa ängsnäva

Bland de stora svenska fröfirmorna är det **Rara växters** sortiment (www.raravaxter.com) som gör mig mest upphetsad.

Rara växter presenterar hela 83 nya perenner och en massa nya sommarblommor.

Beställningen härifrån är ännu inte klar men den lilla fleråriga purpur-kolibrimyntan *Agastache pallidiflora ssp. neomexicana* 'Rose Mint', som blommar från senvåren tills frosten tar den, ligger mycket bra till.

Det gör också den sällsynta, klättrande nordamerikanska *Adlumia fungosa*, vitrosa ängsnävan *Geranium pratense* 'Pink Splash' och

kvannen *Angelica x hybrida* 'Ebony' som har ett nästan svart bladverk.

Årets perenn 2010

Impectas (www.impecta.se) sortiment går inte heller av för hackor.

Därifrån har jag bland annat beställt den lilla koreanska plymspirean *Aruncus aethusifolia* som har utsetts till årets perenn 2010. Den är bara 30 centimeter hög, har under högsommaren gräddvita blomvippor och under hösten en fin röd färg på bladverket.

Från Impecta har jag också valt ut glansmalvan *Anoda cristata* "Alba" som jag föll pladask för tack vare beskrivningen:

–Praktfull växt med underbara, hibiskuslika, snövita blommor, ca 5 cm stora. Bildar stora, grenade, buskiga plantor. Mycket vacker som bakgrunds-

eller centrumväxt i sommarrabatter.

Grönsakerna då? Jodå, deras tid kommer och, ja, det skall bli mera ätbart i kökslandet i år.

Med undantag av Konnässörsklubben och Jelitto, har de fröfirmor som jag har nämnt i den här artikeln många härligt spännande nyheter i sina redan stora sortiment.

Jag rekommenderar också estniska **Seemnemaailm** (www.seemnemaailm.ee) som erbjuder både billiga och annorlunda frön.

För min del är bara en ätbar växt klappad och klar och det är den japanska sodaörten *Sal-sola komarovii* 'Okahijiki' som är en av Impectas nyheter. Det är en traditionell japansk grönsak som jag har ätit en gång och som smakade mums-mums!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

FRÖN VIA INTERNET

www.raravaxter.com
www.jelitto.com
www.secretseeds.com
www.edirectory.co.uk/chilternseeds/
http://gardensnorth.com/site/
www.seemnemaailm.ee
magnar.aspaker.no
www.plantsofdistinction.co.uk
www.kingsseeds.com
www.thompson-morgan.com
www.impecta.se
www.nelson.se
www.froer.nu

ODLINGSZONER

Då man beställer frön via utländska sajter anges oftast växtens hårdighet enligt andra zonindelningar än de vi är vana med. Här är de två som man oftast stöter på, det som gäller på kontinenten och det som nordamerikana använder sig av, USDA.

Europa

Zon 1: under -45.5
Zon 2: -45.5 - -40.1
Zon 3: -40.0 - -34.5
Zon 4: -34.4 - -28.9
Zon 5: -28.8 - -23.4
Zon 6: -23.3 - -17.8
Zon 7: -17.7 - -12.3
Zon 8: -12.2 - -6.7
Zon 9: -6.6 - -1.2
Zon 10: -1.1 - +4.4

USDA

Zon 1: under -46 C
Zon 2: -46 - -40 C
Zon 3: -40 - -34 C
Zon 4: -34 - -29 C
Zon 5: -29 - -23 C
Zon 6: -23 - -18 C
Zon 7: -18 - -12 C
Zon 8: -12 - -7 C
Zon 9: -7 - -1 C
Zon 10: -1 - 4 C

Glansmalva. Anoda cristata "Alba".

Foto: IMPECTA

Vi flyttar...

Tisdag den 19 januari håller vårt kontor **stängt**. Då flyttar vi vårt kontor till Viking Lines resebutik på Storagatan. Samtidigt byter vi telefonnummer till **tel. 263 11**. Fr.o.m. onsdag 20 januari är ni varmt välkomna till vårt nya kontor på Storagatan!

Och du, samtidigt blir vår nya broschyr ResGlädje klar. Kom gärna in och hämta den!

VIKING LINE

Tel. 263 11 • www.vikinglinebuss.ax

buss

Ålands Idrottscenter

Lördagen den 23 januari kl. 15.00

Förköp	Vuxen	Barn (u. 18år)
Biljettpris	12 €	8 €
Nyankortet	10 €	6 €
På plats	15 €	10 €

Biljetter köper du från Nya Åland,
Erik Mattsson eller Ålands Idrottscenter

Arr. Ålands Idrottscenter

Nya Åland

F:ma
ERIK MATSSON

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

Billigare för Andelsbankens kunder!
6 € för barn u. 18 år och 10 €
för vuxen. Biljetterna säljs
på våra kontor i Mariehamn och Godby!
Välkomna!

*Ta med badkläder och ha skoj i våra pooler före eller efter föreställningen.
Fredag till söndag finns det dessutom extra mycket kul saker att busa med.*

MÖBELREA!

UPP TILL 50% PÅ MASSOR
AV UTVALDA PRODUKTER

rea

rea

HÄSTENS
DEMOSÄNGAR

-30%

UTVALDA
MATGRUPPER
& SOFFBORD

-30%
—
-50%

BYRÅER

-40%

UTVALDA
SOFFBORD

-50%

LEXINGTON
& HIMLA
PRODUKTER

-30%
—
-50%

**20%
RABATT**

PÅ CUMULUS MADRASSER.
GÄLLER ALLA MODELLER
OCH STORLEKAR I 2000- OCH
3000-SERIEN INKLUSIVE
BÄDDMADRASS.
(EJ 2090)

Cumulus är EM:s svensktillverkade madrassmärke där vi utvecklat ett brett program som tar hänsyn till både ergonomi och estetik. Cumulus finns som resår- och kontinentalmadrass eller som ställbar resår- och kombimadrass. Du väljer mellan fast, medelmjuk och mjuk madrass samt bäddmadrass och kombinerar med ett brett urval av ben. Besök våra butiker och upplev känslan av att sväva på moln.

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

www.em.com

Månd 09.00–19.00
Tis, ons, tors 09.00–17.30
Fred 10.00–17.00
Lörd 10.00–14.00

Vi har flera finansieringsalternativ. Kreditgivare är Handelsbanken Finans.

Lite mera du.

Det blir dyrare att få vård

Både höjda och nya avgifter inom ÅHS godkändes av landskapsregeringen igår.

Nu blir det dyrare att besöka läkare. Men det lägre högkostnadsskyddet sänks och inkluderar nu också sjukpensionärer.

Styrelsens förslag klubbades igenom med få förändringar när landskapsregeringen behandlade Ålands hälso- och sjukvårds (ÅHS) avgifter. Det innebär till exempel att ett besök på hälsocentralen kostar 20 euro istället för 16 euro.

–Flera avgifter höjs och flera nya avgifter införs, säger landskapsläkare **Birger Ch Sandell**.

Högkostnadsskyddet för personer mellan 18 och 65 år höjs från 300 till 375 euro. Men för andra sänks skyddet från 125 till 120 euro. Nytt är att även heltidssjukpensionärer inbegrips i gruppen med lägre högkostnadsskydd, även om de är under 65. De nya avgifterna tas i bruk 1 februari 2010.

Fler höjda avgifter

■avgiften för läkarbesök hos primärvården från 16 till 20 euro.

Höjda avgifter. Nu höjs avgifterna för ÅHS-besök. Avgiften för ett hälsocentralsbesök höjs från 16 till 20 euro.

Foto: JONAS EDSVIK

■avgiften för läkarbesök inom specialistsjukvården från 22 till 27 euro.

■avgiften för besök hos vårdpersonal från 6 till 8 euro.

■grundavgiften för vårddygn från 11 till 14 euro.

■tilläggsavgiften för vårddygn från 11 till 13 euro.

■besök på livsstilmottagningen 10 euro

■individuell träning eller självträning i sal efter program 5 euro

■besök hos neuropsykolog 20 euro.

■besök hos vårdpersonal i beredskap (inte planerade besök) 20 euro

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Leaderstödet blir inte högre

LAGTINGET. Nivån på Leaderstödet står fast. Det är reglerat i LBU-programmet som både landskapsregeringen och EU godkänt, säger näringsminister Jan-Erik Mattsson (C).

Varför betalas högst 20 procent av kostnaderna för Leaderprojekt på Åland? Det undrade **Carina Aaltonen** (S) i lagtinget i onsdags.

–Landskapsregeringen har tidigare utlovat 50 procent, så mycket betalas också till projekt i både Finland och Sverige, menar Aaltonen.

Landsbygdsutvecklingsprogrammet reglerar stödets storlek, säger Jan-Erik Mattsson. Högst 50 procent beviljas för projekt som inte utgör investeringar i en anläggning.

–Som ungdomsprojekt, oli-

ka kulturprojekt eller projekt som syftar till att utveckla regional service.

Ett investeringsstöd i en anläggning kan dock vara högst 30 procent i skärgårdskommunerna, 20 procent i landsbygdskommunerna och 10 procent i Mariehamn.

–Inget har lovat något annat än det som står i LBU-programmet.

Ministern säger också att det inte finns några Leaderinvesteringsstöd till fasta anläggningar i riket som är högre än 20 procent.

Fastställda principer

Socialdemokraterna satt med i den regering som var med och sjösatte LBU-programmet, säger Jan-Erik Mattsson.

–Hur skulle landskapsregeringen kunna bryta mot de

av landskapsregeringen och EU-kommissionen fastställda principerna?

Om ett misstag gjorts måste man gå tillbaka till Bryssel och göra en programändring, tycker Aaltonen. Enligt henne finns det 10 färdiga projekt och ytterligare 30 idéer är på gång.

–Krossa inte det här engagemanget. Stöd och uppmuntra kreativiteten istället.

Leader ska främja landsbygdsutveckling och bygger på lokal samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor och ideella organisationer. EU-programmet infördes nyligen på Åland. Programperioden går ut 2013.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Ändrar sig inte. Leaderstödet för investeringar i byggnader är 30 procent i skärgården, 20 procent på landsbygden och 10 procent i Mariehamn, säger näringsminister Jan-Erik Mattsson (C).

Foto: JONAS EDSVIK

Ny ordförande i Lemlands kommunfullmäktige

Kristian Öberg (Lib) är ny ordförande för kommunfullmäktige i Lemland.

Han tar över efter veteranen **Sune Eriksson**, som nu fortsätter som vanlig ledamot.

Det var på årets första sammanträde i onsdags som nytt presidium utsågs för 2010. Kommunfullmäktige valde enhälligt **Kristian Öberg** (Lib) till ny ordförande, medan **Folke Engblom** (C) återvaldes till förste viceordförande och **Yvonne Sundbom-Korpi** (OB) till andre vice ordförande.

–Visst känns det lite ovant och inte vad jag egentligen hade tänkt mig, säger **Kristian Öberg**.

Pratar istället

Sune Eriksson är något av en ordförandeveteran i Lemland, där han lett både fullmäktige och styrelse i flera

Van stå vid rodret. Kristian Öberg, verksamhetsledare för skeppsföreningen Albanus, ska nu även styra skutan för kommunfullmäktige i Lemland.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

år. Kristian Öberg är dock inte heller någon nybörjare utan är inne på sin tredje mandatperiod som ordinarie ledamot i Lemlands kommunfullmäktige. Dessförinnan var han suppleant.

–Att jag valdes till ny ord-

förande berodde på att att Sune Eriksson, som enligt egen utsago sitter sista perioden nu, självvalt valde att stiga åt sidan efter två år. Nu sitter han istället som vanlig ”pratande” ledamot. Och i Lib-gruppen var det jag som

varit med längst, säger **Kristian Öberg**.

Har du mer makt nu?

–Nej, absolut inte. Vi diskuterar inte makt på det sättet inom kommunalpolitiken.

Hur ändrar din nya position ditt politiska arbete?

–Jag blir tvungen att följa med i kommunalpolitiken på ett helt annat sätt en tidigare. En negativ aspekt är väl att det kommer att ta upp mer av min fritid. Jag ska jobba för att invånarna ska få fortsatt god service. En stor fråga nu närmast är utbyggnaden av barndagvården, säger **Kristian Öberg**, som ser det som tacksam uppgift att leda kommunfullmäktige i Lemland.

–Vi har inga interna stridigheter eller grupperingar, så på det viset är det ett lätt uppdrag. Och Lemland är en kommun som växer, sakta med säkert, säger han.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Röka före operation. Det svenska förslaget om rökstopp före operation har inte vunnit gehör på Åland. Men om man fimpas i god tid före en operation ökar chanserna för ett lyckat resultat.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Svenskt rökförbud inte aktuellt här

Socialstyrelsen i Sverige vill införa rökstopp som villkor för operationer. Något sådant är inte aktuellt på Åland, trots att undersökningar visar att rökning försämrar läkningen.

–Men vi önskar att patienterna slutar röka, säger **Tora Bäckström** på Ålands centralsjukhus kirurgiska avdelning.

I Sverige vill Socialstyrelsen införa rökstopp för patienter som ska genomgå operationer. Socialstyrelsens direktör **Lars-Erik Holm** anser att det är ett självklart krav man kan ställa på patienter i framtiden eftersom rökning fördröjer läkning och ökar risker för komplikationer.

Norrlands universitetssjukhus i Umeå har redan haft rökförbud inför planerade icke livshotande operationer. Man bestämde att patienten skulle vara rökfri två månader före och två månader efter operationen.

Kan inte neka operation

På Ålands centralsjukhus kirurgiska avdelning finns inga absoluta restriktioner när det gäller rökning. Överläkare **Tora Bäckström** säger att man råder patienter att sluta röka.

–Jag tycker att vi inte kan

neka patienter operation för att de röker. Men vi önskar att de slutar röka med motivering att läkningen efter operationen blir bättre och komplikationerna blir färre.

Det är upp till patienten att själv fatta beslut om rökstopp.

–Men vi är behjälpliga efter operationen ifall de vill sluta röka. Det är ju bättre för patienten. Sår och ben läker bättre. Kärkirurgi ger bättre resultat på lång sikt om patienten kan sluta röka.

Man har inga restriktioner alls förutom vissa speciella operationer där man måste gå ner i vikt före.

–Till exempel efter en bröstplastikoperation kan det bli komplikationer om man är överviktig.

Gäller inte snus

Studier visar att rökning försämrar läkningen av ben och ökar risken för komplikationer efter en operation.

Snusning däremot fördröjer inte läkningen enligt Ortopediskt magasin. De studier som gjorts med snusare och deras förmåga att läka visar hittills inte på att snusning har samma negativa effekter som rökning.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Kostsam höst för Lemlands FBK

■Branden vid Söderby café och efterspaningarna efter den person som var försvunnen under flera dagar i början av oktober gjorde att hösten blev ovanligt kostsam för Lemlands FBK.

Brandnämnden i Lemland har därför vänt sig till fullmäktige med ett förhandsbesked om att man ”med stor sannolikhet inte lyckas hålla sig inom ram” för år 2009.

Totalkostnaderna för släckningsarbetet under branden

i Söderby 27-28 september, där Lemlands, Jomala och Finströms FBK samt Mariehamns stad deltog, beräknas bli cirka 6.900 euro.

Sökandet efter en försvunnen person den 8-9 oktober beräknas till en totalkostnad av cirka 3.300 euro. Lemlands, Jomala, Västra Saltvik och Finströms FBK deltog i efterspaningarna.

Totalt handlar det alltså om över 10.000 euro i oförutsedda kostnader. (ab)

ÅAB donerar till miljöprojekt

■Ålandsbanken har i sitt så kallade miljökonto under 2009 fått ihop 94.500 euro. Den summan är tillgänglig att söka för projekt som kan förbättra miljön och skydda naturen.

–Banken efterlyser konkreta, väl underbyggda och planerade projekt som när de förverkligas ger långsiktig påverkan för en hållbar utveckling, säger man i ett pressutskick.

Banken har i tolv år delat ut sammanlagt 732.000 euro stöd till miljöfrämjande åtgärder.

–Summan kommer från miljökontot, där banken har förbundit sig att årligen donera den summa som motsvarar 0,2 procent av alla de depositioner som finns på miljökonton till ändamål som befrämjar miljön.

Summan för 2009 är den största någonsin. (mt)

Färdig ritning. Så här ser ett av de färdiga ritningsförslagen ut placerat i Rinkeby.

Johanna har ritat en moské

Arkitekten Johanna Wickström har länge varit fascinerad av den arabiska kulturen. För två år sedan fick hon av en slump möjligheten att rita en moské som ska stå i Stockholmsförorten Rinkeby.

Johanna Wickström är 24 år ung, kvinna och icke-muslim. Allt detta talar emot att hon skulle få rita en moské, men det har hon gjort på uppdrag av Islamiska förbundet i Järva.

– Jag är glad att de gav mig det förtroendet, säger Johanna Wickström.

Johanna har en kandidat i arkitektur från Kungliga tekniska högskolan (KTH) i Stockholm. Att hon fick moskéuppdraget beror, förutom på en uppenbar skicklighet och passion, på en rad lyckliga omständigheter.

För två år sedan var hon tillsammans med en arabisk kille som lärde henne några arabiska ord. Därefter har hon på egen hand lärt sig tala och skriva språket. När hon vandrade omkring i Stockholm en dag såg hon en skylt med arabisk text på

en byggnad och gick därför in. Byggnaden visade sig vara en moské.

– Sedan den dagen har jag älskat moskéer och besökte dem till en början nästan varje kväll. Det är som meditation för mig att vara där vid bönerna, säger Johanna.

Tappade plånboken

För ett år sedan flyttade Johanna hem till Åland. Under ett tillfälligt besök i Stockholm tappade hon sin plånbok i moskén. Hon ringde till en av de vänner hon lärt känna där, **Barni**, för att fråga hur hon skulle slippa in.

Då visade det sig att Barni försökt få tag på Johanna angående ett mosképrojekt som hon satt i projektgruppen för. Men eftersom Johanna inte längre bodde i Sverige hade hon inte gått att nå.

– Hon visste att jag var arkitekt och tänkte att jag, som icke-muslim, kunde ha en annan upplevelse och bild av vad en moské är, säger Johanna.

En arkitekt var redan anlitad men projektgruppen bad Johanna att bidra med sina

Arabisk arkitektur. Johanna Wickströms moské består av tre våningar och är över 1000 kvadratmeter stor.

idéer och synvinklar. Efter att hon presenterat sina tankar fick hon även se den tomt som fanns på förslag i Rinkeby. Hon åkte tillbaka hem till Åland och började på eget bevåg rita en moské.

– Jag samlade på mig så mycket bilder av, och material om, moskéer som jag kunde, och försökte sedan skala av för att få fram vad som gör en moské till en moské.

”Född arab”

Hon är djupt insatt i hur en moské fungerar. Mer än en arkitekt som aldrig besökt en

moské, och tack vare hennes utifrånperspektiv, kanske mer än en troende muslim.

Trots att hon själv inte är muslim har hon alltid trivts med den arabiska kulturen.

– Jag tror att jag är född arab, jag har alltid tyckt bättre om att sitta på golvet än på stolar, skrattar Johanna.

Hon presenterade den färdiga moskén för arbetsgruppen samtidigt som den andre arkitekten, och det slutade med att hon fick uppdraget. Nu är nästa steg att få tomrätt och det kan ta några år innan moskén byggs. Men när den väl byggs är Johan-

nas vision att den ska byggas av miljövänligt material, att den ska ”värmas av solpaneler och mänsklig värme”.

Sympatisk miljö

Hon har tagit inspiration från den svenska naturen och lagt vikt vid ljuset.

– Jag har placerat fönstrena med solens upp- och nedgångar i tankarna, säger hon.

I de flesta moskéer har kvinnor och män skilda ingångar, tvagningsrum och böneplatser. I början kändes det lite konstigt för Johanna att integrera det i

ritningarna, men efter resor i Jordanien har hennes förståelse för kulturskillnaderna blivit större.

Hon beskriver miljön i en moské som sympatisk.

– Att be fem gånger om dagen är nog bra. Att ta sig tid och känna ödmjukhet inför gud, ödet eller vad det än är man tror på. Att fundera på vart man är på väg och om man lever som man vill leva, säger Johanna.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Vädjar om hjälp för Haiti-drabbade

Röda korset och Rädda barnen vädjar om bidrag att hjälpa de jordbävningsdrabbade Haiti.

Det talas om upp till 100.000 döda i det jordskalv som drabbade Haiti tidigare den här veckan. Röda korsets Ålandsdistrikt vädjar nu till alla som har möjlighet att delta i Finlands Röda kors insamling.

– Vi ber även Röda kors-avdelningarna på Åland att i mån av möjlighet göra insamlingar, antingen genom bössinsamling eller genom en inbetalning direkt från avdelningen, säger verksamhetsledare **Stefan Simonsen** i ett pressutskick.

Den som vill vara med och hjälpa kan antingen ringa telefonnummer 0600-12220 vilket kostar 19,95 euro per samtal eller 0600-12210 vilket kostar 9,85 euro. Utöver det kommer lokala samtalskostnader.

Akuta insatser

Det går också att göra en inbetalning till distriktens insamlingskonton: Ålandsbanken 660100-2124956, Nordea 203220-106421 samt Andelsbanken 557804-55009796. Märk betalningen ”Haiti”.

Pengar behövs. Hjälporganisationerna vill ha hjälp att hjälpa de jordbävningsdrabbade på Haiti.

Rädda Barnen på Åland bidrar bidrog i december förra året med 2.400 euro till Rädda barnens katastrofarbete. Nu bidrar man med ytterligare 2.000 euro med anledning av katastrofen i Haiti.

– Den som vill bidra till katastrofarbetet kan betala in till Rädda Barnen på Åland 660100-1024355 och märka sitt

bidrag Haiti, säger verksamhetsledare **Janina Björni** i ett pressutskick.

Rädda barnen finns på plats och bidrar med akuta hjälpinsatser genom att bland annat dela ut filter, vatten tvålar och myggnät till de drabbade.

– Ett oräkneligt antal barn och familjer behöver tak över huvudet och grundläggande

förnödenheter. Det här är en gigantisk katastrof som kommer att kräva ett intensivt och långsiktigt hjälparbete, säger **Ian Rodgers**, Internationella Rädda Barnens katastrofsamordnare i Haiti.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

Maria Nykvist

Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”För oss är motståndet precis lagom, det passar oss perfekt. För Åland United däremot lär det bli lekstuga.

IFK MARIEHAMNS TRÄNARE URBAN ”UBBE” TRUEDSSON.

Gashi på väg till Superettan

FOTBOLL. Arsim Gashi kan vara på väg bort från IFK Mariehamn. Nästa vecka testas han av Superettanklubben Ängelholms FF och fortsätter därefter vidare till testspel i Väsby United.

Efter bara ett år i IFK Mariehamns 26-årige anfallare Arsim Gashi vara på väg bort trots att han har två år kvar på sitt kontrakt. Nästa vecka testas han av Ängelholms FF som spelar i Superettan.

–Han är aktuell för oss och vi har haft koll på honom sedan han spelade i Västervik som junior. Men det rör sig i så fall om ett lån för den här säsongen till att börja med, säger ÄFF:s sportchef **Michael Kallbäck**.

Även Superettanklubben Väsby United, som IFK möter i en träningsmatch den 1 april, har visat intresse för Gashi. Efter provspelet i ÄFF fortsätter han dit för ytterligare test.

Fler på väg bort

IFK:s klubbdirektör **Peter Mattsson** menar att IFK i nuläget har för många spelare på topp, och att det är just Gashi som kan vara på väg bort är ett beslut Mattsson har tagit i samförstånd med anfallaren.

–Vi har en bra trupp i år med många anfallare. I fjol hade vi

På väg bort. Arsim Gashi spelade 23 ligamatcher och gjorde ett mål för IFK Mariehamn förra säsongen. Matchen mot JIK i kväll kan bli hans sista i den grönvita tröjan. Nästa vecka bär det nämligen av till Sverige för testspel i två klubbar i Superettan. Foto: JONAS EDSVIK

tre anfallare, i år har vi fem. Det skulle vara bra med en omfördelning och hellre få hit en försvarare till, säger han.

Enligt Mattsson kan det bli aktuellt att IFK lånar ut fler

spelare, men vill inte berätta vilka det rör sig om.

I helgen eller i början av nästa vecka väntas klubben fatta beslut om backen **Patrik Rikama** får förlängt och om de någon

av de fem testspelarna, **Tomiwa Ongunsola, Daniel Nordström, Etchu Tabe, Anders Qvist** och **Pasi Karppinen**, som testades av IFK i början av december, erbjuds kontrakt. Nästa vecka

blir det troligtvis också aktuellt med nya testspelare i IFK.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Ålands bästa ska koras

FOTBOLL. IFK Mariehamn spelar i år för sin 38 ÅM-titel och kampen börjar ikväll klockan 18.00.

De regerande mästarna möter då fjolårstrea Jomala IK i Eckeröhallen.

Fram till mars månad spelas ÅM i fotboll. Och ikväll är det dags för IFK Mariehamn och Jomala IK att visa publiken i Eckeröhallen hur god formen är så här i början av försäsongen.

–Det är den första matchen i år och för oss är det en del av vinterträningen, inte något desto mer dramatiskt. Men jag tror att man får se en ganska så typisk åländsk match där IFK bär på bollen mycket, säger IFK:s tränare **Pekka Lyyski**.

Oklart vilka som spelar

Ännu är inte hela truppen redo för match. Förutom Jo-

hannes Nordström och **Jimmy Sundman**, som fortfarande återhämtar sig från skador, så är det osäkert vilka som kommer till spel och om nyförvärven **Petteri Forsell** och **Mikko Paatelainen** finns med på plan.

–Vi håller nu på att bygga grunden till ligacupstarten i slutet av januari. Så visst har vi haft en del spelträningar, men mest har träningen varit på den fysiska biten. Spelarna ligger i olika träningsfaser så jag vet inte vilka som kan vara med. Är det någon imorgon (läs idag) som känner att de inte kan vara med så får de vila, och istället vara med på träningen på lördag. Jag ser inte det som något större problem utan så länge vi har elva man som kan spela så räcker det för mig, säger Lyy-ski.

Nya spelare & tränare

JIK kommer till start med

ett ungt lag med många nya ansikten. Flera av dem har kommit in från det egna ledet och ett par unga spelare kommer från IFK Mariehamn. Nya för säsongen är även tränarduon **Bengt Johnsson** och **Per Löfkvist**.

–Vi har så sakteliga påbörjat vår försäsongsträning och har inte kommit så långt spelmässigt. Men Per (Löfkvist) och jag har en spelidé och vi har börjat implementera den på spelarna, säger Johnsson.

Kul avbrott

Johnsson har förhoppningar om att stå för bra motstånd, men någon seger vägar han inte hoppas på.

–Att lira match mot IFK betyder för vår del ett kul avbrott i den vanliga träningen. Det viktigaste är att vi ska kunna ge spelarna riktlinjer

Annan plan. I fjol vid den här tiden på året möttes IFK Mariehamn och SIFFK i ÅM-premiären. Då spelades matchen på Jomala konstgräs, i morgon är platsen Eckeröhallen. Den vintriga väderleken gör att konstgräset i Jomala är för hårt och halkigt.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

om hur vi ska spela och att killarna sen tar åt sig. Fast så klart, man måste alltid ha inställningen att det här ska vi försöka vinna, säger han.

Vinnaren och tvåan i gruppen, som dessutom består av Hammarlands IK och

SIFFK, direktkvalificerar sig till semifinal i årets Ålandscup. Den drar i gång i vår efter att ÅM är färdigspelat.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Seniorer gör upp i Islandia

ISHOCKEY. I helgen ordnas veteranhockeyturneringen Seniors Winter Game i Islandia. 13 lag deltar och Mariehamn Seniors försvarar de åländska färgerna.

Helgens turnering är uppdelad i två klasser. Nio lag spelar i klassen +40 år och fyra lag i klassen +50 år. Mariehamn Seniors spelar i +40 årsklassen och där möter de först Piteå VIP och Kringelstaden. Vinnaren av de tre går vidare till en finalgrupp, tvåan går till en mellangrupp och trean till en jumbogrupp, vartefter det spelas inbördes möten i de respektive grupperna.

–Varje match måste avgöras och råder det ett oavgjort resultat vid full tid, följer straffslag i par. Placeringen avgörs genom i tur och ordning: poäng, målskillnad och inbördes möte, informerar Mariehamn Seniors **Henning Karlsson** i ett pressmeddelande.

För att turneringen ska löpa så smidigt som möjligt är varje match 30 minuter, fördelad på två 15 minuter långa perioder.

Strafftävling

Förutom de vanliga matcher ordnas under helgen även en extra straffläggningstävling där varje spelare får lägga fem straffar mot en poängvägg utanför Islandia. En traditionsenlig lagledarträff för att diskutera aktuella ämnen inom veteranishockeyn kommer också att ordnas.

–Vi avser att bland annat diskutera veteranishockey för öar, berättar Henning Karlsson.

Hockeyturneringen börjar ikväll och avslutas på söndag.

–Prisutdelningen sker på söndag med början från klockan 11.50 då resultaten är klara i respektive grupp, skriver Karlsson.

Mariehamns Seniors spelar sin första match mot Kringelstan på fredag kväll klockan 23.00. På lördagen möter de Piteå klockan 12.00. Slutspellet inleds under lördagseftermiddagen och beroende på hur Mariehamn har klarat sig i sina första två matcher kommer de då antingen att spela under lördagskvällen eller på söndagen.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

SPELPROGRAM ÅM 2010

Herrar division I

vecka 2-4: Jomala IK -IFK Mariehamn, SIFFK -Hammarlands IK
vecka 5-6: IFK Mariehamn -Hammarlands IK Jomala IK -SIFFK
vecka 7-8: SIFFK -IFK Mariehamn Hammarlands IK -Jomala IK

Herrar division II

vecka 1-4: IFK Mariehamn P-18 -IF Fram, Eckerö IK -Jomala IK P-19
vecka 5-6: IF Fram -Jomala IK P-19, IFK Mariehamn P-18 -Eckerö IK
vecka 7-8: IF Fram -Eckerö IK, Jomala IK P-19 -IFK Mariehamn P-18

Damer

5 februari: ÅM-turnering där Åland United, IFK Mariehamn dam och IF Öster-naskamraterna möts i matcher om 2x30 min. Alla möter alla mellan 17.30-21.30 i Eckeröhallen.

P 15-16

vecka 5-8: Jomala IK P-95 IFK Mariehamn P-95

P 13-14

vecka 1-4: IFK Mariehamn P-96 -IFK Mariehamn P-97 FC Åland-Jomala IK P-97
vecka 5-8: Jomala IK P-97 -IFK Mariehamn P-96, IFK Mariehamn P-97-FC Åland
vecka 9-12: FC Åland -IFK Mariehamn P-96, IFK Mariehamn P-97-Jomala IK P-97

F 15-16

vecka 5-8: IFK Mariehamn F 94-95-Jomala IK/IFFK F-95

OBS! Veckor satta, men datum ännu inte fastställda.

Fakta/lagen

+ 40 årsklassen:
Grupp A: Kukon Pojat, Sala Hockey och Björklöven
Grupp B: Sollentuna Vets, Hedemora SK Veteraner och Toldboys
Grupp C: Mariehamn Seniors, Piteå VIP och Kringelstaden

+ 50 årsklassen:
Grupp D: Mansen Ketut, Team Jack Daws, Toldboys II och Sala Hockey II

Åland United och IFK testar formen i Damälvan

Efter helgen tas fem spelare ut till nyskapad mellangrupp

Storfavoriter. Åland United är på pappret det starkaste laget som deltar i helgens turnering i Eckeröhallen. Tränare Marianne Miettinen tycker att det ska bli intressant att se hur spelarna hanterar pressen och favoritskapet. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

FOTBOLL. Åland United och IFK Mariehamn deltar i helgen i Damälvan i Eckeröhallen.

–För oss är motståndet precis lagom, det passar oss perfekt. För Åland United däremot lär det bli lekstuga, säger IFK Mariehamns tränare Urban ”Ubbe” Truedsson.

Åland United och IFK Mariehamn ser helgens matcher i Damälvan som en bra värde-mätare för var de står så här tidigt på säsongen.

–Turneringen är ett bra sätt för oss att stämma av var vi står i träningen för att se vad vi behöver jobba på herefter. Resultatet är väl ganska oviktigt så här tidigt på säsongen men tjejerna är tävlingsmän-niskor och kommer förstås att gå in för att vinna, säger Truedsson.

Han berättar att IFK just nu är inne i en tung tränings-period med mycket fysträning. I helgen ska man dock

fokusera på att testa olika spelsystem.

–Dessutom har vi fått in en hel del nya unga spelare från Östernäs så det här blir ett tillfälle för dem att visa upp sig.

IFK möter under grupp-spelet Hammarby DFF, Triangelns IK, Hässelby SK FF och Kristanopels GoIF.

–För oss är motståndet precis lagom, det passar oss perfekt, säger Truedsson.

Förhandsfavoriter

Åland United ska, åtminstone på pappret, inte ha några problem att slå de lag man möter i helgen. I grupp-spelet ställs man mot Västerås IK, Djurgårdens IF, Boo FF och Huddinge IF.

–Det är division 2 och 3 lag, och Djurgården och Hammarby kommer med sina ungdomslag. Vi vet att det inte är den nivå vi kommer att möta framöver men det är ändå en jättebra start för oss, säger tränare Mari-

anne Miettinen.

Vad gäller resultatet har Åland United inte satt upp några mål inför turneringen.

–Den enda tanken jag hade när jag anmälde oss var att få se spelarna i en matchsituation. Vi har tränat mycket anfallsspel och det kommer vi att försöka jobba med i Damälvan också, uppspel och olika modeller som vi försöker hitta i vårt spel. Jag kommer också att flytta runt spelare och testa dem i olika positioner, säger Miettinen.

Att ÅU inför turneringen är storfavoriter ser hon enbart som positivt.

–Med tanke på att det är så korta matcher i Damälvan (2 gånger 20 minuter) kommer det inte bli lätt för oss att vinna om lagen försvarar sig bra. Vi kommer säkert att hamna i samma situation längre fram, att det är vi som håller i bollen medan motståndarna inriktar sig på försvar och kontring. Det här blir första gången alla

SPELSHEMA	
Lördag:	
Grupp A:	
8.00	Boo FF - Huddinge IF
9.40	Västerås IK - Åland United
11.20	Djurgårdens IF - Huddinge IF
13.00	Västerås IK - Boo FF
14.40	Åland United - Djurgårdens IF
16.20	Huddinge IF - Västerås IK
18.00	Åland United - Boo FF
19.40	Djurgårdens IF - Västerås IK
Grupp B:	
8.50	Hässelby SK FF - Kristianopels Golf
10.30	Hammarby DFF - IFK Mariehamn
12.10	Triangelns IK - Kristianopels Golf
13.50	Hammarby DFF - Hässelby SK FF
15.30	IFK Mariehamn - Triangelns IK
17.10	Kristianopels Golf - Hammarby DFF
18.50	IFK Mariehamn - Hässelby SK FF
20.30	Triangelns IK - Hammarby DFF
Söndag:	
Grupp A:	
8.50	Boo FF - Djurgårdens IF
10.30	Huddinge IF - Åland United
Grupp B:	
8.00	Kristianopels Golf - IFK Mariehamn
9.40	Hässelby SK FF - Triangelns IK
Slutspel:	
11.30	Spel om placering 9-10
12.20	Spel om placering 7-8
13.10	Spel om placering 5-6
14.00	Spel om placering 3-4
15.00	Spel om placering 1-2

förväntar sig att vi ska vinna. Det blir en bra övning i att hantera den pressen.

Mellangrupp

Till helgen ansluter ÅU:s nyförvärv **Jaana Lyytikäinen** till laget. **Satu Kruus, Nina Hietanen** och nygamla målvakten **Emelie Karström** kommer också att finnas till förfogande. Det blir alltså många nya spelare för Miettinen att hålla ögonen på, och dessutom ska hon granska IFK-spelarna under turneringen.

–Efter helgen ska vi plocka upp några unga talanger till

vår träningsgrupp. Totalt handlar det om fem spelare som ska erbjudas lärlingskontrakt. De fem spelarna –två från Åland United och tre från IFK–ska utgöra en mellangrupp som under 2010 ska träna med båda lagen.

–De får konkurrera om platserna i båda lagen. Det är viktigt att vi bestämmer oss för vilka det blir nu i helgen, för de kan bli aktuella för spel redan i vår första ligacupmatch mot Ilves den 30 januari, säger Miettinen.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

JIK:s damer möter Bromma

■VOLLEYBOLL. Jomala IK:s volleybolldamer möter i helgen Bromma hemma i Vikingahallen. Matchen spelas på lördag klockan 15.00.

Bromma ligger just nu trea

i serietabellen med tio poäng medan Jomala leder serien överlägset med 21 poäng. Rissne på andraplatsen har 15 poäng totalt. (ml)

MPF 2 tvåa i riksserien

■BOWLING. MPF och MPF2 spelade igår tredje omgången i riksserien för veteraner i Åbo. MPF 2 slutade på andra plats efter att ha spelat ihop 1721 poäng, bara 57 poäng mindre än omgångens vinnare Åbo IFK. För MPF gick det sämre. Efter att ha spelat ihop 1085 slutade man sist av de fem lagen som deltog.

MPF 2:s lag bestod av **Göran Isaksson, Eugen Johansson, Allan Schåman och Tor Mattsson.** För MPF spelade **Hilding Mattsson, Göran Sjöberg, Anders Sjövall och Ingvar Engblom.**

MPF 2 ligger efter gårdagens omgång på andra plats i serietabellen, 607 poäng efter just Åbo IFK. MPF ligger fyra, 829 poäng efter. (ml)

SKIDNING
FUJA:s klubb tävling på skidor 12 januari 2010 i Degerby
Flickor-7, 1,3 km: 1) Julia Gustafsson 11,43
Pojkar-8, 1,3 km: 1) Jakob Helin 10,05 2) Lukas Boström 13,35 3) Aron Sundblom 13,55

Flickor-15, 2,6 km: 1) Dominique Mörn 18,22 2) Antonia Lundin 18,58
Pojkar-9, 1,3 km: 1) Isak Sundblom 12,15
Pojkar-11, 1,3 km: 1) Lucas Liewendahl 11,43
Pojkar-13, 2,6 km: 1) Albert Ulenius 15,54
Seniorer, 5,2 km: 1) Jan-Peter Kullberg 29,45

Nytt datum för träningsmatch

■FOTBOLL. Träningsmatchen mellan IFK Mariehamn och Väsby United har flyttats från lördagen 3 april till torsdagen den 1 april. Matchen spelas på Jomala konstgräs klockan 15.00. (ml)

Sport på gång

FREDAG

Fotboll
Eckeröhallen
IFK-Jomala, ÅM-match, 18.00

FREDAG-SÖNDAG

Ishockey
Islandia
Seniors Winter Games. Starttid 16.00 på fredag, 09.00 på lördag och 08.00 på söndag.

FREDAG-LÖRDAG

Fotboll
Eckeröhallen
Damälvan i Eckeröhallen. Både Åland United och IFK dam finns med. Start 8.00

LÖRDAG

Bowling
Idrottsgården
ÅM i bowling för veteraner, kval, start 10.30

Volleyboll
Vikingahallen
JIK dam-Bromma, 15.00

SÖNDAG

Skidning
Vikingavallen
Tävling, klassisk stil, Juniorer, 16+, herr och damklass. Fr 11.00
Föglö skola
FUJA-klubb tävling, 14.00

Ishockey
Islandia
IFK Mariehamns hockeytjejer: "Prova på tillfälle", 18.30

Sportens kom ihåg

■ **Folkrace:** Möte på måndag 18.30 på Renhållningens kafferum. Kom ihåg medlemsavgiften till Mk Orion (Kr). Vid frågor ring Åse 04575243908.

■ **FUIA-SKIDNING:** Klubb tävling 2 söndag 17 januari kl.14.00 vid skolan.

■ **IFK Mariehamns hockeytjejer:** Bjuder alla intresserade tjejer på "Prova på tillfälle" i ishockey - söndag 17 januari 18.30. Vi har hjälmar och klubbor att låna. Vid frågor kontakta Marika Kevin 0457-3613382 el. mail ishockey@aland.net

■ **IFK-skidning:** Välkomna på skidskola för barn på måndag vid Baltic hallen kl 18.30. Inga förkunskaper krävs. Skidor, stavar och saftermos med. Kunniga ledare finns på plats.

■ **MPF:s bowlingsektion:** Ordinarie vårmöte måndagen den 18 januari 2010 kl. 14.00 i Idrottsgårdens konferensrum. Diskussion om tävlingar, presentation av årsberättelse, prisutdelning m.m. Styrelsen.

■ **ÅID/IFK-skidning:** Välkomna på skidtävling vid Vikingavallen på söndag. Start för juniorer under 16 år kl 11.00 och för över 16 år kl 12.15. Klassisk stil. Sträcker 10 km för H-klasserna och 5 km för D-klasserna. Gemensam start.

■ **ÅID-skidor:** Intresserade av en gemensam resa till Botniavasan den 14 februari skall anmäla detta till Gun på ÅID:s kansli senast måndag 25 januari. Anmälan till loppet görs på hemsidan. För närmare information ring Stig 040 5935444.

■ **ÅSSF skytte:** Stödskytte cup 8, 10 m. 20 skott. Tisdag 19 januari 13.00 i Bredmo skyttehall.

Uppvärmrt konstgräs skjuts på framtiden

IFK Mariehamn riskerar halka efter i träningen

FOTBOLL. Jomala konstgräs värms inte upp den här säsongen som planerat utan tidigast nästa år.

IFK Mariehamn måste därför träna på det slitna konstgräset i Eckeröhallen.

–Ännu är jag inte så orolig men har vi inte kommit igång i Jomala i mitten av februari så förstör det träningen, säger Pekka Lyyski.

Konstgräsplanen i Jomala är i dagsläget inte uppvärmd, men däremot förberedd för uppvärmning. Enligt kommunens planer var tanken att den skulle anslutas och värmas upp från år 2010. Men kommunfullmäktige har av ekonomiska skäl beslutat att skjuta den planen på framtiden och har satt 2011 som nytt datum.

–Enligt de ekonomiska

uträkningarna som finns för vad det skulle kosta oss att värma upp nu, går det inte på långa vägar ihop med de intäkterna vi skulle få in, säger Jomalas fritidschef **Tom Liljeblad.**

Men planen är ändå i användning. Just nu är den snöfri och saltad men underlaget är enligt Liljeblad hårt på flera ställen.

–Det finns en del föreningar som tränar där nu så det inte helt omöjligt, men det kanske inte är ett optimalt underlag, fortsätter han.

Slitet underlag

IFK Mariehamns tränare **Pekka Lyyski** har gjort bedömningen att det är för riskabelt för spelarna att träna där under de väderförhållanden som råder just nu. Det

betyder att deras träning är flyttad till Eckeröhallen och enligt Lyyski stör det lagets försäsongsträning.

Håller vintern i sig så att de även fortsättningsvis måste träna på den hårt kritiserade konstgräsplanen i Eckeröhallen, är han orolig att laget halkar efter i träningen inför ligastarten i april.

–Det gamla konstgräset i Eckeröhallen gör bland annat att vi inte kommer upp i bra passningskvalitet. Jag är därför i Jomala så gott som varje dag och kollar underlaget men killarna kan inte köra för fullt där. Det tar hårt på ljumskarna om de halkar. I värsta fall är det sån här vinter fram till mars och det är inte bra för säsongen, säger Lyyski.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

TV-programmet

6.15 Go'kväll (R) [6112689]
7.00 Rapport [19592]
7.07 Regionalt [202012888]
7.28–10.30 Gomorron Sverige [398294221]
11.20 Alpint [4996863]
Direkt. Världscupen Wengen. Herrarnas superkombination, störtlopp.
12.30–13.00 Plex (R) [4318]
13.00 Rapport [96134]
13.05–14.05 Trist, herr minister: Special (R) [9232047]
14.20–15.15 Alpint [535641]
Direkt. Herrarnas superkombination, slalom.
16.00 Antikrundan (R) [37738]
17.00 Rapport [45399]
17.05 Gomorron Sverige [514318]
17.55 Radiohjälpén: Tsunamin gav oss fred (R) [107202]
18.10 Skidskytte [5731221]
Direkt. Damernas stafett. Från Ruhpolding. Forts i SVT2.
19.00 Rapport med A-ekonomi [93283]
19.10 Regionala nyheter [8703660]
19.15 Go'kväll [823888]
Magasin.
20.00 Kulturnyheter [38370]
20.15 Regionala nyheter [7623844]
20.30 Rapport med A-ekonomi [776]
21.00 På spåret [11776]
Geografisk frågesport. Hélène Benno och Peter Apelgren tävlar mot Doreen Månsson och Hans Rosling. Programledare: Kristian Luuk. Även 16/1, 21/1.
22.00 Säsongstart: Skavlan [20860]
Pratshow.
23.00 Heat [71854641]
FILM Amerikansk action från 1995. Neil McCauley är en tjuv – en av de bästa. I rollerna: Al Pacino, Robert De Niro.
1.45 Solens mat (R) [3302784]
2.15 Attentatet mot Richard Nixon **FILM** [5157429]
Amerikanskt drama från 2004. I rollerna: Sean Penn, Don Cheadle.
3.50 Kriget i serieform (R) [6584142]
4.45–6.25 Birth [6653806]
FILM Amerikanskt drama från 2004. I-rollerna: Nicole Kidman, Lauren Bacall.

16.50 Hovsjö brinner (R) [1423689]
17.20 Med livet i händerna (R) [46196]
Dansk faktaserie från 2008. Del 3 av 3. Även 17/1.
17.50 Ansikte mot ansikte: Henning Mankell (R) [63738]
18.20 Nyhetstecken [2850202]
Nyheter på teckenspråk.
18.30 Oddasat [95757]
Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Utiset [820641]
19.00 Skidskytte [84825]
Direkt. Damernas stafett. Forts från SVT1.
19.50 Inför Idrottsgalan 2010 [1360592]
De nominerade till Jerringpriset presenteras. Tittarna får ringa och rösta på sina favoriter.
19.55 Rapport [1369863]
20.00 Vem vet mest? [8467]
Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 17/1.
20.30 Vägen till körkortet [7738]
Norsk-samiskt reportage från 2008. Efter att ha förlorat körkortet får Nils Mathis i Kautokeino gå i körskola för att återerövra såväl körkortet som arbetet som busschaufför. Även 16/1.
21.00 Tyget – en slitstark historia [77844]
K special. En väv av stilikoner, textilformgivare, banbrytare och nyskapare inom svensk textil i modern tid.
22.00 Aktuellt [1931]
22.30 Vårdshusträdgården [66283]
Brittisk trädgårdsserie. Del 2 av 10. Baksidan till krogen the Pot Kiln börjar få en grund och nu är det dags att bestämma vad som ska planteras.
22.55 Skjut upp (R) [3941405]
Brittisk animation från 2007. Att göra tusen andra saker först, är ibland enda sättet att få något gjort.
23.00 Sportnytt [27318]
23.15 Regionala nyheter [1817776]
23.25 Rapport [7195318]
23.30 Big love [29009]
0.20 Succéduon med Anders och Måns (R) [84018]
Del 1 av 8. Även 20/1, 16/1.
0.50 Miljöresan (R) [3188326]
1.15–1.45 Maria och Tommi (R) [4560974]
Även 17/1.

7.30 Funniest pets and people [303514]
8.00 Funniest pets and people [197955]
8.25 Spin city [8424806]
8.55 Alla älskar Raymond [1025080]
9.25–9.50 How I met your mother [9290592]
10.40 Rachael Ray [7640028]
11.30 Våra bästa år [6077047]
12.25 Top model 6 (R) [4883009]
13.20 How I met your mother [5699950]
13.45 Alla älskar Raymond [106080]
14.15 Oprah Winfrey show [315405]
15.10 Extreme home makeover [1309573]
16.05 Funniest pets and people [2343486]
16.35 Funniest pets and people [5837738]
17.00 Top model 6 [667115]
18.00 Top chef [661931]
Amerikansk realityserie från 2006.
19.00 Navy CIS [694478]
Amerikansk kriminalserie från 2006.
20.00 2 1/2 män [251318]
Amerikansk komediserie från 2006.
20.30 2 1/2 män [250689]
Amerikansk komediserie från 2007.
21.00 The ringer [5829283]
FILM Amerikansk komedi från 2005. En komedi om två killar som bestämmer sig för att fixa Special-OS, och låta en av dem låtsas delta, för att kunna betala av en skuld. I rollerna: Johnny Knoxville, Brian Cox, Katherine Heigl. Regi: Barry W. Blaustein.
22.55 American pie 2 [4028660]
FILM Amerikansk komedi från 2001. I-rollerna: Jason Biggs, Shannon Elizabeth, Alyson Hannigan. Regi: James B. Rogers.
0.55 Navy CIS [6173448]
1.45 Rancid [1479245]
FILM Svensk thriller från 2004. I rollerna: Matthew Settle, Fay Masterson.
3.35 That old feeling [7211968]
FILM Amerikansk komedi från 1997. I-rollerna: Bette Midler, Dennis Farina.
5.15–6.00 Montel Williams show [2131535]

6.20 Veterinärerna (R) [6317329]
Svensk djurserie från 2004.
6.50 Nyhetsmorgon [98972047]
11.00 Nyhetskanalen [451776]
11.05 Efter tio (R) [5624554]
12.00 Nyhetskanalen [467202]
12.05–12.55 Efter tio, forts (R) [5641202]
13.55 Nyhetskanalen [6466950]
14.00 Trav [118370]
14.25 Fåfånga till förbannelse [7294009]
15.30 Nyhetskanalen [591689]
15.35 Jon, Kate och åtta barn [2711757]
16.05 Ghost whisperer (R) [5046467]
17.00 That '70s show (R) [488115]
17.25 That '70s show (R) [881399]
18.00 Förkväll [902931]
Svenskt magasin från 2010. Program om mode, skönhet, hälsa, inredning, relationer och populärkultur. Programledare: Elisabet Höglund, Yvonne Ryding, Carin da Silva.
18.50 Dagens flex [1116486]
18.55 Förkväll, forts [4289991]
19.20 Keno [260860]
19.30 Lokala nyheter [885979]
19.35 Lokalt väder [3056689]
19.40 Ekonominyheter [3559844]
19.50 Vädret [3555028]
20.00 Nyheter [242660]
20.30 Postkodmiljonären [241931]
Svenskt lotteri- och frågesportsprogram.
21.00 Let's dance [141301]
Svensk underhållning. Del 2 av 12. Programledare: Jessica Almenäs, David Hellenius.
23.00 Nyheterna, sporten och vädret [653467]
23.25 Let's dance [2419399]
Svensk underhållning.
23.40 Numbers [3696979]
0.40 Boston legal [6705264]
1.35 Säsongstart: Blackjack [6094622]
3.30 A man apart [6461910]
FILM Amerikanskt actiondrama från 2002. I rollerna: Vin Diesel, Larenz Tate.
5.25–6.10 Miraklet på Hudson-floden (R) [2128061]
Amerikansk dokumentär från 2009.

6.45 Min morgon
8.30–8.59 Mat så in i Norden
Del 2 av 8. Grythyttan. Michael och Matias på herrgårdsmiddag hemma hos den kända tv-profilen och vinkännaren Carl-Jan Granqvist. Besök på Nordens största kokboksbibliotek och tillverkning av en av Sveriges godaste ostar.
16.07 Hill Street Blues (R)
Alltid svårt att skiljas. Amerikansk polisserie från 1985.
16.55 Lukas pappa är inte kanin
Lukas pappa är sedan länge försvunnen.
17.25 Obs
17.55 TV-nytt
18.00 BUUS-fredag
Favorit i repris: Riddare.
18.30 Mille
Dansk familjeserie. 12-åriga Milles värld rasar när bästisen Marie dör.
19.00 Från morgon till kväll
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Handboll: VM-kval
Herrarnas VM-kval i handboll Bosnien/Hercegovina–Finland.
21.30 Familjen Sommer
Dansk dramaserie. Del 5 av 20
22.25 TV-nytt
22.35 Världens största utmaningar
Del 1 av 3. En programserie om de utmaningar som de afrikanska länderna står inför i dag och i framtiden med utgångspunkt i FN:s utvecklingsmål 2015. Kvinnorna är på många sätt Afrikas starkaste resurs.
23.05 Dok: Mirikitani's katter
Filmaren Linda Hattendorf räddar den 80-årige japanske kattälskande konstnären och uteliggaren Jimmy Mirikitani undan giftiga gaser. Från 11 september-attacken på Manhattan i New York. En otrolig livshistoria framträder.
0.20 Oddasat
0.35–1.19 Eftersnack
Smart snack – och en och annan banalitet – om veckan som gått.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheterna.
Maria Antman besöker studion inför helgens **filmfestival ”Filmfest fyr alle”**.
I kulturen möter vi **Patrik Dahlblom** som pratar musik.

ÅLANDSKANALEN

19:00-19:20 Lantråd i fokus.
Viveka Eriksson här Ålands regeringschef sedan två år tillbaka. I den svåra tid vi lever i har hon ett tufft jobb. Lever hon upp till det? Det handlar bl.a. om nya golfbanan, lågkonjunkturer och drogpolitiken. Dessutom får vi se unika bilder från Stornäset i Sund.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–9.00 Gomorron. Med Kjell Brändström.
6.45 Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00–11.30** Förmiddax. Med Ann-Christine Karlsson. **9.00** Dagens väder. **9.15** Låshörnan. **9.30** Ålandsnytt. **9.40** Musik för öppna öron. **10.30** Sjung dig glad. **11.30–13.00** Lunchdax. **11.30** Ålandsnytt. **11.45** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. **12.30** Gomorron. Repris från kl. 07:10. **12.55** Ålandsnytt. **13.00–16.00** Vardax. Önskemusik, tävlingar och Firardax. Med Tom Wiklund. **13.00** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **13.55** Ålandsnytt. **14.00** Rätt skall vara rätt. **14.55** Ålandsnytt. **15.00** Firardax. Firarprogram, ring direkt till programmet. **15.55** Ålandsnytt. **16.00–18.00** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Hasse Persson. **16.00** Aktuellt. **16.55** Ålandsnytt. Sänds även kl. 18:55. **17.05** Åland i dag fortsätter. **17.55** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:55. **18.00–21.10** Kvällsdax. Dagens bästa i repris. **18.00** Aktuellt. **18.05** Kulturen. Repris. **18.20** Gomorron. Repris. **18.55** Ålandsnytt. Repris från 16:55. **19.05** Åland i dag. Repris från 16:15. **19.55** Ålandsnytt. Repris från 17:55. **20.00** Åland i dag. Repris från 17:05. **20.50** Låshörnan. Repris. **21.00–21.10** Beträktelse. Repris från 06:45.

Nils får cykla i snön

I "Vägen till körkortet" möter vi busschauffören Nils Mathis som har förlorat sitt körkort och måste nu gå i körskola för att få tillbaka sin förarlicens. Under tiden får Nils nöja sig med att cykla i snön. **SVT2 20.30**

Se det med egna ögon
www.24.ax

5.55 Matkultur från förr [6978399]
6.25 Ettans morgon-tv [75342318]
9.30 Nya vyer [9964592]
10.15 Halv sju [1991979]
10.45–10.55 Finskhettens rötter i-filmerna [7588844]
11.00 Tv-nyheter [25115]
11.05 YLE News [6243399]
11.10 Miss Marple [9996573]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [75912]
13.00–13.35 Morgonhjärta [41301]
13.45 A-talk [2359283]
14.30 Läkarna [2950]
15.00 Tv-nyheter [16825]
15.05 Antikviteter och mysterier [1558776]
15.55 Mot [4791405]
16.25 En sann historia: Flyg-cirkusen [8556134]
16.55 Nyheter på teckenspråk [4509318]
17.00 Tv-nyheter [30467]
17.05 Miss Marple [268592]
18.00 Tv-nyheter och väder [7863]
18.30 Halv sju [2554]
Ett glatt och positivt, direkt-sant faktaprogram. Programledare är Marja Hintikka och

Mikko Kekäläinen.
19.00–19.05 Det nordiska ljuset: Älvarna [33860]
Älvarna är som oaser i den omgivande ödemarken. I och nära det flödande vattnet är artmängden mångfaldig i jämförelse med omgivningen.
19.10 Tillbaka till Aidsensfield [4676080]
20.00 Hemgatan [573]
20.30 Tv-nyheter och väder [51221]
20.55 Sportrutan [3612641]
21.00 Löftet [825]
21.30 Strada [196]
22.00 Älskarinnor [31283]
22.50 Tv-nyheter [7439028]
22.55 Hemmasalongen: Kautokeino – Upproret [441844]
FILM Dramadokumentär från 2008. Striderna mellan samerna och norrmännen i Kautokeino 1852 ledde till blodsdåd och avrättningar. I rollerna: Kristiina Juuso, Mikael Persbrandt.
0.25 Nyhetsfönster [45282448]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [11856581]

6.00 Tellus-frågesport
6.50 Lilla Tvåan [19613660]
6.53 Nalle Sloköra: Motor
7.02 Matti och Miisu
7.07 Hanna Anka [209827689]
7.18 Åsnan, Morso och Mouru: Onödiga fällor
7.24 Katten också! Remix
7.40 Vår baby [6253134]
7.46 Pocoyo: dansar
7.52 Lilla Tvåans postkontor
8.00 Kim Måne [67641]
8.20 Sångdiplom [8306115]
8.40 Vildmicken: Färdigheter [2244844]
8.53 På gräsrotsnivå
9.00 Oddasat [41689]
9.15 Regionala nyheter [5231931]
10.35 McLeods döttrar [9584931]
11.20 Hjärtan i brand [9466370]
11.45 Hjärtan i brand [4217757]
12.10 Resmål [2941738]
12.15 Hemmakockar [771196]
12.45 Derrick [4784738]
13.45 Gympa: Body shaping
14.15–15.00 Kliniken [33399]
15.05 Blod, svett och T-tröjor
15.53 Östersjön – ett överraskningarnas hav
16.05 Don Matteo utreder
16.55 Första steg [6539028]

17.00 Martha pratar [41950]
17.23–17.58 Lilla Tvåan [300223405]
18.05 Lördagsnöje [6495738]
18.50 Tv-nyheter [8119009]
19.00 Regionala nyheter [74660]
19.10 Sportrutan [4270554]
19.15 Tvåans vinterväder [4277467]
19.20 Pressklubben [7943776]
20.00 Världscupen i skidskytte: Damstafett, 4x6 km [2028]
21.00 Eurovision 2010: Kval 2 [60283]
21.50 Tv-nyheter och väder [4363047]
22.00 Sportrutan [83950]
22.05 Den hårda lagen [4873844]
22.50 Sopranos [1262383]
23.40 Polis-tv [2808825]
0.10 Dolt ord [9245535]
1.00 Tellus-frågesport [5122055]
2.00 Frågespel [1526535]
3.00 Dolt ord [1520351]
4.00 Sudoku [1433871]
5.00–6.00 Dolt ord [1517887]

5.55 Studio55 [1946844]
6.25 Huomenta Suomi
9.10 Studio55 [99764825]
9.45 Vad ska vi äta i dag?
9.50 Känslor och dofter [6704399]
10.35 Eurojakten [4957467]
10.50 Emmerdale [2345573]
11.45 Köpkanalen [8020370]
12.45 Ex List [6320844]
13.40 Vad ska vi äta i dag? [7614329]
13.45 Huomenta Suomen parhaat [849047]
14.10 Missmätaren 2010 [4004134]
14.15 Leva livet [856573]
14.45 Vilda norden [4451047]
Brott och straff.
15.40 Bostadsmarknaden [9807573]
16.05 Elixir [5616399]
16.35 Eurojakten [9699080]
17.00 Nyheter [380009]
17.05 De vackra och de djärva [9612931]
17.30 De vackra och de djärva [754660]
17.55 Vad ska vi äta i dag? [2487660]
18.00 Emmerdale [597757]
18.30 Emmerdale [505776]
19.00 Sjuaus nyheter [592757]

19.20 Dagens väder [300554]
19.30 Dolda liv [529221]
20.00 Du är vad du äter [4267399]
21.05 Inga ledtrådar [9402221]
22.00 Tians nyheter [957660]
22.15 Dagens väder [4803757]
22.20 Resultatrutan [2245028]
22.30 Epätavallista elämä [9480757]
FILM Brittiskt drama från 1997. När Robert blir dumpad av sin flickvän och ersätts av en robot på jobbet kidnappar han i ren desperation sin chefs dotter Celine. Men Robert har ingen erfarenhet av kidnappning och vet inte vad han ska göra med Celine. I-rollerna: Ewan McGregor, Cameron Diaz, Holly Hunter. Regi: Danny Boyle.
0.35 Fringe [1423500]
Spöken. Amerikansk science fiction-serie om märkliga fenomen och den stora sammanvärvningen som ligger bakom.
1.35 Eurojakten [3031061]
2.35–6.00 Se Oikea [77350535]

Ut med det gamla, in med det nya. Hela köket har fått ny utrustning. Förra ugnen från 70-talet var uttjänad, berättar Lisbeth Eriksson som arbetat i köket sedan 1991. Här tillsammans med Maria Hägg och Agneta Sjöberg.

Mer ljus. Hanna Karlsson, Jorunn Lavonius och Maja Lindqvist är förtjusta i takkronan och gillar att de stora fönstren släpper in mycket ljus.

Matlagningskonst för alla

Utanför Ytternäs skola möts besökaren nu av skogens många djur.

Det är konstnären Juha Pykäläinen som skurit ut djur ur en väldig trästock. Igår visades hans konstverk upp i samband med invigningen av skolans nya matsal och kök.

Under hösten har eleverna och personalen på Ytternäs skola fått hålla morgonstund i biblioteket och äta sin lunch under gymnastiksalens tak. Förra torsdagen kunde de däremot förflytta sig till ljusare lokaler när den nya matsalen öppnades.

För en miljon euro, enligt budget, har matsalen fått en tillbyggnad och köket ny utrustning. Bara ugnen gick på 15.000 euro. Modellen är 2009.

–Vi vet inte vad vi varit utan, säger en glad **Lisbeth Eriksson** som arbetat i köket sedan 1991.

–Nu kan vi laga mer och snabbare, det går mycket lättare.

Skapande elever

När den officiella invigningen hölls igår var förutom nya rektor **Anders Eriksson**, skolpersonal och anställda på landskapet, även konstnären Juha Pykäläinen på plats. Den stora träskylten med en läsande uggle utanför entrén är Juhas verk. Han har även format den stora stocken med utskuret djurmotiv, som står intill på marken.

Innanför dörrarna, från matsalstaket, hänger takkronan som eleverna fått vara med och skapa. Just nu hänger det speglar formade som hjärtan, grannar, spöken och andra figurer från armaturen.

Djurlig entré. Trästocken och entréskylten besökare möts av. Tanken var att markera huvudingången, berättar skaparen Juha Pykäläinen.

–Figurerna kan bytas ut sedan när julen helt åker ut. De kan forma sin egen omgivning, säger Juha Pykäläinen.

Fyra klassrum

Under invigningskalaset bjöds det på kaffe och tårter men också sång från elever mellan årskurs tre och fem. Därmed är etapp två av tre klar av Ytternäs skolas upprustning.

Näst ut är de fyra klassrum som ska byggas. Men först behövs det bygglov och starten är inte beräknad förrän till sommaren.

–Vi är otroligt glada över att ha en så här fin skola, säger en förtjust **Anders Eriksson**.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Elevkonst. Juha Pykäläinen demonstrerar hur den nya takkronan kan höjas och sänkas för att kunna byta design när eleverna vill. Kring den hänger nämligen elevernas egendesignade konstverk.

Dags för tårter. Stina Colerus, representant från landskapet som beviljat investeringsbidrag, fick äran att ta första biten av maräng-tårten. Till vänster står rektor **Anders Eriksson**.

Sångunderhållning. Elever från årskurs tre och fem sjöng *We are the world* under invigningen.

Foto: Sara Karlsson.

Foto: Sara Karlsson.

Solnedgång.

Foto: Petra Eriksson i Mariehamn.

Foto: Sara Karlsson.

Viktor åker pulka efter hästen Fanta.

Foto: Kim Jansson

Klädnypor. Foto: Sara Karlsson.

Har du också en vacker vinterbild?

I så fall, skicka den till redaktion@nyan.ax, posta den till Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller kom in med den till Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn Dalbo. Så länge snön ligger kvar tar vi emot bidrag.

Läsarnas egna
**VINTER-
BILDER**

Soldränkta havtorn på Skag.

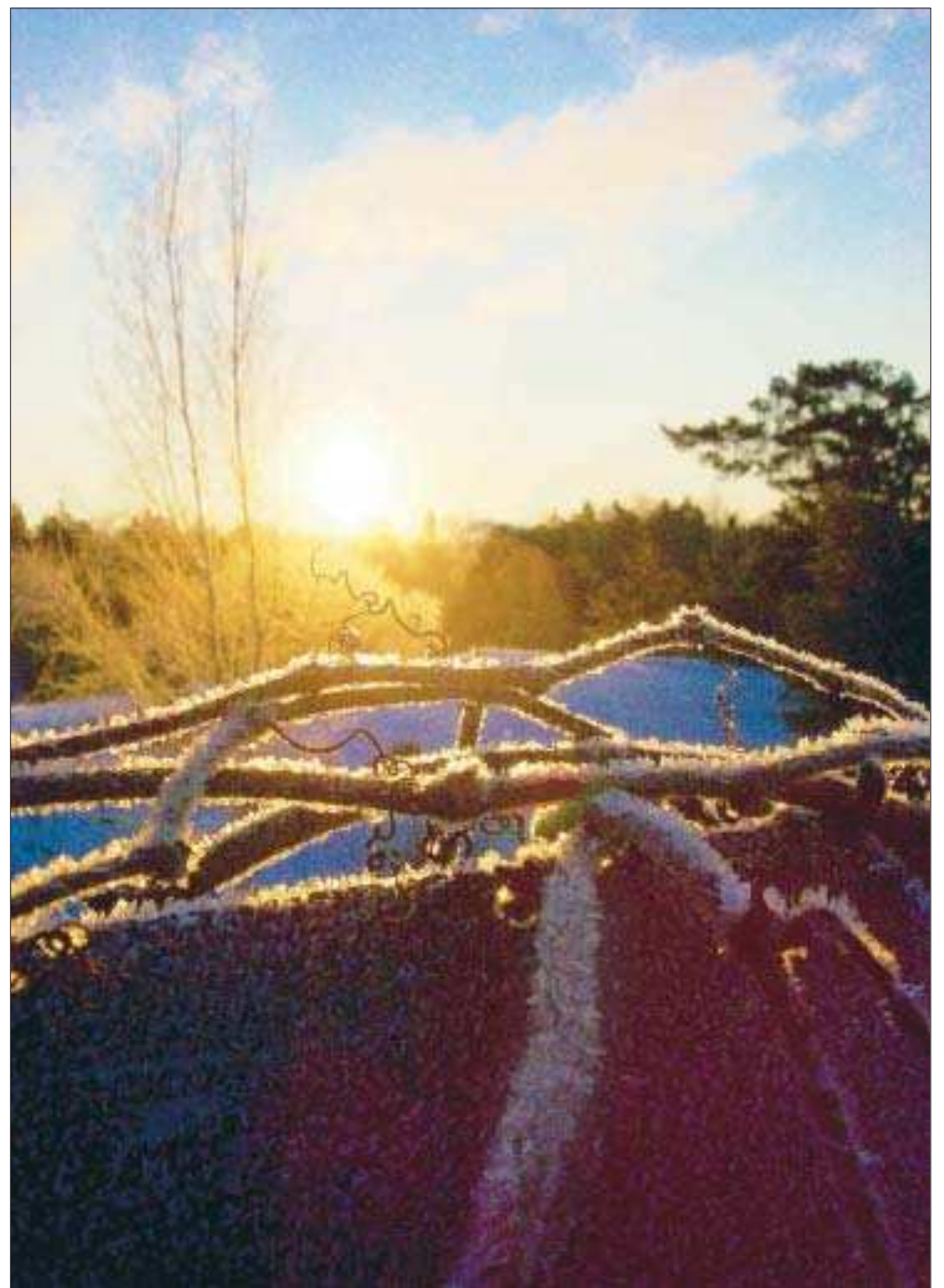
Foto: Petra Eriksson i Mariehamn.

Viper åker rattkälke. Foto Kim Jansson

Foto: Lasse Pettersson.

Soluppgång i midvintertid. Foto: Fredrik Wikström

Kökar. Foto: Stig Brolin.

Kökar.

Foto: Stig Brolin.

Foto: Lasse Pettersson.

Gåsönsund, Järsö.

Foto: Anne Sipinen.

Kökar.

Foto: Stig Brolin.

DEBATT

Lär av Norge i kampen mot arbetslösheten!

■ I dag skall landskapsregeringen och kommunerna diskutera situationen på arbetsmarknaden. Ålands arbetslöshet stiger och särskilt för unga börjar situationen bli alarmerande. Vår arbetsmarknad kommer att påverkas av framför allt den finländska ekonomins nedgång men också av den minskade köpkraften hos den svenska befolkningen.

Den ekonomiska krisen har drabbat de nordiska länderna hårt och lett till en jobbkris. De borgerliga regeringarna i Finland och Sverige har fört en misslyckad krispolitik som förvärrat situationen för den offentliga ekonomin. Att möta krisen med skattesänkningar som mest gynnar dem som kan spara och lägga på hög har inte förbättrat tillväxten.

Därför behövs en offensiv och aktiv arbetsmarknadspolitik i hela Norden. Det

måste satsas på utbildning och kompetensutveckling för alla dem, som nu drabbas av arbetslöshet. Det behövs också en finanspolitik som stimulerar ekonomin istället för tvärtom.

Jämför man de nordiska länderna utmärker sig Norge, som har en socialdemokratiskt ledd regering. De norska ledarna har förstått att stimulansåtgärder från statligt håll har stor effekt för att bibehålla en hög sysselsättning, eftersom det är de inhemska företagen som gynnas mest av offentliga satsningar. Detta förespråkar Ålands Socialdemokrater också här på hemmaplan: Kloka investeringar som gynnar det lokala näringslivet.

Norge har dessutom satsat på att bibehålla jobben inom den offentliga sektorn under finanskrisen, vilket är en viktig förklaring till att

Norges arbetslöshet inte ens når upp till 4 procent, medan den i Sverige närmar sig 10 procent.

Dessa två länders utgångspunkt före krisen var tämligen lika med ett stort överskott i statsbudgeten och en god soliditet, så jämförelsen är intressant, även om Norge är gynnat av oljeinkomster och att den tunga tillverkningsindustrin inte är lika stor som i Sverige.

Norge och Åland har en del gemensamt: Lägre arbetslöshet än i resten av Norden, solid ekonomi och inte så stort beroende av tung industri. Men den åländska offentliga sektorn är beroende av den borgerliga finländska krispolitiken och det ger ett sämre utgångsläge.

Eftersom vi är beroende av de ekonomiska beslut som den finska regeringen tar, skulle det vara av stor

betydelse för Åland om socialdemokraterna fick mer inflytande i riket så snart som möjligt. Nya (s)-ordföranden **Jutta Urpilainen** talade på det nordiska (s)-toppmötet i onsdags för en politik med modiga framtidsinvesteringar. Finska (s) vill driva en finanspolitik som inte raserar den kommunala ekonomin och som inte drabbar låginkomsttagare. Det är inte de svagaste som skall betala krisen!

De europeiska socialdemokraterna, PES, vill ha en koordinerad EU-insats mot arbetslösheten. Den stöds av alla de nordiska socialdemokratiska partiledarna, däribland Ålands (s)-ordförande **Camilla Gunell**, i ett gemensamt uttalande efter mötet i Helsingfors.

Anders Hallbäck
Partisekreterare för
Ålands Socialdemokrater

Ytterligare en politikerblogg

■ Ännu en politiker har gett sig ut i bloggofären. Det är **Anders Eriksson** (Åf) som skriver inlägg på partiets hemsida under vinjetten "Anders har ordet".

Några andra-mer eller mindre-skrivsugna lagtings-

och landskapsregeringspolitiker är **Britt Lundberg** (C), **Katrin Sjögren** (Lib), **Carina Aaltonen** (S) och **Fredrik Karlström** (Ob). Stadspolitiker **Anthonio Salminen** står bakom en av FS-bloggarna. (ak)

■ **Fastighets Ab Meristorp** heter ett företag registrerat i Lemland av **Fredrik Lindqvist** och **Danne Sundman**. Bolaget ska uppföra bostadshus samt syssla med all annan laglig verksamhet. Aktiekapitalet är 25.000 euro.

www.nyan.ax

► LEDIGA PLATSER

We now have two open positions in Paf.com's Site Development unit in Mariehamn:
Scrummaster & Test Engineer,
Site Development Manager

apply
now

The Paf Group is an innovative and rapidly expanding Nordic gaming company. Our mission for more than 40 years has been to create enjoyment and entertainment that enrich people's lives by offering land-based, shipboard and online money games in a safe and socially responsible way. We operate in a dynamic and highly competitive market with the ambition to grow Paf into a leading international gaming entertainment company. In 2008 the Paf Group turned over € 107 million with a profit of € 27 million. The group has over 400 employees in Mariehamn, Helsinki, Stockholm, Tallinn and Madrid.

Paf.com's Site Development unit consists of 6 persons and is located in Mariehamn. The unit is part of the Consumer Experience department, and responsible for important functionality on Paf's website, for example the registration process and responsible gaming features.

In your role you will act as both a **Scrummaster & Test Engineer** for a development team. Together with the rest of the team you will participate in the development and maintenance of existing functionalities but also take part in new development projects. As a Scrummaster, you will facilitate and coach the team, helping the team to improve development processes. Additionally you will work with test planning, end-user testing and test reporting.

As a **Site Development Manager** you will be responsible for implementing the annual business plan and budget for the unit. You will coach, set direction and motivate the persons working in the unit. In this position you will also work as a Product Owner with responsibility for the business performance of certain products on the site. You will create a vision for the products based on business targets, stakeholder input and the strategy.

Please submit your application via email to job@paf.com.
For more information about the positions or the company,
please visit www.gruppapaf.com

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

► MÖTEN

SALTVIKS
KOMMUN

Kommunfullmäktige
i Saltvik

sammanträder

måndagen den 25 januari 2010, kl. 19.00 i kom-
mungaarden i Nääs.

Bert Häggblom
Kommunfullmäktiges
ordförande

► ÖVRIGT

Vi söker
NYA HEM!

Felicia, 10 veckor,
charmig och social

Tjorven, 7 månader,
mysig och snäll

Siri, vuxen,
kelig och tillgiven

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net

JOURTELEFONEN 0457 3424 850
vardagar 19-21, samt helger 10-13

Nya Åland

Nyankortsvinnare:
Arto Huhtala Karhi
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Nya förebilder får papporna att våga

■**Åländska** pappor är inte så bra på att ta ut ledighet för att vara hemma med sina små barn, visar statistiken. Det finns många bakomliggande förklaringar. En är den gamla familje- och samhällsynen som lever kvar. Men den synen är inte så stark som den ibland framställs, tror jag.

Den här insändaren är ett meddelande till alla småbarnspappor och blivande pappor. Tvärt emot vad ni kanske tror så väntar hurarop från era kollegor den dag ni bestämmer er för att ägna mer tid åt era barn. Nu när de manliga barnvårdande förebilderna blir allt fler på Åland så är manegen definitivt krattad och klar.

Jag upplever nämligen att det inte är så värst konservativt i de åländska företagen som man ibland får för sig. Själv har jag tre små barn och har varit hemma

minst ett år med vart och ett av dem. Jag har inte haft en och samma arbetsgivare under dessa ledigheter och min samlade erfarenhet är att arbetsgivare, chefer och andra kollegor är positivt inställda till att man prioriterar familjen och vill vara med sina barn.

Först grymtar chefen lite när man meddelar sin planerade ledighet, men sedan förbyts de morrande ljuden i uppmuntran. Ryggdunkningarna kommer speciellt från män som själva inte tog vara på, eller kunde ta vara på, chansen när deras egna barn var små. Många män med erfarenhet har förstått att arbetet är viktigt, men inte så fantasiskt viktigt att det går före samvaro med sina barn. Det jag vill säga med det här är att de spärrar och den rädsla som pappor känner inför att begära föräldraledighet

Prioritering. Många män med erfarenhet har förstått att arbetet är viktigt, men inte så fantastiskt viktigt att det går före samvaro med sina barn, skriver insändarskribenten. Foto: ISTOCKPHOTO

främst är grundade i papporna själva. Därför är det glädjande när herrar som **Arne Selander, Sören Silverström, Danne Sundman** och **Niklas Karlman** tar ut sin ledighet. Det lär bli ringar på vattnet. **Anders Sims** tjänstledig hemmapappa.

Förvaltningschefen. Arne, ta gärna ut din föräldraledighet och Lantrådet bevilja den gärna men gör det under en längre sammanhållen period, så att en annan duktig ersättare kan sättas in under tiden, skriver insändarskribenten. Foto: JONAS EDSVIK

Ledighet ger fel signaler

■**Vi** anser till skillnad från bl.a **Nina Fellman** och **Danne Sundman** att det inte är rätt att den högsta chefen i landskapet, lantrådets högra hand beviljats ledigt varje fredag under 2010.

För det första så handlar detta inte om pappaledighet eller jämställdhet, utan Arne har valt att ta ut inarbetad semesterpeng i ledighet istället för pengar. Vi anser att det ger fel signaler till resten av förvaltningen att högsta chefen klarar av att sköta sitt jobb fyra dagar i veckan under den kanske svåraste ekonomiska situationen i landskapets historia.

Finns inte ett behov av Arnes tjänster för mer än fyra av fem dagar under 2010 så förstår inte vi varför han skulle behövas fem av fem dagar under 2011.

Klart att Arne som alla andra skall ha möjlighet till pappaledighet, -”Arne, ta gärna ut din föräldraledighet och Lantrådet bevilja den gärna” men gör det under en längre sammanhållen period, så att en annan duktig ersättare kan sättas in under tiden. Det finns så många för Åland viktiga frågor som inte bara behöver 80 procents engagemang utan kräver 100. **Fredrik Karlström, (Ob)** **Jörgen Strand, (FS)**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■**Det** är ju bra att pub-pengar går till barn. Ännu bättre om det gått till missbrukarvården. **040.**

■**När** en tandläkare ska gå till tandläkarn, vart vänder dom sej? Sitter framför spegeln och fixar det själva? **En som undrar!**

■**Har** Nyan börjat spara in på stiftningen av tidningen också ? Men det är klart så pass tunn den är kanske det räcker med ett... **Billigt.**

■**Hej** söker en lugn trygg häst som man kan rida på någon gång i veckan. Hälst nära stan, har ridit i några år. **Hör av er 0457 343 0541.**

■**Varför** är vi svenskar såå mycket bättre än Finland i skidskytte? Mmmm, tål att tänka på, va? Och vilken häftigt sport, va? Testa själv och skjut med 180 i puls. Heja Helena och Aco! "Vi" är bäst! 1:a och 2:a i världen. **Mats G** (svensk fanatiker som just sett Aco vinna världscup sprint i Ruhpolding.)

■**Hur** många tänker idag på att Magazin i början benämndes Magazin Åland? Nya Åland hette läsaregda Nya Åland och Kranservice hette från början Nya Ålands kranservice. **0457.**

■**HIM** till Rockoff :-D **Mhv busktrollet.**

■**Ni** som stod och glinade så patent i den gamla avlagda korvkiosken vid gamla Klintvaruboden med en flaska Tento i handen. Känner ni igen er på beskrivningen? Svartbus-

kigt hår, rölligt skägg, stora näsborrar och stank av vitlök. Kanske en dejt? **Hälsn jag i Hilman Impen.**

■**Om** LR skall spara pengar på Töftö- och Simskälafjärjen så sätt då turlista på dom då och låt gänget som är där nu jobba kvar. Då vet man ju när färjan går, det fungerar nog. **En som pendlar där.**

■**Klaus**, om du läser artikel om åländsk sopförbränning igen så står det där varför det ej går med det på Åland. Det är fruktansvärt dyra anläggningar att bygga och driva. Om folk slutade slänga allt möjligt i det brännbara skulle man kanske kunna sälja det i rena balar till de som betalar bra. **040.**

■**Förhållande** går före allt.. Varför tänker inte alla så? **Förälskad.**

■**Mycket** bra insändare av trollmamman Lowa. Och ett stort tack till Mariehamns tekniska gubbar som fixat is till barnen i Lindan. **Arbetande flerbarnsmamma.**

■**Vi** undrar hur du KE HUD FLE kommer upp från marken efter att druckit champagne? Tål njurarna det? **Hilda.**

■**En** stor eloge åt den eller de som rustat upp fönsterna och målat uthusen på Haga Kungsgård, nu är det bara dörrarna kvar att fixa. **0457.**

■**Till** livsforskaren Klaus R. Jag fick också räkning från renhållningen. Som innebär att jag betalar 7.20 e per tömning. Jag anser att det är ett bra pris. Någon skall ta hand om våra

sopor, som kanske inte är det lättaste. Tänk hur det skulle se ut om vi själva tog hand om våra sopor. **Från en som försöker att tänka miljövänligt.**

■**Nyan** tycks ha ett sjukligt begär att klandra dom som bygger vackra och lyxiga hus och de som har råd att köpa natursköna tomter. **040.**

■**Varför** är det alltid stora män som spelar bastuba? **H liten lyssnare.**

■**Bygg** golfbanan i Mariehamn, på Tullarns äng och Gröna Udden och räcker inte marken kan ni ta Esplanaden. **040.**

■**Järsö-Nätö** är inte Lidingö utan snarare Djursholm. Espholm i Mariehamn är Lidingö. **0400.**

■**Kraftig** minskning på fordon i skärgårdstrafiken, nästa år ännu mer, orsak biljettpriset. Jämför Rosella och Eckerö. **040.**

■**LR-förstår** man inte, höga biljettpriset inverkar helt på resande till skärgården, ta lärdom av passagerarrederierna. **040.**

■**Pyttan** turistrekord. Varje dygn kryssar 5 tusen hit, jo varav hälften i stilettklackar. Ingen går i land, jo en del i Eckeröskogen och slänger ölburkar. **040.**

■**Gå** vidare bara i din tunnel-fantasi OH, men bara om du äger marken på Lemlandssidan annars kan du lägga ner Detta är verkligheten. **0457.**

■**Jag** har finskt bröd, finskt smör och svensk mjölk på bordet! Dom gifter sig bra och så är det prisvärt! **050.**

■**Röda** korsgården behöver första hjälpen! **050.**

■**Jaha..**Inga julutsopare kom..Då

får man väl kaka upp snasket själv då! **0457.**

Lantbrukare, bönder, jordbrukare, månskensbonde, en ko släpper ut metangas lika mycket som tio bilar på ett år. Who rekommenderar oss att bli äta mindre kött, för att spara på miljön. Potatis- och spannmålsodlare köper 100-tals ton med säckar med dödskallemärken på, som plöjs ner i marken år efter år. Ekologiska odlingar är bättre för miljön heder åt dem. Smör, ost och kött kan man undvara några dagar i veckan. **KE HUD FLE.**

■**Bidragen** haglar över Finströms bönder, heja EU för ett bra system. **KE HUD FLE.**

■**Alltså** jag undrar en sak om er tjejer. Jag satt och pratade med en tjej på Arken. Hon öppnar sin handväska och plockar upp en cigg och där har hon ett par trosor och tandborste. Varför har tjejer med sänt i handväskan bara för att dansa eller planerar ni tjejer alltid något. Tacksam för om någon tjej kan svara. För de är ju bara ni som vet. **0457.**

■**Kan** kanske Nya Åland veta eller ta reda på var detta nummer kommer ifrån +354551 2465. Fick 2 samtal ifrån detta nummer på min mobil för ett tag sen. Men jag ville inte svara eftersom jag inte visste vart numret kom ifrån och de kunde ju vara bluffnummer. Ingen av Nyans läsare hörde av sig sist så jag gör ett nytt försök ifall Nyan kan ta reda på de. **Mvh.** +354 är riktnumret till Island. **Red**

■**Tack** Annika Kullman för din fina spalt i torsdagens Nyan. Det var så vackert skrivet att jag grät en liten skvätt. **0400.**

■**Fint** skrivet Annika Kullman.Ett älskat husdjur är en familjemedlem som man sörjer och saknar länge och aldrig glömmet. **040.**

Att ha djur ställer krav

■**Jag** kan inte låta bli att reagera över att det finns djur i torget som bortskänktes pga allergi. Visste man inte om dessa allergier innan djuret/djuren införskaffades? Vad jag tror är att många småbarnsföräldrar köper djur till barnen, för att barnen vill ha dem och de lovar att varje dag sköta om dem. När det gått 1 vecka eller 2 så är det föräldrarna som får sköta om djuren för barnen har lessnat och då kallas det allergi. Att inte ens veta när djuren

är födda pratar sitt tydliga språk.

Har man skaffat tex en katt så ska man vara beredd på att vara djurägare i minst 15 år inkl veterinärkostnader och mat. Det är inte bara så att skaffa ett djur. Det kräver planering oavsett om det är en guld fisk, hamster, katt, hund eller häst. Tänk efter före.

Jonnas mamma

Nyans ros

...till de **två tjejerna** som med sång sopade ut julen på Värme källan tjugondaknut! Kul med överraskningar.

...till mina tidigare medarbetare **Anette G, Carina B** och **Marina S** samt till talman **Roger N**, riksdagsledamot **Elisabeth N**, alla mina

tidigare **arbetskamrater** och till de **förtroendevalda** som genom sin närvaro hedrade mig vid kaffe bjudningen vid avtackandet av mig på kafé Hjorten i måndags. Tack av hela mitt hjärta. Rosar gör **Carl-Johan Wikström**, nybliven sjukpen-sionär.

HÄLGE

ZITS

”Justitieministern säger att det finns politisk vilja att kriminalisera våldet mot kvinnor, men inte pengar. Pengar brukar nog fås fram bara viljan är tillräckligt stor. Det är den inte i Finland. Än,
SONJA HELLSTEN, ÅBO UNDERRÄTTELSE.

Mitt i allt Nina Fellman

Friheten ute på Nordsjön

Min tidning (jaa, min på ett kärleksfullt sätt) fanns på torsdag ett citat ur Ny Tid. Författaren Göran Hägg sade ”Det finns flera problem med feministisk litteraturforskning. Hur ska man göra när man skildrar till exempel fiskebåtarna i Nordsjön.” Jag har inte läst resten av intervjun med Hägg, men citatet fick mig att fundera.

Jag tycker inte alls det finns något problem. Ur en feministisk forsknings-synvinkel karakteriseras fiskebåtar på Nordsjön bland annat av ett tomrum, en avsaknad av kvinnor. Det finns så många intressanta frågor att ställa om det att jag knappt vet var jag skulle börja. Vad betyder det för männen ombord att där inte finns några kvinnor? Varför är det så? Är en förändring på väg? Är en förändring önskvärd? Varför? Hur upprätthålls kontakterna med vardagslivet? Hur ser rollfördelningen ut i en homosocial miljö? Vad gör kvinnorna när männen är ute på Nordsjön?

Jag tänker på en episod ur Star Wars, Attack of the Clones. Där ska Obi-Wan Kenobi hitta en planet som inte finns i jedi-riddarnas arkiv. Den visa gröna, Yoda förklarar att han ska söka i tomrummet i gravitationens centrum, det som inte finns men som allt kretsar kring. Jag kunde inte ha sagt det bättre själv. (Min intima kännedom om Star Wars härrör från långvarigt umgänge med två unga jedi-riddare).

Människor är förbundna med varann. Det som saknas syns alltid, just därför att det inte är där. Det stämmer förstås inte bara för män och kvinnor utan för alla sammanhang där vissa grupper saknas – de fattiga, de unga, de gamla, de icke läskunniga... Vårt politiska system balanserar på slak lina i sina försök att fatta beslut för de icke närvarande, de som valt att inte bry sig. När jag tänker ännu närmare på saken är det just den feministiska forskningen som har de relevanta frågorna för alla former av samhällsforskning, genom sin utgångspunkt i analysen av makt och maktlöshet, formell och informell närvaro och betydelse utan inflytande.

För mig har feminismen blottat en alldeles central fråga: Ska jämställdhet handla om att kvinnor ska få och göra som män, eller att görandet och fåendet ska förändras, så att världen blir bättre? För min del är det absolut det senare. En maktfördelning lik den gamla fungerar bara om det finns en underordnad grupp som tar hand om vissa funktioner. Om man inte vill ha en underordnad grupp så måste världen förändras. Vilka fantastiska möjligheter det öppnar. Till exempel att ge sig ut på Nordsjön och fiska.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Den märkliga rädslan för mark- och strandplanering

Vill våra politiker inte ha regler, som är någorlunda lika för alla – demokratiska och rättvisa? Förstår man inte vad planering är till för? Eller är man rädd att bli av med en del av makten, möjligheten att bevilja dispenser?

Det är planeringen av Järsö och Nätö söder om Mariehamn som inspirerar till att fundera vidare på detta med planering. Lemland har regler för hur områdena söder om Mariehamn kan bebyggas. Men regler är till för att kringgå och det har man gjort genom att vara kreativ. Eftersom det är kommunen som suveränt beslutar när man ger dispens och till vem så är det inte mycket att säga om det. De som har talan är kommuninvånarna. Nu är en delgeneralplan fem före färdig och då blir det enklare att få tomt och kunna bygga i området, som av naturliga skäl är attraktivt; havsnära och nära till Mariehamn. Kanske finns det då också mindre behov av att kringgå de regler man gemensamt kommer överens om.

Men det man nu försöker genomföra i liten skala för området söder om Mariehamn är otänkbart för Åland som helhet. En gång i världen var det tänkt att Åland skulle få en regionplan, som täckte in hela landskapet. Mark skulle reserveras för funktioner som är viktiga för hela landskapet – vägar, broar, kraftledningar, naturreservat och skyddsområden, hamnar med mera. I övrigt skulle det vara fritt fram för kommunerna att göra vad de vill inom sina gränser så länge det inte inkräktar på grannkommunernas möjligheter att existera. Låter inte det ganska vettigt?

Ledarstick

Inget hinder för Ålands flagga

Turerna kring åländsk flaggning i Bryssel och agerandet från finländsk sida får inget högt betyg av ambassadör Ralf Friberg. Att EU-parlamentariker Carl Haglund överlämnade flaggan till den finländska representationen i Bryssel kallar han i en kolumn i Västra Nyland för en tom PR-gest. –Flaggan damp ner som en överraskning för representationens chef, ambassadör Jan Store. Men visst vill också Friberg hissa flaggan. Att Danmark kan ha både Färöarnas och Grönlands flaggor hissade för att de två självstyrelserna inte är medlemmar av EU tror han

Strandplanering. Havsvidden har tillstånd för ett antal stugor vid Norrhavet, men nu börjar man i Geta diskutera strandskydd, det vill säga vilka stränder som kan bebyggas och vilka som skall vara öppna för alla. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Inte för en majoritet av de politiker som fattade besluten i början av 1990-talet. Istället för att utnyttja möjligheten att planera till allas bästa så avskaffades planeringen. Kommunerna ville inte. Man såg det som att landskapet kom och lade sig i den kommunala bestämmanderätten. Istället skulle kommunerna göra upp egna planer, som sedan skulle sammanställas av landskapsregeringen. Vi vet hur det blev med det. Det finns regler, men de behöver inte följas. Vem lider av det? Det vet vi inte. Sannolikt den som är liten och svag. Om allt får exploateras bara priset är det rätta så är det de stora och starka som tar för sig. Det är inte alls osannolikt att politikerna, på kommunal nivå men också högre upp, med avsikt motsätter sig planering just för att inte bindas av regler som hindrar dem att ge dispens om det dyker upp en stor skattebetalare som vill ha en vacker strandtomt. Det kan ju inte vara i kommunens intresse att tacka nej till skattebetalare? Och då kan man inte ha regler som stoppar. Nej. Och stränder finns det gott om, så varför snåla på dem?

Inte snåla, men planera. Om man tittar på Åland som helhet, ser var det är lämpligt att bygga, var det passar in med en gästhamn, var det kan finnas stränder som är tillgängliga för alla och som därför inte skall bebyggas, då blir allt så mycket enklare. Man behöver i det sammanhanget också titta på var det går att bygga vindkraftverk och vilka stränder som skall skyddas. Låter det så himla farligt? Varje regel som skapas naggar någons makt i kanten. Det är väl där faran ligger. Men planering är samtidigt ett skydd för det stora flertalet, glöm inte det.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444 e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 447
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 198 €
halvår..... 101 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER									
Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färgannonser				
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14			
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14			
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14			
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14			
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14			

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN	ÅBO	M:HAMN
02.55 L →	07.00/08.15 →	13.35
13.45 →	19.15/20.15 →	00.40 L
M:HAMN	H:FORS	M:HAMN
23.55 →	09.55/17.00 →	04.15

Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång.
Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med bätresan.

M:HAMN	STOCKHOLM	M:HAMN
04.25 →	09.30/17.00 →	23.45
13.45 →	18.15/19.30 →	02.50 L
00.45 L →	06.10/07.10 →	13.35

L = Långnäs
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18
(1,72€/besvarat samtal + alltid lna/msa) www.tallinksilja.fi

Sthlm	–	Mariehamn	–	Tallinn
17.45	–	00.50	→	01.00
10.00	–	05.00	→	04.50
			→	18.00

TALLINK
Check-in senast 30 min. före avgång
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552
(1,72€/besvarat samtal + alltid lna/msa)

Turlista t.o.m. 27/5 2010 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00

FREDAG 15 JANUARI 2010

| **dagens ålänning** |

”Jag målar mest för egen sinnesro”

Dagens ålänning är en som inte längre bor kvar utan flyttade till Sverige för några år sedan. **Per Häggblom** växte upp i Öster-näs och besöker ofta familjen och vännerna som bor kvar i Mariehamn. Just nu är han på Åland för att måla klart en väggmålning, föreställande ett skärgårdsmotiv, i sina föräld-rars hus

Är du konstnär?
–Det är väl en definitionsfrå-ga. Jag har ingen ambition att livnära mig som konstnär utan målar mest för egen sinnesro. Jag tycker att alla som gör sa-ker av ren passion kan kalla sig konstnärer.

Vad arbetar du med an-nars?

–Är målare och egenföreta-gare i Stockholm.

Varför flyttade du från Åland?

–Jag flyttade för att gå gym-nasiet i Norrtälje, sedan till Stockholm för utbildning i dekorationsmåleri. Jag vill inte flytta tillbaka till Åland

I Sverige. Via studier i Norrtälje hamnade Per Häggblom i Stockholm, där han numera bor.

längre, tycker det är alldeles för förfinskat

Vad hittar du annars på när du besöker Åland?

–Det blir mest att hälsa på fa-miljen och vännerna. En del festande kan det ju bli också.

Vill du hälsa till någon?

–Ja jag vill hälsa till min kära far och mor. Och systemen med familj, speciellt de två bus-fröna. Flickvännen kan väl få vara med på ett litet hörn också.

Text och foto: ANN WEIS
redaktion@nyan.ax

Fitnesshelg i Åbo
5-7 mars
Resan för dig som är intresserad av träning och välmående.
Avresa fredag eftermiddag och retur med kvällsbåten på söndag.
Vår fitnessledare är Laura Vauras.
Pris per person i dubbelrum: 250,-
Bokning: tel 018-512 13
info@axtours.ax

NÄR BORTA ÄR SOM BÄST!
20.2
SYFESTIVAL
ANTIKMÄSSA
EUR 56
VIKING LINE
Tel. 22570 • www.vikinglinebuss.ax

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 25.2.2010

ROSELLA 1.1–25.2.2010

OBS! Se nedan avvikelser och dockning i januari

måndag-lördag

söndag

M:hamn Kapellskär Stockholm

M:hamn Kapellskär Åbo

08.00 ▶	09.15	ca 10.45
16.00 ▶	17.30	ca 19.00
15.30 ◀	12.00	*
22.00 ◀	17.10	

12.45 ▶	13.00	ca 15.20
18.00 ▶	19.30	ca 21.00
18.00 ◀	14.30	* 12.40
23.00 ◀	20.00	* 18.10

Ålandstrafiken i januari 2010: Fredag 1 i gäller söndagstidtabell på kvällsturen.

Söndag 3 i tre avgångar från Mariehamn: 7.30, 12.45 och 18.30 samt

tre avgångar från Kapellskär: 9.00, 15.00 och 20.00.

ROSELLA Trafikupphåll 7–27.1, Åter i trafik 28.1 kl 08.00.

Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland–Stockholm dagligen

ÅLAND		STOCKHOLM
01.10	L ▶	06.30
04.35	M ▶	09.40
09.45	M ▶	15.30
14.25	M ▶	18.55
14.10	M ◀	07.45
23.40	M ◀	16.45
07.45	M ◀	18.00
03.20	L ◀	20.10

Åland–Finland dagligen

ÅLAND		ÅBO/H:FORs
03.30	L ▶	07.35 Åbo
14.25	M ▶	19.40 Åbo
23.45	M ▶	09.55 Hel
14.10	M ▶	08.45 Åbo
01.00	L	21.00 Åbo
04.25	M	17.30 Hel

M = Mariehamn L = Långnäs

Biljettsförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång.

Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE

Strömaten 2, tel 260 11, boken 262 11

www.vikingline.ax

Avskiljning i januari 2010: Fredag 1.1 gäller söndagstidtabell på kvällsturen. Söndag 3.1 tre avgångar från Mariehamn: 7.30, 12.45 och 18.30 samt tre avgångar från Kapellskär: 9.00, 15.00 och 20.00. ROSELLA trafikuppehåll 7–27.1, åter i trafik 28.1 kl 08.00.

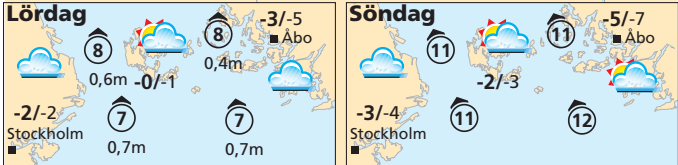
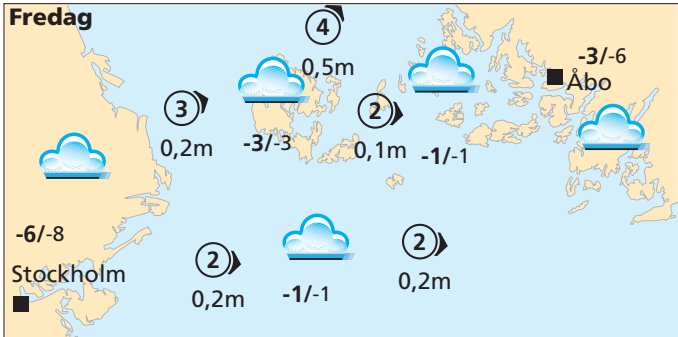
Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (färdid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen			Åland-Finland dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO/H:FORS	
01.10	L ▶	06.30	03.30	L ▶	07.35 Åbo
04.35	M ▶	09.40	14.25	M ▶	19.40 Åbo
09.45	M ▶	15.30	23.45	M ▶	09.55 Hel
14.25	M ▶	18.55	14.10	M ▶	08.45 Åbo
14.10	M ▶	07.45	01.00	L ▶	21.00 Åbo
23.40	M ▶	16.45	04.25	M ▶	17.30 Hel
07.45	M ▶	18.00			
03.20	L ▶	20.10			

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11 www.vikingline.ax

I går kl 14			Max/min temp. 7.1 - 14.1. klo 8		
	temp.	moln.	max.	datum	min. datum
Jomala	-2	☁	-0,4	12.1.	-14,1 10.1.
Åbo	-3	☁	-0,9	12.1.	-18,4 9.1.
Helsingfors	-4	☁	-2,3	12.1.	-19,0 9.1.
Stockholm	-6	☁			* =Dagar saknas temp. moln.
Vattenståndet i går kl 14			För ett år sedan		
	temp.	vind			
Nyhamn	-2	V	4		
Märket	-5	lugnt	0		
Kumlinge	-2	SSV	2		
Solen i dag			Utomlands i går		
	Upp	Ner			
Mariehamn	9:28	16:11	Köpenhamn	-1	Madrid 11
Helsingfors	9:08	15:50	Oslo	-7	Rom 12
Stockholm	8:30	15:25	Bryssel	+2	Aten 11
			Moskva	-8	Las Palmas 22
			London	+3	Phuket 31
			Paris	+4	Peking -4

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Nötpanerad lax
600 g skinn- och benfri laxfilé
1 tsk salt
1 krm svartpeppar
1 msk solja
1 dl hackade hasselnötter
2,5 dl matlagingsgrädde
rivet skal och saft av halv citron
2 pressade vitlöksklyftor
1 dl riven ost
2–3 squash, ca 700 g

Sätt ugnen på 225 grader. Skär laxen i 4 portionsbitar. Salta och peppra. Pensla ovansidan med olja och doppa i nöterna. Blanda grädde, citron, vitlök och ost i en ugnssäker form. Lägg i fisken. Stek i mitten av ugnen 10–15 min. Hyvla squashen med en potatisskalare till långa tagliatellestrimlor. Lägg dem i ett durkslag och håll över kokande vatten. Strö över riven ost och garnera med citron vid serveringen.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

Nu slumpar vi bort alla julkrubbor och julsaker!

-70%

fre - lör - mån

EL SHADDAI
Norra Esplanadgatan 4, tel 19 077

ESLA 4-hjulingar & rullatorer

299,-

4-hjuling 399,-

CITY SPORT & CYKEL

tel 14 950
Skarpansv. 28
Öppet: må-fre 9-17
lör 10-14

Fasta priser på kranar och wc-stolar

A collection installerat och klart 220,-*

ifö6860 installerat och klart 320,-*

* inom fasta Åland

Aretec Ab
ALLT INOM VVS
tel Owe 0404821559
tel Lasse 0407266756

DANSGALA

i Vikingahallen i Jomala
lördag 30/1 kl. 20.00

Tommys

Entré: 20 €.
Biljettkassan öppnar kl 18.00

Servering:

Alla danssugna, gammal som ung är välkomna!

Arr. Dansens vänner

STALLHAGEN

Nya Åland Sänd SMS/MMS till **0457-3234444**

MESSA NYAN

0457 3234444